

dipaehanana koe tina dosana sorangan.

a 2 Iudj. 14: 6; Jer. 31: 30; Jeh. 19: 19.

17 Maneh <sup>a</sup> oelah njerongkeun bēbēnēran semah atawa pahatōe; sarta papakean randa koe maneh oelah ditjokot gade.

18 'Djeung maneh teh masing ingēt, <sup>b</sup> jen maneh bareto koemawoela di Mēsir, sarta maneh dileupaskeun ti dinja koe Pangeran, Allah maneh; kitoe noe matak kami marentah ka maneh milampah pērka noe tadi. a 2 Moesa 22: 21, 22; p. 27: 19. b p. 16: 12.

19 <sup>a</sup> Lamoen maneh keur diboewat pibowateun maneh dina lahan maneh, seug aja sabeungkeutan kapohoan koe maneh dina lahan, poma oelah dibalikan ditjokot; nja eta keur semah, keur pahatōe sarta keur randa; soepaja maneh dibērkahan koe Pangeran, Allah maneh, dina sakabeh pagawean leungeun maneh.

20 'Lamoen maneh keur ngadjoelan boewah djetoen maneh, poma oelah nitik-nitik dahan noe geus di toekangeun maneh; nja eta keur semah, keur pahatōe sarta keur randa. 'Lamoen maneh keur ngala boewah anggoer maneh, <sup>b</sup>

poma oelah moepoerian anoe geus di toekangeun maneh; nja eta keur semah, keur pahatōe sarta keur randa. 'Djeung maneh teh masing ingēt, jen maneh bareto koemawoela di tanah Mēsir; kitoe noe matak kami marentah ka maneh milampah pērka noe tadi.

a 3 Moesa 19: 9. b 3 Moesa 19: 10.

### PASAL 25.

Lamoen aja djalma boga prakara djeung batoer, toeloj ngadareuheusan ka hoekoem, nja eta dihoekoemanana ari noe bēnēr koedoe dibēnērkeun, noe salah disalahkeun. 'Geus kitoe, oepama noe salah mandjing hoekoem dirangket, seug koe hakim koedoe disina nangkoeban, bari toeloj dititah dirangket di hareupeunana; dina rejana sing satimbang kasalahanana. 'Dirangketna meunang nēpi <sup>a</sup> ka opat poeloeh kali, oelah dileuwihan; bisina, ari dirangket leuwih ti sakitoe rejana mah, eta doeloer maneh datang ka djadi hina di hareupeun panon maneh.

a 2 Kor. 11: 24.

<sup>a</sup> Sapi keur ngirik gandoem oelah ditjalongtjongan. a 1 Kor. 9: 9; 1 Tim. 5: 18.

<sup>a</sup> Lamoen aja djalma pada doeloer,

tjitjing reureudjeungan, toeloj paeh saorang, sarta teu boga anak, pamadjikan djalma noe paeh teja teu meunang lakian ka noe di loewar, ka djalma sedjen; nja doeloer salakina noe koedoe mandjingan ka dinja, sarta dikawin, nēkanan ka dinja kawadjiban doeloer salaki. 'Geus kitoe tjikalna, noe koe eta bakal didjoeroekeun, piugadēgeun dina oeroet ngaran doeloerna, tēgēs noe paeh teja, soepaja ngaranna oelah datang ka leungit ti Israil. 'Tatapi oepama eta djalma hanteu soeka ngawin pamadjikan doeloerna, seug pamadjikan doeloerna koedoe indit ka lawang nagara, ka kokolot-kokolot, bari toeloj mibatoer kijeu:

<sup>b</sup> Doeloer salaki koering ēmboengeun ngadēgkeun ngaran baris doeloerna di Israil, teu daekeun nēkanan ka koering kawadjiban doeloer salaki. 'Tidinja eta lalaki koedoe diala koe kokolot nagarana, bari seug disaoeran; ana keukeubeun, sarta ngomong kijeu: Koering hanteu soeka mirabi ka dinja: 'toeloj pamadjikan doeloerna koedoe njampeurkeun ka eta lalaki di hareupeun kokolot-kokolot, <sup>c</sup> pek ngalaan sapatōe tina soekoe eta lalaki, bari njidoeh ka beungeutna; djeung koedoe ngomong, kijeu pokna: Saha-saha djalma teu daek ngadēgkeun imah doeloerna, koedoe dipigawe saperti lampah bijeu. 'Sarta ngaran eta teh koedoe disēboet kijeu di Israil: Ahli noe dilān sapatōe.

a Mat. 22: 24. b Roet 4: 5. c Roet 4: 7.

11 Lamoen aja djalma lalaki paseja batoer pada batoer, hol pamadjikan noe saorang njampeurkeun, dek ngaleupaskeun salakina ti leungeun djalma noe mērgasa ka dinja, sor njodorkeun leungeunna, pek njēkēl larangan noe mērgasa: 'nja eta awewe koe maneh koedoe dipotong leungeunna; <sup>a</sup> panon maneh oelah hawatir.

a p. 19: 13.

12 Maneh <sup>a</sup> dina kantong oelah boga batōe doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Maneh dina imah oelah boga takēran doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Koedoe boga batōe noe djēdjēg, nja sabēnērna; koedoe boga takēran noe djēdjēg, nja sabēnērna; soepaja maneh dipandjangeun nja oemoer dina tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun kamaneh. 'Karana

a Mat. 22: 24. b Roet 4: 5. c Roet 4: 7.

13 Lamoen aja djalma lalaki paseja batoer pada batoer, hol pamadjikan noe saorang njampeurkeun, dek ngaleupaskeun salakina ti leungeun djalma noe mērgasa ka dinja, sor njodorkeun leungeunna, pek njēkēl larangan noe mērgasa: 'nja eta awewe koe maneh koedoe dipotong leungeunna; <sup>a</sup> panon maneh oelah hawatir.

a p. 19: 13.

14 Maneh <sup>a</sup> dina kantong oelah boga batōe doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Maneh dina imah oelah boga takēran doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Koedoe boga batōe noe djēdjēg, nja sabēnērna; koedoe boga takēran noe djēdjēg, nja sabēnērna; soepaja maneh dipandjangeun nja oemoer dina tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun kamaneh. 'Karana

15 Lamoen aja djalma lalaki paseja batoer pada batoer, hol pamadjikan noe saorang njampeurkeun, dek ngaleupaskeun salakina ti leungeun djalma noe mērgasa ka dinja, sor njodorkeun leungeunna, pek njēkēl larangan noe mērgasa: 'nja eta awewe koe maneh koedoe dipotong leungeunna; <sup>a</sup> panon maneh oelah hawatir.

a p. 19: 13.

16 Maneh <sup>a</sup> dina kantong oelah boga batōe doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Maneh dina imah oelah boga takēran doewa, noe hidji gēde, noe hidji deui leutik. 'Koedoe boga batōe noe djēdjēg, nja sabēnērna; koedoe boga takēran noe djēdjēg, nja sabēnērna; soepaja maneh dipandjangeun nja oemoer dina tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun kamaneh. 'Karana

saha-saha noe milampah kitoe, <sup>b</sup> saha-saha noe migawe noe teu bènér, kagi-roek Pangeran, Allah maneh.

<sup>a</sup> 3 Moesa 19: 35, 36. <sup>b</sup> Sil. 11: 1.

- 17 Masing ingét <sup>a</sup> ka noe dipigawe ka maneh koo Amalek, keur maraneh di  
18 djalan ka loewar ti Mésir; <sup>b</sup> nja lampahna naradjang ka maneh di djalan teja, seg ngaboerak-barik di maneh sakoer noe ngadjébol, anoe ti pandeuri, keur kabénérman maneh teh tjape nja lésoc; sarta teu sijeuneun koo Allah.  
19 'Dèmi geus kitoe, dimana maneh koe Pangeran, Allah maneh, geus dipaparin reureuh ti sakabéh moesoeh maneh noe ti sakoeriling, dina tanah anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh, djadi milik, pikeun waris, toeloej maneh koedoe ngaleungitkeun ingétan ka Amalek ti kolong langit; papatjoewan maneh dek poho! <sup>a</sup> 2 Moesa 17: 8.

### PASAL 26.

- Djeung deui lamoen maneh geus asoep kana tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh, djadi milik, sarta koe maneh geus dibeunang-  
2 keun djeung diénggonan: 'geus kitoe maneh koedoe njokot sawareh <sup>a</sup> loeloe-goe saroeaning hasil taneuh, anoe koe maneh diakoetan ti tanah maneh, noe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh; koedoe diwadahan koe karandjang; bral maneh leumpang <sup>b</sup> ka énggon, anoe bakal dipilih koe Pangeran, Allah maneh, kersa ngalinggihkeun  
3 padjénenganana di dinja. 'Toeloej maneh koedoe ngadeuheus ka panghoeloe, anoe djénéng dina mangsa barita, sarta koedoe mihatoer kieu: Koering ajeuna ngoeningakeun ka Pangeran, Allah andjeun, jen koering teh geus dongkap kana tanah, noe koe Pangeran dijangdjikeun ka karoehoen koering sadaja, nganggo soempab, kersana dipaparin-  
4 keun ka koering sadaja. 'Tidinja koe panghoeloe karandjang teh koedoe ditampa ti leungeun maneh, sarta diteundeun ka hareupeun altar Pangeran,  
5 Allah maneh. 'Djeung maneh koedoe oendjoekan ka pajoeneun Pangeran, Allah maneh, kieu nja pioendjoek: 'Karoehoen koering oerang Sam noe aproek-aproekan; seug mijang ka Mésir, toeloej

- ngoembara di dinja, djalma saeutik; geus kitoe di dinja andjeunna djadi  
6 bangsa gède, nja rosa, nja loba. 'Ari oerang Mésir migawe goreng ka koering sadaja, pada nganijaja ka koering, dongkap ka dimomotan pagawean bangsa  
7 pisan. 'Tidinja koering pada sasambat ka Pangeran, Allah karoehoen koering sadaja, <sup>d</sup> saréng Pangeran ngamakboel ka sowara koering, bari ningali kana kabalangsakan koering, kaewédan koering sarawoeh kasésékan koering. 'Geus kitoe koering sadaja koe Pangeran dika-loewarkeun ti Mésir, <sup>e</sup> nganggo panangan kawasa, saréng nganggo asta noe njodor, kitoe deui nganggo panjingsijeunan bangét, saréng nganggo tanda-tanda sarawoeh moedjidjat-moodjidjat.  
9 'Ladjéng koering sadaja didongkapkeun ka énggon ijeu, saréng dipaparin ijeu tanah; <sup>f</sup> jaktos tanah anoe labar-leber  
10 tji-soesoe saréng madoe. 'Ari ajeuna, soemangga, koering njanggakeun ijeu loeloege hasil taneuh, anoe koe andjeun, Pangeran! dipasilkeun ka koering. Seg koe maneh koedoe diteundeun ka pajoeneun Pangeran, Allah maneh, bari toeloej soedjoed ka pajoeneun Pangeran.  
11 Allah maneh. 'Sarta maneh teh <sup>g</sup> masing boengah tina sakabéh kahadean, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh djeung ka saeusi-imah maneh; nja diri maneh, djeung ahli Lewi, sarta djeung semah noe di téngah maneh.

<sup>a</sup> 2 Moesa 23: 19. <sup>b</sup> p. 12: 5. <sup>c</sup> 1 Moesa 12: 1.

28: 2. <sup>d</sup> 2 Moesa 2: 23. <sup>e</sup> p. 7: 19. <sup>f</sup> 2 Moesa 3: 8.

<sup>g</sup> p. 16: 11, 14.

- 12 Lamoen maneh tjtjap mërpoeloehan sakabéh përpoeloehan beubeunangan maneh <sup>a</sup> dina taoen noe katiloe, taoen përpoeloehan teja, seug maneh koedoe sidékah ka ahli Lewi, ka semah, ka pahatoe djeung ka randa, sina dadaharan dina lawang maneh, datang ka sareubeuheun.  
13 'Sarta maneh koedoe oendjoekan ka pajoeneun Pangeran, Allah maneh, kieu: Koering ti imah parantos ngaloewarkeun barang soetji, malah koe koering parantos disidékakeun ka ahli Lewi, ka semah, ka pahatoe saréng ka randa, <sup>b</sup> téroes satimbalan andjeun, noe koe andjeun ditimbalkeun ka koering teja; timbalan andjeun taja noe koe koering  
14 dirémpak, saréng hanteu hilap. 'Taja

noe koe koering ditêda eukeur koering kapribatinan; taja noe koe koering dika-loewarkeun eukeur kanadjisan, sarëng taja noe koe koering dibikeun pikeun anoe maot; koering teh noeroet ka pangandika Pangeran, Allah koering, sarëng ngalampahkeun tēroes satimbala  
 15 andjeun ka koering teja. 'Moegi-moegi ningali ti panglinggihan andjeun noe soetji, ti sawarga, sarëng moegi ngabêrkahan ka oemat andjeun Israil, sarawoeh kana tanah, noe koe andjeun dipasihkeun ka koering sadaja, sakoe-maha noe koe andjeun didjandjikeun ka karoehoen koering, nganggo soempah teja, nja tanah anoe labar-leber tji-soesoe sarëng madoe. a p. 14: 28. b p. 14: 29.

16 Poë ijeu Pangeran, Allah maneh, miwarang maneh ngalampahkeun sagala pikoekoeh djeung sagala hoekoem anoe tadi teja; mana koe maneh koedoe diestoekeun djeung dilampahkeun a tēroes reudjeung hate sarta tēroes djeung njawa  
 17 maneh. 'Maneh poë ijeu ka loewar djandji ka Pangeran, eta andjeunna bakal Allah maneh, sarta maneh sêdja ngalakonan djalan andjeunna, nja eta sêdja ngestoekeun pikoekoehna, timbalanana djeung hoekoemna, tēgēs sêdja noeroet  
 18 ka pangandikana. 'Kitoe deui Pangeran poë ijeu ka loewar djandji ka maneh, eta maneh bakal oemat kagoengan andjeunna, b sakoemaha pangandikana ka maneh teja, sarta maneh koedoe nges-  
 19 toekeun sakabeh timbalanana; 'toer pikērsaeun andjeunna c maneh teh diloehoerkeun, poendjoel ti sakabeh bangsa beunang andjeunna ngadamël, matak ngadjadikeun poedji, djeung mashoer, sarta hormat; djeung soepaja maneh djadi oemat soetji baris ka Pangeran, Allah maneh, sakoemaha pangandikana teja.

a p. 6: 5. b p. 7: 6; 14: 2. c p. 28: 1.

### PASAL 27.

Tidinja Moesa djeung para kokolot Israil ngadawoeh ka djalma-djalma. kijeu dawoehna: Koedoe ngestoekeun ijeu satimbala, noe koe kami diparentahkeun ka maraneh ajeuna. 'Ari mangsa poëan maraneh pimeuntaseun tji Jordan, a asoep ka tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh, seug maneh koedoe ngadégkeun

keur diri maneh batoe galède, sarta di-  
 3 poelasan apoe. 'Toeloej maneh b dina eta teh koedoe noeliskeun saoenéglna ijeu toret, sanggeus maneh meuntas; soepaja maneh asoep kana tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh, c nja tanah noe labar-leber tji-soesoe djeung madoe, sakoe-maha noe koe Pangeran, Allah karoehoen maneh, diandikakeun ka maneh  
 4 teja. 'Geus kitoe, sanggeusna maraneh meuntas tji Jordan, seug eta batoe, anoe koe kami diparentahkeun ka maraneh ajeuna, koe maraneh koedoe diaradégkeun d dina goenoeng Ebal, sarta koedoe  
 5 dipoelasan apoe. 'Djeung deui maneh di dinja koedoe njijeun hidji altar baris ka Pangeran, Allah maneh, c nja altar koe batoe; oelah dioengkoelan beusi.  
 6 'Batoe goeloeontengan noe koe maneh koedoe didjijeun altar Pangeran, Allah maneh teh; sarta maneh dina loehoer eta koedoe ngoerbankeun koerban doeroekan baris ka Pangeran, Allah maneh.  
 7 'Djeung maneh koedoe ngoerbankeun koerban panarima sarta dadaharan di dinja, bari masing boengah di pajoeneun  
 8 Pangeran, Allah maneh. 'Ari dina batoe teja maneh koedoe noeliskeun saoenéglna ijeu toret, sing tetela pisan.

a Jos. 3. b Jos. 8: 32. c 2 Moesa 3: 8, 17. d p. 11: 29. e 2 Moesa 20: 25.

9 Ngalahir deui Moesa, sarta djeung para panghoeloe, ahli Lewi, ka sabangsa Israil, kijeu lahina: Eh Israil! masing repeh, sarta dengekeun: a poë ijeu maneh teh djadi oemat Pangeran, Allah maneh.  
 10 'Mana maneh koedoe noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh, sarta koedoe ngalampahkeun timbalanana djeung pikoekoehna, noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna. a p. 26: 18, 19.

11 Djeung Moesa ngadawoeh ka djalma-djalma dina poë harita, kijeu dawoehna:  
 12 'Ijeu noe koedoe narangtoeng a dina goenoeng Gērisim, baris ngabêrkahan ka djalma-djalma, sanggeusna maraneh meuntas tji Jordan: Simon, Lewi, Joeda,  
 13 Isaskar, Joesoep djeung Binyamin. 'Sarta ijeu noe koedoe narangtoeng di goenoeng Ebal, njékël panjapa: Roebin, Gad, Aser, Sēboeloen, Dan djeung Naptali.  
 14 'Toeloej ahli Lewi koedoe ngaromong

- ka sakabeh ocrang Israil, sing bédas sowarana, kijeu pipokeunana: a p. 11: 29.
- 15 " Sing disapa djalma noe njijeun artja sipat oekir atawa artja sipat tjitak, kagiroek Pangeran, djidjijeunan leungeun toekang, sarta diteundeun di noe boeni! Seg sakabeh djalma koedoe pada ngajawab, kijeu omongna: Amin. a 2 Moesa 20: 3, 4.
- 16 " Sing disapa noe ngahinakeun ka bapana atawa ka indoengna! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 2 Moesa 21: 15, 17.
- 17 " Sing disapa noe ngowahan watës batoer! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a p. 19: 14.
- 18 " Sing disapa noe njasabkeun anoe lolong di djalma! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 3 Moesa 19: 14.
- 19 " Sing disapa noe njerongkeun bēbēnēran semah, pahatōe atawa randa! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a p. 24: 17.
- 20 " Sing disapa noe ngēdēng djeung pamadjikan bapana; sabab sasat njingkabkeun samping bapana! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 3 Moesa 18: 8.
- 21 " Sing disapa noe ngēdēng djeung sato, naon bae! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 3 Moesa 18: 23.
- 22 " Sing disapa noe ngēdēng djeung doeloer awewe, anak sabapa atawa anak saindoeng! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 3 Moesa 18: 9, 11.
- 23 " Sing disapa noe ngēdēng djeung mitoha awewe! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 3 Moesa 18: 15.
- 24 " Sing disapa noe maehan batoer di noe boeni! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a 4 Moesa 35: 20, 21.
- 25 " Sing disapa noe narima pamere, baris maehan djalma, gētili noe teu salah! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a p. 16: 19.
- 26 " Sing disapa noe teu nētēpkēun oengēlna ijeu toret, hanteu dilampahkeun! Seg sakabeh djalma koedoe ngomong: Amin. a Gal. 3: 10.
- djeung ngalampahkeun sakabeh timbalanana, noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna, " tanwande maneh teh koe Pangeran, Allah maneh, diloehoerkeun, poendjoel ti sakabeh bangsa noe di boemi; sarta tangtōe kadatangan ijeu sakabeh bērkah, estoe pitoomērāpeun ka maneh, lamoen maneh noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh: a p. 26: 19; 3 Moesa 26: 3.
- 3 Dibērkahan maneh di nagara, djeung dibērkahan maneh di pasisian.
- 4 Dibērkahan " boewah beuteung maneh, boewah lahan maneh, djeung boewah tjtjoḡan maneh, anak sapi-moending maneh djeung djadjadina ēmbēdomba maneh. a p. 7: 13; 30: 9.
- 5 Dibērkahan karandjang maneh djeung pangadonan maneh.
- 6 Dibērkahan maneh " dina maneh asoep, sarta dibērkahan maneh dina maneh ka loewar. a Djab. 121: 6.
- 7 Koe Pangeran tangtōe diparēngkeun, " satroē maneh, noe ngamoesoeh ka maneh, areleh di hareupeun maneh; piboedaleunana ka maneh make djalma hidji, ari pikaboereunana ti hareupeun maneh make djalma toedjoeh. a 3 Moesa 26: 7.
- 8 Pangeran tangtōe miwarang, maneh direudjeungan bērkah dina leuit maneh, sarta dina sakoer tjtjabakan leungeun maneh; tangtōe maneh dibērkahan dina tanah, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh.
- 9 Maneh koe Pangeran tangtōe ditētpkeun oemat andjeunna noe soetji, " sakoemaha soempahna ka maneh teja, lamoen maneh ngestoekeun timbalan Pangeran, Allah maneh, sarta ngalakonan djalanna. 'Djeung sakabeh bangsa noe di boemi bakal pada waspadaeun, jen maneh teh katēlah koe padjēnggan Pangeran, sarta bakal sarjeuneun koe maneh. a 2 Moesa 19: 5.
- 11 Tangtōe Pangeran ka maneh ngadjēmarkeun kahadean, dina boewah beuteung maneh, dina boewah tjtjoḡan maneh, djeung dina boewah lahan maneh, dina tanah anoe koe Pangeran didjangdjikeun ka karoeheun maneh, nganggo soempah, kērsana dipaparinkeun ka maneh.
- 12 Pangeran tangtōe moekakeun keur

## PASAL 28.

Demi geus kitoe, oepama maneh tēmēn nja noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh, datang ka ngestoekeun

maneh radja-brana andjeunna noe leuwih aloes, nja eta langit, <sup>a</sup> maparin hoedjan ka tanah maneh dina oesoemna, djeung ngaberkahan sakabeh pagawean leungeun maneh; <sup>b</sup> seug maneh ngindjeum-ngindjeunkeun ka bangsa loba, dēmi diri maneh mah moal ngindjeum.

<sup>a</sup> p. 11: 14. <sup>b</sup> p. 15: 6.

13 Sarta maneh koe Pangeran tangtoe didjadikeun minangka hoeloe, moal minangka boentoet; nja maneh teh piajaan ti loehoer bae, moal tjlok ti bandap, lamoen maneh noeroet ka timbalan Pangeran, Allah maneh, noe koe kami ka maneh ajeuna ditalah diestoekeun djeung dilampahkeun, 'sarta maneh hanteu njingkir ti sakabeh pangandika, noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna, <sup>a</sup> ka katoehoe atawa ka kentja, hanteu noeroet atawa ngabakti ka aal-lahan.

<sup>a</sup> p. 5: 32.

15 Sabalikna, oepama maneh hanteu noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh mah, teu ngestoekeun ngalampahkeun sakabeh timbalanana djeung pikoekoehna, noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna, <sup>a</sup> tangtoe maneh kadatangan ieu sakabeh panjapa, estoe pitoemërapeun ka maneh:

<sup>a</sup> 3 Moesa 26: 14; Dan. 9: 11; Mal. 2: 2.

16 Disapa maneh di nagara, djeung disapa maneh di pasisian.

17 Disapa karandjang maneh djeung pangadonan maneh.

18 Disapa boewah beuteung maneh djeung boewah lahan maneh, anak sapi-moending maneh sarta djadjadina embe-domba maneh.

19 Disapa maneh dina maneh asoep, sarta disapa maneh dina maneh ka loewar.

20 Pangeran ka maneh tangtoe ngeunakeun panjapa, karoesoehan djeung pangalatan dina sakabeh tjatjabakan leungeun maneh, anoe koe maneh dilampahkeun, nēpi ka maneh toempoer, sarta nēpi ka maneh gēmpoer tereh pisan, tina sabab kagorengan pagawean maneh, pedah maneh ninggalkeun kami.

21 Maneh koe Pangeran tangtoe disina karakētan koe pagēboeg, nēpi ka maneh koe andjeunna dibejakkeun tina tanah, anoe koe maneh rek diasoeupan baris dimilik.

22 Maneh koe Pangeran tangtoe digē-

boeg <sup>a</sup> koe kasakit ngabēngangan, koe moerjiang, koe kasakit panas, koe kasakit bareuh djeung koe pēdang; kitoe deui koe hama perang sarta koe hama beureum; sarta maneh koe eta tangtoe dioedag-oedag, nēpi ka maneh leungit.

<sup>a</sup> 3 Moesa 26: 16; 1 Radj. 8: 37.

23 Ari <sup>a</sup> langit maneh, anoe di loehoe-reun sirah maneh, pidjadien ibarat tambaga; kitoe deui boemi, anoe sahandapeun maneh, ibarat bousi. <sup>a</sup> 3 Moesa 16: 19.

24 Pangeran tangtoe maparin, ari hoedjan ka tanah maneh pēlōdoeg djeung lēboe; nja eta pitoeroenon ka maneh ti langit, nēpi ka maneh leungit.

25 Maneh koe Pangeran tangtoe diparēngkeun <sup>a</sup> eleh di haroupeun moesoeh maneh; piboedaleun maneh ka dinja make djalan hidji, ari pikaboereun maneh ti hareupeunana make djalan toedjoeh; sarta maneh tangtoe dibingbangbingbangkeun koe sakabeh karadjaan noe di boemi. 'Ari majit maneh pidjadien hakaneun sakabeh manoeke awang-awang djeung hakaneun sasatoan boemi, sarta moal aja noe ngagēbrig.

<sup>a</sup> 3 Moesa 26: 17.

27 Pangeran tangtoe ngagēboeg ka maneh <sup>a</sup> koe bisoel Mēsir, <sup>b</sup> koe boengkoel, koe boedoeg djeung koe radang, wani maneh moal beunang ditjageurkeun.

<sup>a</sup> 2 Moesa 9: 9. <sup>b</sup> 1 Sam. 5: 9.

28 Pangeran tangtoe ngagēboeg ka maneh koe kasakit edan, koe lolong djeung koe bingoeng pipikiran; 'datang ka maneh roempoe-rampa wantji tēngah poē, sakoemaha noe lolong roempoe-rampa di noe poēk, sarta djalan maneh moal diloloeskeun, ēnjana mah maneh teh dikanijaja djeung dikarinah bae sapanjang oemoer, sarta moal aja noe noeloeng.

30 Maneh keur babakalan djeung hidji awewe, seug didjinahan koe djalma sedjen; maneh njijeun imah, tapi moal koengsi dieusian; maneh njijeun kēbon anggoer, <sup>a</sup> tapi moal kapoeleok boewahna.

<sup>a</sup> p. 20: 6.

31 Sapi maneh bakal dipeuntjt di hareupeun panon maneh, tapi maneh moal koengsi ngahakaninja; kalde maneh bakal dirampas ti hareupeun maneh, sarta moal datang deui ka maneh; embe-domba maneh bakal diselehkeun ka

- moesoch maneh, sarta moal aja noe noeloeng ka maneh.
- 92 Anak maneh lalaki djeung anak maneh awewe bakal diselehkeun ka bangsa sedjen, katendjo koe panon maneh sarta datang ka rocksakna balas kangén ka darinja sapopoé, sarta moal aja pangawasa dina leungeun maneh.
- 93 Boewah lahan maneh djeung sakabeh beunang katjapean maneh tangtoe dihakanaan koe bangsa noe tadina koe maneh teu kanjahoan; sarta maneh sapandjang oemoer ngan dikanjaja djeung diteungteuinganan bac; 'datang ka maneh kadedanan tina tetendjoan panon maneh, anoe katendjo koe maneh.
- 94 Pangeran tangtoe ngagèboeg ka maneh koe bisoel goreng, dina toeroer djeung dina bitis, wani maneh hanteu beunang ditjageurkeun; ti sérék dampal soekoe maneh tépi ka émboen-émboenan.
- 95 Ari diri maneh, <sup>a</sup> sarta djeung radja maneh, noe koe maneh diadégkeun njangking ka maneh, koe Pangeran tangtoe digiringkeun ka bangsa noe tadina teu kanjahoan koe maneh djeung koe karoehoen maneh; <sup>b</sup> heug di dinja maneh teh bakal ngabakti ka aállahan, kai djeung batoe. <sup>a</sup> p. 17:14. <sup>b</sup> p. 4:28.
- 96 Sarta maneh pidjadieu matak méléngék, kitoe deui didijjeun misil sarta dipake popojokan, di sakabeh bangsa-bangsa, énggon maneh digiringkeun koe Pangeran.
- 97 <sup>a</sup> Bibit loba noe koe maneh dibawa ka loewar kana lahan, tapi noe koe maneh bakal diakoetan ngan saeutik; karana dihakanaan <sup>b</sup> koe simeut. <sup>a</sup> Mik. 6:15; Hag. 1:6. <sup>b</sup> 2 Moesa 10:4; Joél 1:4.
- 98 Maneh bakal njijeun kébon anggoer, sarta dipigawe, tapi moal koengsi nginoem anggoer, moal dipétik-pétik atjan; karana geus bejak dihakanaan hileud.
- 99 Maneh pibogaean tangkal djetoen di sawéwéngkér maneh, tapi moal diminjak-minjak atjan; karana djetoen maneh moerag manten.
- 100 Maneh pimeunangeun anak lalaki djeung anak awewe, tapi moal tétép pibogaean maneh; karana bakal laleumpang, asoep ka pangdjarahan.
- 101 Sakabeh tatangkalan maneh djeung boewah lahan maneh pikawariseun koe hama.
- 102 Ari semah, noe di téngah maneh, bakal oengгах, ngoengkoelan ka maneh, beuki loehoer beuki loehoer; démi maneh mah bakal toeroen, beuki handap beuki handap. 'Nja eta bakal ngindjeumkeun ka maneh, ari maneh mah moal ngindjeumkeun ka dinja; nja eta bakal minangka hoeloe, démi maneh mah bakal minangka boentoet.
- 103 Ari maneh teh bakal katangan sakabeh panjapa noe tadi, sarta dioedag-oedag, estoe pitoemérapeun ka maneh, népi ka maneh toempoer, sabab maneh hanteu noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh, teu ngestoekeun timbalanana djeung pikoekoehna, noe koe andjeunna ditimbalkeun ka maneh. 'Sarta eta teh di diri maneh pidjadieu kana tanda djeung kana moedjidjat, kitoe keneh di toeroenan maneh, salalang-géngna. 'Sapedah maneh teu ngabakti ka Pangeran, Allah maneh, kalawan kabengahan sarta reudjeung soeka hate,
- 104 sabab kalobaan saniskara, 'noe matak maneh koedoe ngawoela ka moesoe maneh, anoe koe Pangeran bakal didatangkeun ka maneh, kalawan ponjo, reudjeung hababbab, sarta boeroendoel, reudjeung kakoerangan saniskara; sarta andjeunna tangtoe nérappeun pasangan beusi kana poendoek maneh, népi ka maneh koe andjeunna ditoempoerkeun.
- 105 'Pangeran bakal ngagoeroedoegkeun ka maneh <sup>a</sup> hidji bangsa ti noe djaoeh, ti toengtoeng boemi, <sup>b</sup> saperti galoedra hibér, nja eta hidji bangsa noe koe maneh moal kaharti basana; 'bangsa oelat bégis, noe moal tolih ka noe kolot, sarta ka boedak moal aja karoenjana.
- 106 'Seg eta teh tangtoe ngahakan boewah tjotjoan maneh, djeung boewah lahan maneh, népi ka maneh toempoer; ' nja eta keur maneh moal ngarkeun gandoe, anggoer atawa minjak, anak sapi-moending maneh atawa djadjadina émbedomba maneh, népi ka maneh digémpoer pisan. 'Sarta eta teh bakal njésédék ka maneh dina sakabeh lawang maneh, népi ka roegroeg koeta maneh, noe la-loehoer nja reugreug. noe koe maneh diandélkeun, di sakoeriling tanah maneh; estoe bakal njésédék ka maneh di sakabeh lawang maneh, di sakoeriling tanah maneh, anoe koe Pangeran, Allah

53 maneh, dipaparinkeun ka maneh. 'Sarta maneh <sup>a</sup> bakal ngabakan boewah beuteung sorangan, daging anak maneh lalaki-awewe, anoe koe Pangeran, Allah maneh, dipaparinkeun ka maneh; eukeur disèsédèk sarta eukeur diangség, mangsa maneh diangség koe moesoeh maneh. 'Saha-saha lalaki noe teu pajaan di maneh, sarta leuwih kamégahan, bakal goreng atina ka doeloerna djeung ka pamadjikan noe di pangkonna, sarta 55 ka anakna noe tinggal kari: 'datang ka teu mere ka eta salah-sahidji tina daging anakna, noe keur dihakan koe manehana, tina sagala naon-naon taja noe dikarikeun ka manehana, eukeur disèsédèk sarta eukeur diangség, mangsa maneh diangség koe moesoeh maneh 60 dina sakabeh lawang maneh. 'Saha-saha awewe noe teu pajaan di maneh, sarta kamégahan, anoe teu métkak nintjakkeun dampal soekoe-soekoe atjan kana taneuh, bawaning kamégahan sarta bawaning teu pajaan, bakal goreng atina ka salaki noe di pangkonna, kitoe deui ka anakna lalaki djeung ka anakna 57 awewe; 'nja eta koe hal bali noe ka loewar ti antara soekoena, djeung koe hal anakna lalaki, beunangna ngadjoe-roekkeun; karana koe manehana bakal dihakan ririkipan, bawaning kakoerangan saniskara, eukeur disèsédèk sarta eukeur diangség, mangsa maneh diangség koe moesoeh maneh dina sakabeh lawang maneh. *a Jer. 5:15. b Hab. 1:8. c Jer. 5:17. d 3 Moesa 26:29.*

58 Oepama maneh teu ngestoekeun nja ngalampahkeun saoenina ijeu toret, sa-koer noe kaoengélkeun dina ijeu kitab, hanteu sijeun koe Padjénengan noe langkoeng moelja nja pikasijeuneun, tégés 59 Pangeran, Allah maneh teja: 'geus tangtoe Pangeran ka maneh djeung ka toeroenan maneh maparin balahi noe matak helok, balahi noe bangét-bangét nja pitétépeun, sarta panjakit noe garoreng 60 nja pitétépeun. 'Nja eta andjeunna <sup>a</sup> tangtoe malikkeun ka maneh sakabeh sasalah Mésir, noe koe maneh dipikasjeun teja, datang ka pada ngarakétan 61 ka maneh. 'Malah saroepeaning panjakit djeung saroepeaning balahi, anoe hanteu kaoengélkeun dina ijeu kitab toret, eta ge koe Pangeran tangtoe dikeunakeun

ka maneh, népi ka maneh toempoer. 62 'Témahna maraneh teh, <sup>b</sup> ganti djadi saperti bentang di langit, mangpirang-pirang rejana, seug ngan kari djalma saeutik bae, sabab maneh hanteu noeroet ka pangandika Pangeran, Allah 63 maneh. 'Geus kitoe, sakoemaha Pangeran tadina goemira koe hal maraneh, moenggah midamél kahadean ka maraneh, sarta maraneh didjéngkarkeun toja, <sup>c</sup> pon kitoe kenel Pangeran pigoemiraeun koe hal maraneh, moenggah maraneh digémpoer, sarta moenggah maraneh ditoempoer; tangtoe maraneh ditja-boetan tina tanah, anoe koe maraneh 64 rek diasoeupan baris dimilik. 'Sarta maneh koe Pangeran bakal dipabaléntjarkéun, <sup>d</sup> diajakeun di sagala bangsa, ti toengtoeng boemi tépi ka toengtoeng boemi deui; seg maneh teh di dinja bakal ngabakti ka aallaban, noe tadina teu kanjahoan koe maneh djeung koe karoehoen maneh, kai djeung batoe. 65 'Djeung deui maneh teh dina eta bangsa-bangsa moal nimoe kamarasan, sarta dampal soekoe maneh moal manggih reureuh; énjana mah di dinja Pangeran ka maneh bakal maparin hate djédjérib, djeung roeksak nja panon, sarta ripoe 66 nja njawa. 'Ari hiroep maneh pingagantoengeun ti pabénérén maneh; sarta maneh pisijeuneun bae beurang-peuting, djeung maneh datang ka samar pihir 67 roepeun. 'Braj isoek maneh pingomongeun: Éh, hajang boerit! reup boerit maneh pingomongeun: Éh, hajang isoek! tina bawaning kasijeun hate maneh, noe koe maneh dipikasijeun, djeung tina bawaning tetendjoan panon maneh, noe 68 koe maneh katendjo. 'Sarta maneh koe Pangeran tangtoe dipoelangkeun ka Mésir, toempak kapal, noeroet djalmanoe koe kami ditjatoerkeun ka maneh kijeu teja: 'Maneh oelah nendjo-nendjo deui bakal nawarkeun diri ka moesoeh maneh, baris djadi boedak lalaki boedak awewe, tapi moal aja noe meuli.

*a p. 7:15. b p. 10:22. c Sil. 1:26; Jcs. 1:24. d p. 4:27, 28. e p. 17:16.*

## PASAL 29.

Ijeu oengélna pèrdjangdjian, anoe koe Pangeran ka Moesa dipiwarang didji-

- jeun ka oerang Israil, di tanah Moab, djaba ti përdjangdjian, <sup>a</sup> beunang andjeunna ngadamël ka maranehanana di Horeb teja. <sup>a</sup> p. 5: 2.
- 2 Tidinja Moesa njaoer sabangsa Israil, bari toeloej dilahiran kieu: <sup>a</sup> Maraneh geus pada nendjo sukabel, noe koe Pangeran didamël di hareupeun panon maraneh, di tanah Mësir, ka Piraon, djeung ka sakabel abdina, sarta ka sata-nahna kaboh: 'nja eta <sup>4</sup> tjetjoba noe rarosa, noe katarendjo koe panon maneh, tanda-tanda djeung moedjidjat-moedjidjat, noe araheng teja. 'Tatapi Pangeran ka maraneh hanteu maparin hate pikeun nganjahokeun, panon pikeun ngadeuleu, djeung tjeuli pikeun ngadenge, nëpi ka poë ajeuna. 'Sarta <sup>c</sup> maraneh koe kami ditoengtoen opat poeloh taoen ijeu, di téggal léga; papakean maraneh hanteu ngaboeroekan di awak maraneh, djeung taroempah maneh hanteu ngaboeroekan di soekoe maneh. 'Eta maraneh teu ngahakan roti, hanteu nginoem anggoer atawa arak. soepaja maraneh nganjahokeun, jen kami teh
- 7 Pangeran, Allah maraneh. 'Ana maraneh geus daratang ka énggon ijeu, <sup>d</sup> broel Sihon, radja Hesbon, djeung Og, radja Basan teja, boedal mapag ka oerang, gër mërangan, seg kasarabët koe oerang.
- 8 'Ari tanahna koe oerang ditjokot, <sup>e</sup> toeloej dibikeun ka oerang Roebin, ka oerang Gad djeung ka saténgah kaom
- 9 Mënase, djadi milikna. 'Mana maraneh koedoe pada ngestoekeun saoengëlina ijeu përdjangdjian, sarta dilampahkeun, soepaja maraneh masing loeloes saniskara, noe koe maraneh bakal dilampahkeun. <sup>a</sup> 2 Moesa 19: 4. <sup>b</sup> p. 7: 19. <sup>c</sup> p. 8: 2, 4. <sup>d</sup> 4 Moesa 21: 23, 32. <sup>e</sup> 4 Moesa 32: 33.
- 10 Maraneh poë ijeu pada djonghok sakabel di pajoeneun Pangeran, Allah maraneh, nja eta loeloegoe-loeloegoe maraneh, kaom-kaom maraneh, kokolot-kokolot maraneh djeung pangeroes-pangeroes maraneh, sakabel oerang Israil; 'anak-rabi maraneh, kitoe deui <sup>a</sup> semah maneh, anoe di djéro pasanggrahan maneh, dalah <sup>b</sup> toekang soeloh sarta toekang tjai
- 12 di maneh; 'arek mandjing ka përdjangdjian Pangeran, Allah maneh, sarta ka panjapana, noe koe Pangeran, Allah maneh, didamël ka maneh poë ijeu.
- 13 'Pangërsana, maneh teh poë ijeu ditëtëpkëun oemat andjeunna, sarta andjeunna kërsa djadi Allah maneh, <sup>c</sup> sakoemaha pangandikana ka maneh, djeung sakoemaha noe koe andjeunna didjangdjikeun kalawan soempah ka karoehoen maneh, ka Ibrahim, ka Isbak djeung ka
- 14 Jakoeb teja. 'Sarta kami njiyeun ijeu përdjangdjian sarta ijeu panjapa teh lain
- 15 ka maraneh woengkoel; 'istoening ka noe aja di dijeu reudjeung oerang, sakoer noe djonghok poë ijeu di pajoeneun Pangeran, Allah oerang, sarta ka noe hanteu aja di dijeu reudjeung oerang ajeuna. <sup>a</sup> 2 Moesa 12: 35. <sup>b</sup> Jos. 9: 21, 27. <sup>c</sup> p. 28: 9.
- 16 Karana maraneh pada njaho dina pëtana oerang teh tjaritjing di tanah Mësir, djeung dina pëtana oerang teh njorang dina têngah bangsa-bangsa, noe
- 17 koe maraneh geus disorang. 'Sarta maraneh geus pada nendjo kanistanaana, djeung brahala-brahalana, kai djeung batoe, émas djeung perak, anoe di maranehanaua. 'Oelah aja di maraneh
- 18 lalaki, atawa awewe, atawa bangsa, atawa kaom, noe hatena ajeuna ngabalijeur ka Pangeran, Allah oerang, seug leumpang, ngabakti ka aallahan eta bangsa; oelah aja di maraneh <sup>a</sup> akar,
- 19 boewahan hampëroe djeung alsëm; 'dëmi geus kitoe, barang eta ngadenge oengëlina panjapa teja, seg ngabërkahan maneh sadjéro hatena, kieu pokna: Aing moal boeroeng salamët, nadjan aing loemakoe noeroetkeun kaheurasan hate aing, soepaja ngaleungitkeun noe weureu djeung noe kasaatan. 'Hamo Pangeran kërsaen ngahampoera ka noe kitoe; satëgësna mangsa eta bëndoe Pangeran sarta djeung goematina tangtöe ngëboel hasupna ka djalma noe kitoe, tanwande eta teh pikatindiheun sakabel panjapa, noe kaoengëlkeun dina ijeu kitab, djeung ngaranna koe Pangeran tangtöe dileungitkeun ti kolong langit. 'Sarta eta teh koe Pangeran tangtöe dipisahkeun ti sagala kaom Israil, matak tjilaka, <sup>b</sup> tëroes sapanjapa përdjangdjian, noe ka-
- 22 oengëlkeun dina ijeu kitab toret. 'Seg bakal ngomong toeroenan djaman mangke, anak-intjoe maraneh. anoe pigomëlareun pandeurieun maraneh, kitoe deui djalma bangsa sedjen, noe pidatangeun ti tanah anoe djaoeh, ana

- narendjo balahi eta tanah sarta djeung panjakitna, noe koe Pangeran dikeunakeun ka dinja; 'ngan aja walirang djeung oejah, kahoeroean satanahna; hanten disébaran, djeung hanteu aja noe djadi, teu bidjil djoekoet-djoekoet atjan, 'sakoemaha dibalikna Sadoemoé djeung Gomora, Adma djeung Séboim, noe koe Pangeran dibalik dina sadjéro bëndoeana sarta dina sadjéro wërana teja; 'kijeu piomongeun sakabéh bangsa téh: 'Naon sababna, noe matak Pangeran ka ijeu tanah ngadamél kijeu pëtana? nahaon sewoting bëndoe noe sakijeu bangétna?
- 25 'Tangtoe didjawab kijeu: Koe sabab djalmana naringgalkeun përdjangdjian Pangeran, Allah karoehoenna, noe koe Pangeran didamél ka darinja basa di-
- 26 ka-loewarkeun ti tanah Mésir; 'heug laleumpang, ngabarakti ka aállahan, sarta disarëmbah, nja aállahan noe tadina teu kanjahoan koe maranehanana, sarta hanteudidoeomkeun ka maranehanana;
- 27 'noe matak Pangeran djadi bëndoe ka ijeu tanah, moenggah ngadatangkeun ka dinja sakabéh panjapa, noe kaoengélkeun dina ijeu kitab. 'Sarta djalmana koe Pangeran ditjaboetan ti tanahna, dina sadjéro doeka, djeung dina sadjéro wëra, sarta dina sadjéro bëbëndoe langkoeng-langkoeng; toeloj pada dipitjeun ka tanah sedjen, sakoemaha noe boekti ajeuna.
- a Lsl. 8: 23; Ibr. 12: 15. b p. 28: 15.  
c 1 Moesa 19: 24, 25. d 1 Radj. 9: 8; Jér. 22: 8, 9.
- 29 Ari anoe gaib kagoengan Pangeran, Allah oerang; dëmi anoe njata mah pikeun oerang djeung pikeun anak-intjoe oerang, salalanggëngna, sangkan oerang ngalampahkeun saengëlna ijeu toret.

## PASAL 30.

- Dëmi geus kitoe, dimana boekti ka maneh sadajana pangandika noe tadi, 'bërkahna djeung panjapana, noe koe kami dipopojankeun ka maneh, toeloj koe maneh dipiingët di sakabéh bangsa, énggon maneh diboewang koe Pangeran, Allah maneh, 'seug maneh b tobat ka Pangeran, Allah maneh, sarta noeroet ka pangandikana, téroes sakoemaha noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna, nja maneh sarta djeung anak-anak maneh, téroes reudjeung hate sarta téroes djeung njawa maneh: 'geus tangtoe

- 'dibojongna maneh teja koe Pangeran, Allah maneh, dibalikkeun sarta maneh koe andjeunna diwëlaskan, 'moenggah maneh dikoempolkeun deui ti sakabéh bangsa, énggon maneh dipabalëntjarkeun koe Pangeran, Allah maneh. 'Masih maneh aja noe diboewang ka toengtoeng langit oge, 'tangtoe maneh koe Pangeran, Allah maneh, dikoempolkeun ti dinja sarta ditjandak ti dinja. 'Toeloj maneh koe Pangeran, Allah maneh, didatangkeun deui kana tanah, noe kawaris koe karoehon maneh; tangtoe kawaris koe maneh, sarta andjeunna tangtoe midamél kahadean ka maneh, djeung maneh didjéngkarkeun alah-battan karoehon maneh. 'Sarta Pangeran, Allah maneh, 'tangtoe njoenatan hate maneh djeung hate toeroenan maneh, sangkan njawah ka Pangeran, Allah maneh, téroes reudjeung hate sarta téroes djeung njawa maneh, soepaja maneh
- 7 hiroep. 'Geus kitoe sakabéh panjapa teja koe Pangeran bakal dikeunakeun ka moesoh maneh sarta ka noe gareuleuh ka maneh, anoe pada nganijaja ka maneh. 'Ari maneh téh tobat, sarta noeroet ka pangandika Pangeran, djeung ngalampahkeun sakabéh timbalanana, noe koe kami diparentahkeun ka maneh
- 9 ajeuna. 'Didinja maneh koe Pangeran, Allah maneh, 'tangtoe didjémarkeun dina sakabéh pagawean leungeun maneh, dina boewah beuteung maneh, dina boewah tjotjoan maneh, djeung dina boewah laban maneh, matak djamoega. Karana Pangeran harita b tangtoe goemira deui koe hal maneh, matak djamoega, sakoemaha andjeunna tadina
- 10 goemira koe hal karoehon maneh; 'lamoen maneh noeroet ka pangandika Pangeran, Allah maneh, ngestoekeun timbalanana djeung pikoekoehna, noe kaoengélkeun dina ijeu kitab toret; lamoen maneh tobat ka Pangeran, Allah maneh, téroes reudjeung hate sarta téroes djeung njawa maneh. a p. 28. b p. 4: 30.  
c Jér. 29: 14. d Jér. 32: 37. e Neh. 1: 8, 9; Jér. 31: 8.  
f Jér. 32: 39; Jéh. 11: 19; Kol. 2: 11. g p. 28: 4, 11.  
h p. 28: 63.

- 11 Karana eta timbalan, noe koe kami diparentahkeun ka maneh ajeuna, 'lain matak helok ka maneh, sarta hanteu
- 12 djaoeh. 'Lain di sawarga ajana, noe

## PASAL 31.

matak koedoe ngomong: <sup>a</sup> Saha noe bakal mangoenggahkeun oerang ka sawarga, njokot eta keur oerang, bari seug dibe-djakeun ka oerang, sangkan koe oerang dilampahkeun? <sup>13</sup> 'Sarta lain peuntaseun laot ajana, noe matak koedoe ngomong: Saha noe bakal mangnjébrangkeun oerang ka peuntaseun laot, njokot eta keur oerang, bari seug dibe-djakeun ka oerang, sangkan koe oerang dilampahkeun? <sup>14</sup> 'Karana pangandika teh deukeut pisan ka maneh, aja dina soengoet maneh, sarta dina hate maneh, soepaja dilampahkeun.

*a* Jes. 45:19; 48:16.

*b* Roem 10:6.

<sup>15</sup> 'Tah, kami poé ijeu di hareupeun maneh geus ngajakeun <sup>a</sup> hiroep sarta djeung djamoega, kitoe deui paeh sarta djeung tjilaka. <sup>16</sup> 'Reh kami teh poé ijeu geus marentah ka maneh, koedoe njañh ka Pangeran, Allah maneh, ngalakonan djalang-djalan andjeunna, djeung ngestoe-keun timbalanana, pikoekoehna sarta papakonna, sangkan maneh hiroep reudjeung ngalobañ, sarta maneh dibérkahan koe Pangeran, Allah maneh, dina tanah anoe koe maneh rek diasoeupan <sup>17</sup> baris dimilik. 'Sabalikna, oepama hate maneh ngabaljéur mah, nja maneh teh hanteu noeroet, sarta maneh kagembang, pek njémbah ka aállahan, sarta <sup>18</sup> dibarakti: 'eta kami ajeuna mere njaho ka maraneh, ari kitoe mah maraneh tangtöe pisan digémpoe; hamo maneh dipandjangeun nja oemoer dina tanah, anoe koe maneh rek diasoeupan djalang meuntas tji Jordan, soepaja dimilik. <sup>19</sup> 'Kami <sup>b</sup> ajeuna menta saksi langit djeung boemi pérkara maraneh; kami ka maneh geus mopojankeun hiroep reudjeung paeh, bérkah reudjeung panjaja: mana maneh geura milih hiroep, soepajana hiroep, nja maneh sarta djeung toeroenan <sup>20</sup> maneh. 'Koedoe njañh ka Pangeran, Allah maneh; koedoe noeroet ka pangandikana, sarta andjeunna koe maneh koedoe dirakétan; karana nja andjeunna matak hiroep maneh sarta matak maneh pandjang oemoer; soepaja maneh matoeh dina tanah, noe koe Pangeran didjangdjikeun kalawan soempah ka karoeboen maneh, ka Ibrahim, ka Ishak djeung ka Jakoeb, kérsana dipaparinkeun ka eta.

*a* p. 11:26; Jer. 21:5. *b* p. 4:26.

<sup>1</sup> 'Idinja Moesa toeloj ngalahirkeun ijeu lahiran ka sabangsa Israil. 'Kijeu lahirna ka darinja: Oemoer kami poé ijeu geus saratoes doewa poeloeh taoen; kami geus teu kadoega kaloewar-asoe; sarta Pangeran nimbalan ka kami kijén: 'Maneh moal meuntas ijeu tji Jordan. <sup>3</sup> 'Pangeran, Allah maneh, nja eta noe pimeuntaseun ti heulaeun maneh; andjeunna noe bakal noempoerkeun eta bangsa-bangsa ti hareupeun maneh, tangtöe koe maneh dibeunangkeun. Josoea, <sup>b</sup> nja eta noe pimeuntaseun ti heulaeun maneh, sakoemaha pangandika <sup>4</sup> Pangeran teja. 'Sarta Pangeran tangtöe midamél ka darinja, <sup>c</sup> sakoemaha midamél na ka Sihon djeung ka Og, radja oerang Emor, sarta ka tanah-tanahna, noe koe andjeunna ditoempoerkeun teja. <sup>5</sup> 'Tangtöe eta teh koe Pangeran disarelehkeun ka hareupeun maraneh; pek koe maneh parigawe <sup>d</sup> téroes satimbangan, noe koe kami diparentahkeun ka maraneh teja. 'Masing talégér, djeung masing galéde hate! Oelah sarjéun, sarta oelah rarisi tina sabab eta; karana Pangeran, Allah maneh, nja eta noe njaréngan ka maneh; moal maneh koe andjeunna diantép, sarta moal ditilar.

*a* p. 4:21. *b* p. 3:28. *c* 4 Moesa 21:24,35. *d* p. 7:2.

<sup>7</sup> 'Djeung deui Moesa njaoer Josoea, sarta dilahiran kijeun, kasaksian koe sabangsa Israil: <sup>a</sup> 'Masing tégér, djeung masing gède hate! karana nja maneh noe piasepeun reudjeung ijeu djalma-djalma kana tanah, noe koe Pangeran didjangdjikeun ka karoeboenna kalawan soempah, kérsana dipaparinkeun ka maranehanana teja; nja maneh noe bakal <sup>8</sup> ngamilikkeun eta ka darinja. 'Ari Pangeran teja, nja eta noe piangkateun ti heulaeun maneh; andjeunna noe bakal njaréngan ka maneh; <sup>b</sup> moal maneh koe andjeunna diantép, sarta moal ditilar; oelah sijeun, djeung oelah geder.

*a* Jos. 1:6. *b* Jos. 1:5.

<sup>9</sup> 'Ari ijeu toret koe Moesa disératkeun; toeloj diselehkeun ka para panghoeloe, anak-poetoe Lewi, anoe poerah ngagotong péti pérdjangdjian Pangeran, djeung <sup>10</sup> ka sakabéh kokolot Israil. 'Sarta Moesa ngadawoeh ka darinja, kijeun dawoehna:

- Oenggal-oenggal toetoeop toedjoeh taoen,  
 \* dina mangsa taoen kalèpasan, dina  
 11 pesta saoeung bēbētek teja, 'ana geus  
 datang sabangsa Israil, ngadareuheus ka  
 pajoeuneun Pangeran, Allah maneh, ka  
 enggon anoe koe andjeunna bakal di-  
 pilih, didinja sabangsa Israil koe ma-  
 neh koedoe dipangadjikeun ijeu toret,  
 12 sing kadenge koe sarereja. 'Koedoe  
 ngoempoekeun djalma-djalma, lalaki,  
 awewe djeung baroedak, kitoe deui se-  
 mah maneh, anoe dina lawang maneh,  
 soepaja pada ngadenge, djeung soepaja  
 pada diadjar, sarta sarjeuneun koe Pa-  
 ngeran, Allah maraneh, djeung ngares-  
 toekoun saoeunglana ijeu toret, sing da-  
 13 tang ka dilampahkeun. 'Sarta <sup>b</sup> ari anak-  
 anakna, noe tatjan njarahoeun, sina pada  
 ngadenge, djeung sina pada diadjar, soe-  
 paja sarjeuneun koe Pangeran, Allah  
 maraneh, sapandjang oemoer maraneh  
 hiroep dina tanah, anoe koe maraneh rek  
 diasoeupan djalma meuntas tji Jordan,  
 soepaja dimilik. a p. 15: 1; 16: 13. b p. 6: 7.  
 14 Tidingja Pangeran nimbalan ka Moesa:  
 Masing njaho, oemoer maneh geus deu-  
 keut ka maot; maneh geura njeloekan Jo-  
 soea, bawa marék ka himah tēpangan;  
 kami rek paparentah ka dinja. Bral  
 Moesa angkat, diiring koe Josoea; pada  
 15 marék ka himah tēpangan. 'Geus kitoe  
 Pangeran nembongan dina himah, dina  
 tihang mega teja; ari tihang mega teh  
 16 nangtoeng dina lawang himah. 'Ladjēng  
 Pangeran nimbalan ka Moesa: Masing  
 njaho, mēngke, ari maneh sasarean reu-  
 djeung kolot-kolot maneh, seug ijeu bang-  
 sa bakal hoedang sarta <sup>a</sup> djinah, noeroet  
 aallahan tanah, noe koe eta rek diasoe-  
 pan ka djērōna, djeung bakal ninggal-  
 keun kami, ngarobahkeun pērdjangdjian  
 kami, noe koe kami didamēl ka darinja.  
 17 'Toeloj kami bakal djadi bēndoe ka  
 dinja dina mangsa eta, sarta koe kami  
 ditinggalkeun, djeung kami tangtoe <sup>b</sup>  
 meungpeunan pameunteu kami ka ma-  
 ranahanana; geus kitoe pidjadieun ha-  
 kaneun, toer pikataradjanjeun katjila-  
 kaan djeung kasoeshan loba pisan, da-  
 tang ka ngaromong kijeu dina mangsa  
 eta: Aing pangkataradjang katjilakaan  
 sakijeu teh, lain sabab Allah aing ban-  
 18 teu aja di tēngah aing? 'Ari kami teh  
 dina mangsa eta tangtoe meungpeunan

pameunteu kami, tina hal sakabeh ka-  
 gorengan, beunang eta migawo, sabab  
 19 njanghareup ka aallahan. 'Ari ajeuna,  
 maraneh geura noeliskeun <sup>c</sup> ijeu hidji  
 poepoedjian, woeroekkeun ka oerang  
 Israil, teundeun dina biwirna, soepaja  
 ijeu poepoedjian sina djadi saksi kami  
 20 ka oerang Israil. 'Karana ari eta bangsa  
 koe kami geus diasoepeun kana tanah,  
 noe koe kami didjangdjikeun ka karoo-  
 hoenna kalawan soempah, noe labar-  
 leber tji-soesoe djeung madoe teja, sarta  
 eta dadabaran datang ka seubeuh djeung  
 datang ka lintoeh, toeloj eta bakal  
 njanghareup ka aallahan, sarta diba-  
 rakti, djadi pada ngabihina ka kami,  
 djeung ngarobahkeun pērdjangdjian ka-  
 21 mi. 'Dēmi geus kitoe, dimana eta teh  
 kataradjang koe katjilakaan djeung ka-  
 soeshan loba pisan, seug ijeu poepoe-  
 djian bakal ngawēwēleh ka beungeutna,  
 djadi saksi; karana moal kapohoan ti  
 biwir toeroenanana. Karana kami teh  
 leuwih oeninga dina rarasaanana, noe  
 koe eta didjijeun dina mangsa ajeuna,  
 samemeh koe kami diasoepeun kana  
 tanah, noe koe kami didjangdjikeun ka-  
 lawan soempah teja. a 2 Moesa 34: 16.  
 b p. 32: 20. c p. 32.

- 22 Prak eta poepoedjian koe Moesa di-  
 sērkatkeun dina poē harita keneh, bari  
 toeloj diwoeroekkeun ka oerang Israil.  
 23 Djeung deui Pangeran nimbalan ka  
 Josoea poeta Noen, kijeu timbalanana:  
 Masing tēgēr, sarta masing gēde hate;  
 karana maneh noe bakal ngasoepeun  
 oerang Israil kana tanah, noe koe kami  
 didjangdjikeun ka darinja kalawan soem-  
 pah teja, sarta kami teh tangtoe nja-  
 rēngan ka maneh.  
 24 Geus kitoe, saparantos Moesa njērāt-  
 keun saoeunglana ijeu toret, didamēl ki-  
 25 tab, dongkap ka tjatjapna, 'toeloj Moesa  
 ngadawoeh ka ahli Lewi, anoe poerah  
 ngagotong pēti pērdjangdjian Pangeran  
 26 teja, kijeu dawoehna: 'Tampanan koe  
 maraneh ijeu kitab toret, teundeun ti  
 gigireun pēti pērdjangdjian Pangeran,  
 Allah maraneh, sina aja di dinja, <sup>a</sup> djadi  
 27 saksi ka maneh. 'Karana kami teh njaho  
 dina mantangoel maneh, djeung dina  
 kaheurasan beuheung maneh. Geuning,  
 keur kami masih hiroep keneh reu-  
 djeung maraneh ajeuna, <sup>b</sup> maraneh teh

mantangoel ka Pangeran; komo teuing  
 28 sanggeus kami maot! 'Geura pada ngoem-  
 poelkeun ka kami sakabeh kokolot ka-  
 om-kaom maraneh, sarta djeung sagala  
 pangoroos maraneh; kami dek njatoor-  
 keun ka darinja pangandika tadi, sing  
 kadenge koe maranehanana, 'sarta kami  
 29 dek menta saksi langit djeung boemi  
 perikara maranehanana. 'Karana kami  
 teh njaho, sanggeus kami maot, mara-  
 neh tangtöe lëbar lalampahan, njalingkir  
 tina djaln, noe koe kami diparentah-  
 keun ka maraneh; sarta maraneh tang-  
 töe kataradjang katjilakaan di djaman  
 mangke, sabab pada ngalampahkeun  
 anoe goreng di pajoeneun Pangeran, nja  
 njijeun pibëndoeun andjeunna, koe lan-  
 taran pagawean leungeun maraneh.

a Moesa 3: 10, 20. b p. 9: 7, 24. c p. 32: 1.

30 Tidinja Moesa ngalabirkeun oengëlina  
 eta poepoedjian, tēpi ka tjatjapna, ka-  
 denge koe sapakoempoelan Israïl.

### PASAL 32.

Eh langit! rëgëpkeun, kami dek mi-  
 tjatoer; kitoe deni boemi, sing nga-  
 2 dengekeun omongan biwir kami! 'Pi-  
 woeroek kami bakal njaktjilakan saperti  
 hoedjan; omongan kami bakal njoeroe-  
 loek tjara tji-iboen; lir hoedjan nga-  
 ririntjik ka dangdaenan, sarta djeg  
 hoedjan ngëtjrëk ka djoedjoekoetan.  
 3 'Karana kami dek njëboet padjënengan  
 Pangeran; halatoerkeun kaangoengan ka  
 4 Allah oerang! 'Andjeunna teh Batoe ka-  
 rang; sampoenra dadamëlanana; karana  
 sakabeh djalanna balënr. Allah noe sa-  
 jakti, sarta taja pisan awonna; lang-  
 koeng adil djeung langkoeng estoe an-  
 5 djeunna. 'Lëbar lampahna ka andjeunna;  
 lain poetrana, bogana patjatjadan; bang-  
 sa bengkok sarta " tibalik pikir.

a Lal. 2: 40.

6 Karah dek malës kitoe ka Pangeran,  
 eh djalma boeroeng, sarta bodo? Na  
 andjeunna lain Rama maneh, noe ka-  
 goengan maneh? Lain andjeunna noe  
 ngadamël ka maneh, sarta noe ngadja-  
 7 dikeun ka maneh? 'Masing ingët ka  
 djaman baheula; halartikeun taoen toe-  
 roenan-toeroenan! Tanjakeun ka bapa  
 maneh, tangtöe maneh dibero njaho;  
 ka noe karolot di maneh, tangtöe pada  
 8 bebedja ka maneh. 'Mangsa noe Lang-

koeng Agoeng maparin milik ka bangsa-  
 bangsa, " basa misah-misabkeun anak  
 Adam teja, " ditangtoskeun wawatësan  
 bangsa-bangsa, noemoetkeun bilangan  
 9 anak Israïl. 'Karana docoeman Pangeran  
 nja oematna; Jakoeb noe djadi bagian  
 10 kagoenganana. 'Kapëndakna koe an-  
 djeunna dina tanah tégäl lëga, di noe  
 soewoeng patingkarotjéjak, énggon rehe.  
 Koe andjeunna dikoebëng, dititënan, di-  
 11 raksa sasat ka siki sotjana. 'Tjara ga-  
 loedra ngageuingkeun eusi sajangna,  
 ngalajang loehoereun anakna, meber-  
 keun djangdjangna, ditjokot, " dibawa  
 12 dina djangdjang: 'nja kitoe ditoejoenna  
 koe Pangeran njalira; noe dipiallah koe  
 13 bangsa sedjen taja noe ngabantoe. 'Koe  
 andjeunna disina noempakan goenoeng-  
 goenoeng di boemi, djeung ngahakan  
 kahasilan laban; koe andjeunna disina  
 njeuseupan madoe tina tjadas, djeung  
 14 minjak tina batoe karang teuas; 'man-  
 tega sapi djeung tji-soesoe domba, ba-  
 rëng gadjih anak domba; kitoe deui  
 domba lalaki tédak Basan, sarta badot-  
 badot, barëng gadjih kaboeboewahan  
 tarigoe; djeung gëtih boewah anggoer  
 koe maneh diinoem, anggoer beureum.

a 1 Moesa 11: 8. b Lal. 17: 26. c 2 Moesa 19: 4.

15 Ana " Jësoeroen geus djadi lintoeh,  
 pek njepak; maneh teh lintoeh, nja mon-  
 tok, nja bajoehjoeh; seug mitjeun Allah,  
 noe ngadamël manehna, sarta mitjoewa  
 16 kana Karang kasalamëtanana. 'Pada  
 mapanas ka andjeunna koe noe sare-  
 djen; njarijeun pibëndoeun andjeunna  
 17 koe sipat gariroek. 'Ngoerbanna " ka  
 setan-setan, noe lain Allah; ka aallahan,  
 noe tadina teu kanjahoeun koe mara-  
 nehna; noe alanjara, ti noe deukeut da-  
 ratangna, noe teu dipikasijeun koe ka-  
 18 roehoen maraneh. 'Batoe karang, noe  
 poepoetra ka maneh teja, koe maneh  
 dibadejoskeun; djeung maneh teh mo-  
 pohokeun ka Allah, noe mëdalkeun ka  
 maneh.

a Jës. 41: 2. b 3 Moesa 17: 7.

19 Ana katingali koe Pangeran, seug di-  
 pitjeun, bawaning bëndoe ka poetrana  
 20 lalaki-awewe. 'Ari timbalanana: " Kami  
 dek meungpeunan pameunteu kami ka  
 dinja, ningalikeun pitoengtoengeunana;  
 karana bangsa tibalik eta teh, anak  
 21 noe taja kajaktianana. 'Pada mapana  
 nas ka kami koe noe lain Allah, pada

moendoengkeun kami koe djdijjeunana  
 22 moendoengkeun maranehanana. 'Karana  
 ' aja seuneu hoeroeng dina sadjéro bēn-  
 doe kami, bakal moentab tēpi ka ēng-  
 gon noe maot panghandapna; nja eta  
 bakal ngabakan boemi sacusi-eusina,  
 wanikahoeroe bagal goenoeng-goenoeng.  
 23 'Kami dek noempoekeun katjilakaan  
 ka dinja; djamparing kami dek dibe-  
 jakkeun ka dinja. 'Bakal aladjoer koe  
 24 langlajeuseun, lēboer koe kasakit panas  
 djeung koe sasalad noe bangēt-bangēt;  
 kami dek ngadatangkeun ka dinja hoen-  
 toe sasatoan, barēng peurah noe tinglo-  
 25 godor dina lēmah. 'Di loewar pēdang  
 noe bakal ngaboerak-barik, kitoe keneh  
 kareuwasan di djéro pangkeng-pang-  
 keng; boh boedjang, boh landjang, orok  
 26 barēng djalma hoewisan. 'Timbalan  
 kami: Eta teh koe kami tangtoe dipa-  
 boerisatkeun; ingētan ka darinja tang-  
 toe koe kami dileungitkeun ti lēbah  
 27 djalma-djalma: 'lamoen kami hanteu  
 rempan, satroe datang ka ēdir; ' oelah  
 koengsi moesoehna salah tampa; oelah  
 datang ka ngaromong: Leungeun oerang  
 noe loehoer; lain Pangeran noe ngada-  
 mēl eta sakabeh. a p. 31:17, 18. b Roem

10:19. c Jer. 15:14; 17:4. d 2 Moesa 32:11, 12.

28 'Karana eta teh bangsa taja panalar,  
 29 sarta teu bogaeun pangarti. 'Kahajang  
 teh pada palintēr, tangtoe saloertieun  
 ka noe kijeu, pada ngarti dina pitoeng-  
 30 toengeunana. 'Mo loepoet ' hidji pingoe-  
 dageun sarehoe, sarta doewaān ngabi-  
 ratkeun salaksa, oepama teu diserah-  
 31 keun koe Batoe-karangna, teu disareleh-  
 karang itoe lain sapērti Batoe karang  
 oerang; dalah moesoeh oerang kitoe  
 32 pimoetoeseunana. 'Karana tangkal ang-  
 goer itoe ti tangkal anggoer Sadoemoe,  
 sarta ti laban Gomora; boewahna boe-  
 wah hampēroe, ranggeujanana parait.  
 33 'Anggoerna peurahing naga, djeung ba-  
 roewang oraj matih. a 3 Moesa 26:8.  
 34 Na eta teh lain disimpēn di kami,  
 35 di radja-brana kami, make ditjap? 'Kami  
 ' noe kagoengan pamalēs, nja kami noe  
 bakal naer, keur waktōe soekoe ma-  
 ranehna daloegdag-daligdeug. Karana

geus deukeut kana poē pibalabieunana.  
 tjawisanana terah datangna. a Roem

12:19; Ibr. 10:30.

36 'Karana Pangeran bakal ngahoekeu-  
 man oematna, djeung pihawatoseun koe  
 hal abdi-abdina, ana katingali jen lou-  
 ngit pangawasana, ' sarta geus teu koe-  
 37 ring teu menak. 'Seug bakal nimbalan:  
 Na di mana aallahanana, batoe karang  
 38 noe diandēlkeun koe eta, 'noe pada nga-  
 hakan gadjih koerbanna peuntjitan, nga-  
 rinuom anggoer koerbanna inoeman?  
 39 Sina haroedang naroloeng ka maraneh,  
 sing djaradi pangujoempoetan keur ma-  
 raneh. 'Tarendjo ajeuna, ' jen ijeu kami  
 bae njalira; taja deui Allah sadjaba ti  
 kami. ' Ijeu kami noe maehkeun sarta  
 noe ngahiroepkeun; kami noe ngagē-  
 ringkeun, sarta kami keneh noe njageur-  
 keun; djeung taja noe bisa ngaleupas-  
 40 keun ti panangan kami. 'Karana kami  
 ngatjoengkeun panangan kami ka sa-  
 warga, bari nimbalan: Kami teh hiroep  
 41 salalanggēngna! 'Dimana kami ngasah  
 pēdang kami noe goerilap, sarta pana-  
 nangan kami njēkēl hoekoem: tangtoe  
 kami moelangkeun balēsan ka moesoeh  
 kami, sarta naer ka noe gareuleuh ka  
 42 kami. 'Djamparing kami dek diweureu-  
 keun koe gētih, sarta pēdang kami bak-  
 kal ngahakan daging; nja koe gētih  
 noe kasabēt sarta noe kadjarah, koe  
 hoeloe kapala-kapala moesoeh.

a 1 Radja 14:10; 2 Radja 14:26. b p. 4:35; Jēs.  
 45:5. c 1 Sam. 2:6.

43 'Eh sakabeh oerang kapi! geura pada  
 soeka-soeka djeung oematna; karana  
 andjeunna bakal malēs gētih abdi-abdina,  
 sarta moelangkeun balēsan ka moesoeh-  
 moesoehna, djeung bakal ngarapihkeun  
 tanah andjeunna, oemat andjeunna.

a Roem 15:10.

44 Ana geus soemping Moesa, seug nga-  
 lahirkeun saoenēlna poepoedjian tadi,  
 kadenge koe eta djalma-djalma, nja an-  
 djeunna djeung ' Hosea poetra Noen  
 45 teja. 'Saparantos Moesa ngalahirkeun  
 sadajana lahiran teja ka sabangsa Israil,  
 46 'toeloj ngadawoeh kijeu ka darinja:  
 Sing pada njatēt dina ati eta sakabeh  
 piwoeroek, anoe poē ijeu koe kami di-  
 pake ngingētan ka maraneh; nja eta koe  
 maraneh parentahkeun ka anak-intjoe  
 maraneh, sina ngestoekoeun saoenēlna

47 ijeu toret, sarta dilampahkeun. 'Karana lain omong kosong eta teh ka maraneh; estoena mah <sup>b</sup> eta teh matak hiroep ka maraneh; sarta koe lantaran eta piwoeroek maraneh tangtöe dipandjangkeun nja oemoer dina tanah, anoe koe maraneh rek diasoeupan djalan meuntas tji Jordan, baris dimilik. *a* 4 Moesa 13:16.

*b* 3 Moesa 18:5.

48 Tidinja Pangeran ngandika ka Moesa di poé harita keneh, kijeu pangandikana:

49 'Maneh <sup>a</sup> geura ocuggah ka ijeu goenoeng Abarim (nja eta goenoeng Nêbo, noe di tanah Moab, pabënëran Jêriho teja); toeloëj tendjokeun tanah Kanaân, noe koe kami dipaparinkeun ka oerang

50 Israil, baris milik. 'Seug maneh pipaeheun dina eta goenoeng, noe koe maneh rek dioenggahan, sarta bakal dirijoengkeun ka bangsa maneh; <sup>b</sup> sakoemaha Haroen, doeloer maneh, paeh di goenoeng Hor, sarta dirijoengkeun ka bangsa; 'sapedah maraneh <sup>c</sup> migawe kasalahan ka kami di tengah oerang Israil, di tji Mëriba, di Kades, tégäl lëga Sin teja; sapedah maraneh hanteu njaroe-tjikeun ka kami di têngah oerang Israil.

52 'Karana eta tanah koe maneh pikaten-djoëun ti pabënëranana, tapi moal asoep ka dinja, kana tanah, noe koe kami dipaparinkeun ka oerang Israil.

*a* 4 Moesa 27:12. *b* 4 Moesa 20:28. *c* 4 Moesa 27:14.

### PASAL 33.

Sarta ijeu teh bërkah, noe koe Moesa, Spiwarangan Allah, dibërkahkeun ka oerang Israil, memeh poepoes.

2 <sup>a</sup> Kijeu lahirna: Pangeran soemping ti Sinai, sarta mëlëtek ka darinja ti Seir; <sup>b</sup> ebrehna ti goenoeng Paran, ari djéngkarna ti para soetji balaksa-laksa; ti têngëneunana aja hoekoem sipat seu-neu pikeun maranehna. 'Estoe asihëun ka bangsa-bangsa! Sadajana para-soe-tjina aja di panangan andjeun, sarëng pada mando kana dampal andjeun; hidji-hidji pinampaeun ti pangandika andjeun.

4 'Toret didawoehkeun ka oerang koe Moesa, djadi warisan pakoempoelan Ja-

5 koeb. 'Andjeunna djadi Radja njépëng 'Jësoeroen, <sup>a</sup> basa ngarijoeng para loe-loegoe bangsa, sarejana kaom Israil.

*a* 1 Moesa 49. *b* Hab. 3:3. *c* p. 32:15. *d* 2 Moesa

19:7.8.

6 Roëbin masing hiroep, oelah paeh, sarta djalmana masing reja!

7 Ari moenggoeh Joeda kijeu lahirna: Noen Pangeran! moegi-moegi ngamak-boel ka panëda Joeda, sarëng moegi didongkapkeun deui ka bangsana; pangawasana moegi sina mahi, sarëng moegi aja pitoeloeng ka dinja tina përkawis moesoehna!

8 Ari moenggoeh Lewi lahirna: <sup>a</sup> Toemim andjeun sarëng Oerim andjeun digadoehkeun ka djalma kaasih andjeun, anoe koe andjeun ditjoba di Masa, noe koe andjeun dipabënan sisi tji Mëriba.

9 'Noe ngomong <sup>b</sup> hal indoeng-bapana: Koe kaoela teu ditolih; <sup>c</sup> sarëng doeloerna teu dihidang, sarawoeh teu njaho di anak sorangan. Karantën pada ngadjaga timbalan andjeun, sarëng ngaraksa

10 përdjangdjian andjeun. 'Bakal pada ngawoeroekkeun hoekoem andjeun ka Jakoeb, ngawoeroekkeun papakon andjeun ka Israil; bakal njaranggakeun seuseungitan ka pajoeneun andjeun, sa-

11 rëng <sup>d</sup> koerban noe dongkap ka seëp dina altar andjeun. 'Moegi-moegi, noen Pangeran! ngabërkahan kana kakoewatanana, sarëng pagawean leungeunna moegi koe andjeun dimanah; noe ngamoesoeh ka dinja moegi koe andjeun dipinggëskeun tjangkengna, kitoe deui noe gareuleuh ka dinja oelah sina mënjat deui! *a* 2 Moesa 28:30. *b* Mat. 10:37.

*c* 2 Moesa 32:29. *d* Djab. 51:21.

12 Moenggoeh Binyamin lahirna: Kameumënt Pangeran pimatoehëun di andjeunna sarta sënang ati; andjeunna ngaoëban ka dinja sapopoë, sarta ling-gih di antara taktakna.

13 Ari moenggoeh Joësoep lahirna: Tanahna moegi-moegi dibërkahan koe Pangeran tina kapoendjoelan langit, tina tji-iboen, sarta tina sagara noe aja di

14 handap; 'tina kapoendjoelan hibar panon-poë, djeung tina kapoendjoelan bër-kah boelan; 'tina kaleuwihan goenoeng koena, djeung tina kapoendjoelan pasir

16 lawas; 'kitoe deui tina kapoendjoelan boemi djeung eusina, sarta kasoeakaan <sup>a</sup> anoe linggih dina leuweung tjoetjoek teja; eta sadajana moegi didongkapkeun ka sirah Joësoep, <sup>b</sup> ka ëmboen-ëmboenan anoe misah ti doeloer-doeloerna!

17 'Sapina noe tjikal boga kamoeljaan, sarta

tandoekna ' tandoek banteng; pineung-gareun bangsa-bangsa sarejana koe lantaran eta, nēpi ka toengtoeng boemi. Nja eta balaksa-laksa oerang Epraim, sarta nja eta bareboe-reboe oerang Mēnase.

a 1 Moesa 3: 2. b 1 Moesa 49: 26.

c 4 Moesa 23: 22.

- 18 Ari moenggoeh Sēboeloen lahirna: Masing boengah, Sēboeloen! tina balangsijar maneh; kitoe deui maneh, Isas-kar! tina himah maneh. 'Bakal pada ngadjak bangsa-bangsa ka goenoeng; di dinja bakal pada ngoerbankeun ' koerban kabēnēran; karana bakal njareuseup kamoektian laoet-laoet, kitoe deui pēpēndēman karoewang dina keusik.

a Djab. 4: 6; 51: 21.

- 20 Ari moenggoeh Gad lahirna: Sagala poedji ka noe maparin kadjēmbaran ka Gad! Ngēnggonna sapērti singa, sarta njasaak leungeun, toer hoeloen ongkoh.
- 21 'Nja eta mēting keur dirina ' loeloegoe beubeunangan; karana di dinja piloewoe-keun noe njēkēl hoekoem ditjadang-keun; ari djēboelna direudjeungan para loeloegoe bangsa, ngalampahkeun kaadil-lan Pangeran, sarta hoekoem-hoekoemna reudjeung Israil.

a 1 Moesa 32.

- 22 Ari moenggoeh Dan lahirna: Dan teh anak singa, noe norodjol ti Basan.

- 23 Ari moenggoeh Naptali lahirna: Eh Naptali! sing seubeuh ti kasoeakañ, sarta sing pinoeh koe bērkah Pangeran; sing kawaris koelon djeung kidoel!

- 24 Ari moenggoeh Aser lahirna: Aser moegi-moegi dibērkahan anak; sing dipi-kasoeaka koe doeloer-doeloerna, sarta
- 25 soekoena sing ngēbak minjak! 'Beusi ' djeung tambaga pitoelakeun maneh, sarta kabēdasan maneh pinandingeun kana oemoer maneh.

a p. 8: 9.

- 26 Eh Jēsoeroen! taja noenandingan ka Al-lah, noe nitihan langit, kērsa mitoloeng ka maneh; sarta nitihan mega, nganggo
- 27 kaāgoenganana. 'Allah sipat kadim noe djadi pangtjitjingan maneh, sarta ti handap disangga panangan sipat lang-gēng. Andjeunna noe bakal ngadjong-klokkeun moesoeh ti bareupeun maneh,

- 28 bari nimbalan: Sing toempoer! 'Ari Israil ' pingēnggoneun sorangan sarta sēnang ati; panon Jakoeb pimēntjrongeun ka tanah soegih gandoem djeung anggoer; dalah langitna njaktjlakan tji-iboen.

- 29 'Bagdja tēmēn maneh, Israil! ' saha noe nandingan ka maneh? Estoe bangsa noe disalamētkeun koe Pangeran, ' noe djadi kēpēnging pitoeloeng ka maneh, sarta pēdangng kaāgoengan maneh. Moesoeh maneh tangtoo pada ngelehan diri ka maneh, sarta maneh mēngko ngadjala-nan goenoeng-goenoengna. a 4 Moesa 23: 0;

Jēr. 23: 6. b p. 4: 7. c 1 Moesa 15: 1.

## PASAL 34.

- Tidinja Moesa djēngkar ti tanah lapang Moab, ' naek ka goenoeng Nēbo, ka poentjak Pisga, noe pabēnēran Jēriho teja; toeloer koe Pangeran ditoedoehtoeoehkeun ka sakoeriling tanah eta, nja eta tanah Gilad, tēpi ka nagara Dan;
- 2 'djeung satanah Naptali, sarta tanah Epraim djeung Mēnase, djeung satanah
- 3 Joeda, tēpi ka laoet Koelon; 'kitoe deui tanah Kidoel, djeung tanah Lempar, lēbak Jēriho, ' nja eta nagara pakor-
- 4 mañ, tēpi ka nagara ' Soar. 'Sarta Pangeran nimbalan ka Moesa: Nja eta tanah, noe koe kami didjangdjikeun kala-wan soempah ka Ibrahim, ka Ishak djeung ka Jakoeb, bari nimbalan kijeu teja: ' Koe kami rek dipaparinkeun ka toeroenan maneh. Tah, koe kami geus ditoedoehtoeoehkeun ka maneh, katendjo koe panon maneh, tatapi maneh moal meuntas ka dinja. a p. 32: 19. b Hak. 1: 16.

c 1 Moesa 19: 22. d 1 Moesa 12: 7.

- 5 Seug Moesa, abdi Pangeran, poepoes di dinja, di tanah Moab, noeroetkeun
- 6 timbalan Pangeran. 'Sarta koe andjeunna dikoeboer dina hidji lēbak, di tanah Moab, pēlēbah Bet-Peor teja; ' tapi taja pisan djalma noe njaho koeboerana,
- 7 tēpi ka poē ajeuna. 'Ari Moesa teja, mangsa poepoes, ' oemoerna saratoes doewa poeloeh taoen; tatjan lamoer
- 8 sotjana, sarta tatjan soeda bajoena. 'Geus kitoe ' oerang Israil pada njeungtjeur-rikan Moesa di tanah lapang Moab, tiloe poeloeh poē lilana; sarta datang ka tjtatjap poēna tjeurik kaprihatinan kati-lar Moesa. a Joed. 0. b p. 31: 2; 2 Moesa 7: 7.

c 4 Moesa 20: 22.

- 9 Ari Josoea poetra Noen teja pinoeh koe Roh kapintēran, ' sabab koe Moesa bareto ditoempangan panangan; sarta oerang Israil pada noeroet ka Josoea, djeung pada milampah sakoemaba

timbangan Pangeran ka Moesa teja.

a 4 Moesa 27:18.

- 10 Hanteu djoemñeng deui nabi di Israil  
anoe nandingan ka Moesa, noe sakitoe  
dipioeninga koe Pangeran, moenggah  
11 papajoen-pajoen; 'hal sakabeh tanda  
djeung moedjidjat, noe koe Pangeran

ka andjeunna dipiwarang dilampahkeun  
di tanah Mésir, ka Piraon, djeung ka  
sakabeh rahajatna, sarta ka satanahna;  
12 'kitoe deui hal sakabeh leungeun kawasa  
djeung sakabeh panjingsijennan bangët,  
anoe dipidamël koe Moesa di hareupeun  
panon sabangsa Israil teja.

## KITAB JOSOE A.

### PASAL 1.

- Ari geus kitoe, <sup>a</sup> sanggeus poepoes  
Moesa, abdi Pangeran, ladjeng Pange-  
ran nimbala ka Josoea poetra Noen,  
<sup>b</sup> gandeuk Moesa teja, kijeu timbalanana:  
2 'Moesa, abdi kami, geus maot; ari ajeuna  
maneh geura dangdan, koedoe meuntas  
eta tji Jordan, nja maneh djeung saka-  
beh ijeu djalma-djalma, asoep ka tanah,  
noe koe kami dipaparinkeun ka darinja,  
3 ka oerang Israil. 'Sakoer enggon, anoe  
pikatintjakeun koe dampal soekoe mara-  
neh, <sup>c</sup> koe kami dipaparinkeun ka mara-  
neh, sakoemaha pangandika kami ka  
4 Moesa teja. 'Ti sëmët tégäl lëga djeung  
ti sëmët eta goenoeng Libanon, tēpi ka  
tjai gēde, nja eta tji Prat teja, sakoe-  
riling tanah oerang Het, sarta tēpi ka  
laoet gēde, tēbeh pangsoeroepan panon-  
5 poē, nja eta piwatēseun maraneh. 'Djalma  
bidji ge <sup>d</sup> moal aja noe tagēn di hareu-  
peun maneh saemoer hiroep maneh;  
sakoemaha kami tadi njarēngan ka Moc-  
sa, ka maneh tangtoe njarēngan deui; <sup>e</sup>  
maneh teh koe kami moal diantēp, sarta  
6 moal ditinggal. 'Masing tēgēr / djeung  
masing gēde hate; karana maneh noe  
bakalngamilikkeun ka ijeu djalma-djalma  
eta tanah, noe koe kami didjangdjikeun  
ka karoehoenna kalawan soempah, dek  
7 dipaparinkeun ka darinja teja. 'Ngan  
maneh teh masing tēgēr djeung masing  
gēde hate pisan; koedoe ngestoekeun  
ngalampahkeun saoenina toret, noe dipa-  
rentahkeun ka maneh koe Moesa, abdi  
kami; <sup>f</sup> poma oelah njimpang ti dinja  
ka katoehoe atawa ka kentja, soepaja

maneh masing pintēr nja lalampahan,  
8 ka mana bae maneh nja leumpang. 'Eta  
kitab toret teh oelah pisah ti biwir  
maneh, <sup>h</sup> nja koedoe koe maneh dipikir-  
pikir beurang-peuting, soepaja maneh  
ngestoekeun ngalampahkeun tēroes sa-  
koemaha noe kaoengëlkeun dina eta  
kitab; karana ari kitoe mah djalma ma-  
neh tangtoe loeloes, sarta ari kitoe mah  
9 maneh tangtoe pintēr lalampahan. 'Lain  
kami noe nimbala kitoe ka maneh!  
Masing tēgēr djeung masing gēde hate;  
oelah risi djeung oelah geder; karana  
maneh / disarēngan koe Pangeran, Allah  
maneh, ka mana bae maneh nja leum-  
pang. a 5 Moesa 34:5. b 5 Moesa 1:38. c 5 Moesa  
11:24. d p. 21:44. e 5 Moesa 31:6, 8; Ibr. 13:5.  
f 5 Moesa 31:7. g 5 Moesa 5:32. h Djab. 1:2, 3.  
i p. 6:27.

- 10 'Tidinja Josoea marentah ka sagala  
pangoeroes djalma-djalma, kijeu paren-  
11 tahna: 'Maraneh geura ngidēran di djēro  
pasanggrahan, paparentah ka djalma-  
djalma, kijeu nja pok: Geura pada njadi-  
jakeun pibékēleun maraneh; karana tiloe  
poē deui maraneh bakal meuntas eta  
tji Jordan, soepaja arasoep, meunang-  
keun tanah, noe koe Pangeran, Allah  
maraneh, dipaparinkeun ka maraneh  
baris dimilik.  
12 Sarta Josoea marentah ka oerang  
Roebin, ka oerang Gad djeung ka sa-  
tengah kaom Mēnase, kijeu parentahna:  
13 'Masing aringēt ka pangandika, noe di-  
timbangkeun ka maraneh koe Moesa, abdi  
Pangeran, anoe kijeu pangandikana: <sup>a</sup>  
Pangeran, Allah maraneh, geus masi-  
han reureuh ka maraneh, toer maraneh

- 14 dipaparin tanah ijeu. 'Anak-rabi maraneh djeung ingon-ingon maraneh sina tjari-tjing dina tanah, noe koe Moesa dipaparinkeun ka maraneh, ijeu di peuntaseun tji Jordan; dëmi diri maraneh mah koe-doe mareuntas ti heulaeun doeloer-doe-loer maraneh, bari njoreu pakarang, nja sakoer noe gagah-përkosa, sarta koedoe
- 15 pada ngabantoe ka darinja; 'datang ka doeloer-doe-loer maraneh koe Pangeran geus dipasihian reuren, saperti ka diri maraneh, sarta eta ge geus pada ngamilik tanah, noe koe Pangeran, Allah maraneh, dipaparinkeun ka eta; <sup>b</sup> didinja maraneh pimoelangeun ka tanah milik maraneh, bari toeloj pada ngamilik eta noe dipaparinkeun ka maraneh koe Moesa, abdi Pangeran, ijeu di peuntaseun tji Jordan, tëbeh pangbidjilau panou-poë. 'Pok pada ngawangsoel ka Josoea, kijeu wangsoelanana: 'Sadajana, noe koe andjeun ditimbalkeun ka simkoering, soemëdja ngalampahkeun; sarëng ka mana bae simkoering koe andjeun
- 17 dipiwarang, soemëdja leumpang. 'Sakoe-maha simkoering anoet ka Moesa, nja kitoe pisan ka andjeun soemëdja anoet deui. Anging moegi-moegi Pangeran, Allah andjeun, njarëngan ka andjeun, sakoemaha njarënganana ka Moesa teja.
- 18 'Saha-saha djalma noe moengpang ka timbalan andjeun, sarëng hanteu noeroet kana lahiran andjeun, dina saniskantën anoe koe andjeun bade ditimbalkeun, <sup>d</sup> nja eta djalma kédah dipaeahan. Anging moegi masing tëgër sarëng masing gëde manah!

a 4 Moesa 32:20.

b 5 Moesa 3:20. c 2 Moesa 19:8. d 5 Moesa 17:12.

## PASAL 2.

- Tidinja Josoea poetra Noen <sup>a</sup> ti Sitim miwarangan doewa djalma baris lolongok ririkipan; lahirna: Maraneh geura leumpang, ngilikan tanah sarta djeung nagara Jëriho. Bral leumpang, toeloj daratang ka imah hidji dajang, <sup>b</sup> ngaran
- 2 Rahab, seg mondok di dinja. 'Geus kitoe aja noe ngoeninga ka radja Jëriho, kijeu pioendjoekna: Hatoer oeninga wëngi ijeu aja djalma daratang ka djeu, titahan oerang Israil, bade ngadongdon ijeu tanah.
- 3 'Toeloj radja Jëriho miwarangan ka Rahab, sarta marentah kijeu: Geura bidjilkeun eta djalma noe daratang ka

maneh, noe arasoep ka imah maneh; karana pangdatangna dek ngadongdon satanah ijeu. 'Gantjangu eta doewa djalma koe awewe teh ditjokot sarta disoempotkeun; bari seug ngadjawab: Lërës, aja djalma darongkap ka koering, naunging koering teu tërang ti mana

5 djëboelna. 'Dëmi geus kitoe, waktorek meudentkeun panto nagri, barang reup sareupna, seug eta djalma baridjil, doeka ka mana losua djalma teh. Goura ngaroedag gësät-gësoet, njoesool ka darinja, geus tangtoo kaoedag. 'Padahal eta djalma koe awewe teh geus dibawa oenggha ka loehoer imah, sarta dirimboenan koe tangkal haramaj, beunang manahanana ngentepkeun di loehoer

7 imah. 'Toeloj eta djalma ngaroedag, njoesool ka darinja, djalau ka tji Jordan, ngadjogdjog <sup>c</sup> peupeuntasan; sarta ari noe ngaroedag njoesool ka darinja geus ka loewar, pek panto nagara dipeudentkeun.

a 4 Moesa 25:1. b 1br. 11:31;

Jak. 2:25. c Hak. 3:28.

- 8 Dëmi samemeh eta doewa djalma hareës, tjat awewe teh oenggha ka darinja
- 9 ka loehoer imah, 'sarta ngomong ka darinja kijeu: Koering hanteu samar, jen ijeu tanah koe Pangeran geus dipaparinkeun ka oerang Israil, djeung oerang djeu <sup>a</sup> geus pada katinggang baloewas koe oerang Israil; estoe sakabel djalma eusi tanah <sup>b</sup> aladjoer bawaning
- 10 sijeun koe oerang Israil. 'Karana koering geus pada ngadenge bedja, <sup>c</sup> tjai laot Agër koe Pangeran didamël saät ti heulaeun oerang Israil, basana boedal ti Mësir; kitoe deui <sup>d</sup> hal anoe koe oerang Israil dilampahkeun ka eta doewa radja oerang Emor, noe di peuntaseun tji Jordan, ka Sihon djeung ka Og, anoe pada diharamkeun koe oerang Israil teja.
- 11 'Barangna kadenge, seug hate koering sadaja galimir, sarta djalma hidji ge taja noe masih tëtëg soekmana, bawaning sijeun koe oerang Israil; <sup>e</sup> karana Pangeran, Allah oerang Israil, tëgës Allah di sawarga di loehoer, kitoe deui dina
- 12 boemi di handap. 'Ari ajeuna moegi pada soempah ka koering njëboet Pangeran, sarehna koering nilampah kahemanan ka sampejan, eta sampejan sawangsoelna sanggoep nilampah kahemanan ka ahli bapa koering; sarta koering nëda tanda

- 13 noe sajakti; 'uja eta sampejan sang-  
goep / ngahiroepan indoeng-bapa koe-  
ring, doeloer koering lalaki-awewe, kala-  
wan saboga-bogana, sarta njawa koering  
sadaja engke koe sampejan diloepoetkeun  
11 tina maot. 'Ngadjawab eta doewa djalma  
ka awewe teh: Njawa kaoela pinalanga-  
neun pati ka maraneh, oepama ijeu per-  
kara kaoela koe maraneh hanteu dibe-  
djakeun; geus kitoe, samangsa ijeu tanah  
koe Pangeran dipaparinkeun ka kaoela  
sakabeh, eta kaoela ka njai tangtue mi-  
lampah kahemanan djeung kajaktian.  
15 'Tidinja eta djalma koe awewe teh pada  
dioeloer tina djangdela koe tambang; wan-  
toe-wantoe imahna aja di koeta nagara,  
djadi awewe teh tjitjingna dina koeta.  
16 'Sarta awewe teh ngomong ka darinja:  
Geura mangkat ka pigoenoengan, bisi  
sampejan kapanggih koe noe ngaroedag;  
sarta moedoe njoempoet di dinja watës  
tiloe poë, dongkap ka moelangna noe  
ngaroedag teja; geus kitoe toeloekjeun  
17 djalma sampejan. 'Ngaromong eta djalma  
ka awewe teh: Kaoela pada pibërësi-  
heun tina soempah noe tadi, anoe koe  
18 njai dipake njoempahan kaoela teja. 'Ma-  
sing ugingëtkeun, ari kaoela arasoep  
kana tanah, ijeu tali kanteu beureum  
koedoe talikeun kana djangdela, djalma  
kaoela koe njai dioeloer; djeung deui  
indoeng-bapa njai, doeloer-doeloer sarta  
sakabeh bae ahli bapa njai, koedoe koem-  
19 poelkeun ka njai, ka djero imah. 'Ari  
geus kitoe, saha-saha djalma ti panto  
imah njai bidjil ka loewar, eta gëthina  
malik ka dirina, dëmi kaoela mah bë-  
rësih; sabalikna saha-saha noe di imah  
njai mah, oepama aja noe pek leungeunna  
ka dinja, eta gëthina sina tamplok ka  
20 kaoela. 'Kitoe deui oepama ijeu perkara  
kaoela koe njai dibejdjakeun, kaoela pibë-  
rësiheun tina soempah noe tadi, anoe  
koe njai dipake njoempahan kaoela teja.  
21 'Ari djawabna: Lërës, kitoe pisan, saka-  
saoran sarampejan. Toeloek didjoeroeng  
lakoe; bral laleumpang. Pek tali beu-  
reum teja koe awewe teh ditalikeun  
kana djangdela. a 2 Moesa 23: 27. b 2 Moesa  
15: 15; 5 Moesa 2: 25. c 2 Moesa 14: 21. d 4 Moesa 21.  
e 5 Moesa 4: 39. f p. 6: 23, 25.

- 22 Bral eta djalma laleumpang, toeloek  
datang ka pigoenoengan, seug tjaritjing  
di dinja meunang tiloe poë, tēpi ka

- balikna noe ngaroedag teja; ari noe  
ngaroedag teh geus nejangna sapandjang  
23 djalma, wëleh teu kapanggih. 'Tidinja  
eta doewa djalma baralik, toeroen ti pi-  
goenoengan, seug meuntas, toeloek dong-  
kap ka Josoea poeta Noen; geus kitoe  
ngoeningakeun sauskara noe kapanggih.  
24 'Ari pibatoerna ka Josoea: Sajaktosna,  
ijeu satanah kabeh koe Pangeran dipa-  
silkeun ka leungeun Israil; samalah  
sadajana priboemi ijeu tanah aladjoer  
bawaning sijeun koe Israil.

### PASAL 3.

- Barang braj isoek a gantjang Josoea  
dangdan, broel ngabroel b ti Sitim,  
toeloek daratang ka tji Jordan, nja an-  
djeunna djeung sakabeh oerang Israil;  
sarta pada meuting di dinja samemeh  
2 meuntas. 'Dëmi geus toetoe tiloe poë,  
seug para pangroeroes ngidëran di djero  
3 pasanggrahan, 'bari paparentah ka djal-  
ma-djalma, kijeu parentahna: Samangsa  
maraneh nendjo pëti përdjangdjan Pa-  
ngeran, Allah maraneh, sarta digotong  
koe para panghoeloe, ahli-ahli Lewi,  
seg maraneh koedoe pada indit ti enggon  
maraneh, bari toeloek noetoerkeun eta.  
4 'Tatapi sing aja anggangna antara ma-  
raneh djeung pëti, kira doewa rebœ  
asta dina oekoeranana; poma oelah deu-  
keut kana pëti; c soepaja maraneh pada  
tërang dina djalma, anoe koedoe dila-  
konan koe maraneh; karana maraneh  
hanteu njoerang djalma eta ti kamari-  
5 mangkoekna. 'Sarta Josoea marentah  
ka djalma-djalma teh: d Maraneh geura  
njoetjikeun diri; karana isoekan Pange-  
ran bakal ugadamël moedjidjat-moedji-  
6 djat di têngah maraneh. 'Djeung Josoea  
marentah ka para panghoeloe, kijeu pa-  
rentahna: Geura gotong pëti përdjang-  
djian, koedoe mareuntas ti beulaen  
djalma-djalma. Prak pëti përdjangdjan  
teh digotong; toeloek arangkat ti beu-  
laen djalma-djalma. a p. 6: 12. b p. 2: 1.  
c 4 Moesa 10: 33. d 2 Moesa 19: 10.

- 7 Ngandika Pangeran ka Josoea: Poë  
ijeu a kami rek ngaminutau ngangoeng-  
keun ka maneh di hareupeun panon  
sabangsa Israil, soepaja pada tërangeun,  
b jen kami teh njarëngan ka maneh, sa-  
koemaha kami tadi njarëngan ka Moesa.

8 'Djeung maneh koedoe marentah ka panghoeloe-panghoeloe, noe ngagotong pëti përdjangdjan, kieu nja pok: Samangsa maraneh geus nëpi kana sisi tjai tji Jordan, koedoe ngarandëg dina tji Jordan.

a p. 4: 14. b p. 1: 5.

9 Tidinja Josoea marentah ka oerang Israil: Geura ka darijeu, darengekeun pangandika Pangeran, Allah maraneh.

10 'Ngalahir deui Josoea: Djalan kieu maraneh pitërangeun, jen Allah noe djoe-mënëng linggih di têngah maraneh, sarta estoe andjeunna pinjingkahkeuneun ti hareupeun maraneh<sup>a</sup> eta oerang Kanaän, oerang Het, oerang Hiwi, oerang Pa-

res, oerang Girgas, oerang Emor sarta 11 oerang Jëboes teja. 'Tah, pëti përdjangdjan Goesti saboemi kabeh meuntas

12 tji Jordan ti heulaeun maraneh. 'Ari ajeuna maraneh geura njokot doewa wëlas djalma ti sagala kaom Israil, tina hidji-

13 hidji kaom saoeorang-saoerang. 'Dëmi geus kitoe, samangsa dampal soekoe panghoeloe-panghoeloe, noe ngagotong pëti Pangeran, Goesti saboemi kabeh, eureun dina tjai tji Jordan, seug tjai tji Jordan bakal diteukteuk, nja eta tjai anoe ngotjor ti girang; sarta bakal ngabadëndën, sapërti hidji toempoekan.

a 5 Moesa 7: 1.

14 Geus kitoe, mangsa djalma-djalma arindit ti himah-himahna, sëdja meuntas tji Jordan, seug para panghoeloe noe ngagotong pëti përdjangdjan teh arangkat

15 ti heulaeun djalma-djalma. 'Sarta barang noe ngagotong pëti teh geus darongkap ka tji Jordan, djeung soekoe para panghoeloe noe ngagotong pëti teh antjilom kana sisi tjai, (harita tji Jordan<sup>a</sup> leber dina sawahanganana sapandjang oesoem

16 diboewat) 'seug tjai noe ngotjor ti girang<sup>b</sup> ngabadëndën, beungkak sapërti hidji toempoekan, djaoeh pisan, di Adam, nja eta nagara noe gigireun Sartan; sarta ari noe ngotjor ka laoet tanah Lapang, nja eta laoet Oejah teja, bejak kateukteuk. Këbat djalma-djalma pada

17 meuntas, pabënëran Jëriho. 'Dëmi para panghoeloe, noe ngagotong pëti përdjangdjan Pangeran mah, ngaradëg di noe saät, di têngah-têngah tji Jordan, sarta tëtëp; ari sabangsa Israil pada meuntas di noe saät, tëpi ka sabangsa kabeh geus bejak meuntas tji Jordan.

a 1 Bab. 12: 15. b Djab. 114: 3.

#### PASAL 4.

Dëmi geus kitoe, barang sabangsa kabeh geus bejak meuntas tji Jordan teh, ladjëng Pangeran nimbalan ka Josoea, kieu timbalanana: 'Maraneh geura njokot doewa wëlas djalma ti lëbah djalma noe loba, tina hidji-hidji kaom 3 saoeorang-saoerang; 'seg eta parentahan, kieu nja pok: Maraneh ti dijeu, ti têngah-têngah tji Jordan, ti ënggon soekoe panghoeloe narangtoeng sarta tëtëp teh, koedoe moeloeng batoe doewa wëlas siki; koe maraneh bawa meuntas, sarta teundeun dina pamondokan, ënggon maraneh mondok peuting ëngke. 'Toeloej Josoea njaoer noe doewa wëlas djalma, noe koe andjeunna geus disadijakeun ti oerang Israil, tina hidji-hidji kaom 5 saoeorang-saoerang teja; 'seug koe Josoea diparentah kieu: Maraneh geura meuntas ti heulaeun pëti Pangeran, Allah maraneh, ka têngah-têngah tji Jordan, seg djoengdjoengkeun batoe, toeloej poendak hidji sewang, noeroetkeun 6 bilangan kaom oerang Israil, 'pigösaneun djadi tanda di têngah maraneh. 'Baringsoekpagi anak maraneh nanja, kieu pokna: Naon maksoedna eta batoe 7 teh ka bapa? 'Koedoe didjawab kieu: Sapedah tjai tji Jordan<sup>b</sup> diteukteuk ti heulaeun pëti përdjangdjan Pangeran; basa pëti teh meuntas tji Jordan, heng tjai tji Jordan diteukteuk; ari eta batoe 8 djadi pangingët-ningët pikeun oerang Israil salalanggëngna. 'Prak oerang Israil pada milampah kitoe, sakoemaha parentah Josoea; pek maroeloeng batoe doewa wëlas siki ti têngah-têngah tji Jordan, sakoemaha pangandika Pangeran ka Josoea teja, noeroetkeun bilangan kaom oerang Israil; seug dibawa meuntas ka pamondokan, sarta diteundeun di dinja. 'Djeung Josoea ngadëgkeun 9 deui doewa wëlas batoe di têngah-têngah tji Jordan, dina pernah ngadëg soekoe para panghoeloe, noe ngagotong pëti përdjangdjan teja; ajana di dinja tëpi 10 ka mangsa ajeuna. 'Ari para panghoeloe noe ngagotong pëti teh ngaradëg di têngah-têngah tji Jordan, tëpi ka tja-tjapna sakabeh përkara, noe koe Pangeran ditimbalkeun ka Josoea, parentahkeuneun ka djalma-djalma teja, tëroes

sakoemaha noe koe Moesa didawoelkeun ka Josoea. Ari djalma-djalma mareuntasna gagantjangan. 'Dëmi geus kitoe, barang sakabeh djalma geus bejak meuntasna, seug pëti Pangeran ge meuntas, sarta djeung para panghoeloe, di hareupeun djalma-djalma. 'Ari oerang Roebin, oerang Gad djeung satengah kaom Mënase teja ' mareuntasna ti heulaeun oerang Israil, sarta njoren pakarang, sakoemaha lahiran 'Moesa ka darinja teja. 'Kira-kira opat laksa djalma, pada sadija ngaroeoe, mareuntas ti pajoeuneun Pangeran, baris përang, ngadoeog-  
 11 djoeg tanah lapang Jëriho. 'Dina poë harita 'Pangeran ngagoengkeun Josoea di hareupeun panon sabangsa Israil, sarta aladjriheun koe Josoea, 'sakoemaha aladjriheunana koe Moesa, sae-  
 12 moer hiroep andjeunna. a 2 Moesa 13: 8, 14.  
 b. p. 3: 13. c 4 Moesa 32: 20—32. d p. 3: 7.  
 e 2 Moesa 14: 31.

15 'Tidinja Pangeran nimbala ka Josoea,  
 16 kijeu timbalanana: 'Maneh geura marentah ka panghoeloe-panghoeloe, 'noe ngagotong pëti përtelaan teh, sina harandjat ti tji Jordan. 'Prak Josoea marentah ka para panghoeloe, kijeu parentahna: Geura harandjat ti tji Jordan!  
 17 'Dëmi geus kitoe, barang panghoeloe-panghoeloe noe ngagotong pëti përdjangdjian Pangeran teh geus harandjat ti tengah-tengah tji Jordan, ana dampil soekoe panghoeloe-panghoeloe tjat ka darat, seg tjai tji Jordan datang deui ka parantina, ngotjor tjara kamari-mang-  
 18 koekna, dina suwahaunganana. 'Ari mangsana djalma-djalma harandjat ti tji Jordan teh, dina tanggal sapeloeh, boelan noe kahidji; toeloel masanggraban b di  
 19 Gilgal, anoe ti wetaneun Jëriho. 'Ari eta batoe noe doewa wëlas siki, beunang njokot ti tji Jordan teja, koe Josoea  
 20 diadëgkeun di Gilgal; 'bari marentah ka oerang Israil, kijeu parentahna: Baringsoekepigi anak maraneh nanja ka bapa-bapana, kijeu pokna: Naon mak-  
 21 soedna eta batoe teh? 'Seug anak maraneh koe maraneh koedoe dibere njaho, kijeu nja pok: Israil meuntas eta tji  
 22 Jordan 'nJORANG noe saat. 'Karana tjai tji Jordan koe Pangeran, Allah maraneh, disina saat ti heulaeun maraneh, tēpi ka maraneh geus pada meuntas, sakoe-

maha noe koe Pangeran, Allah maraneh, 'didamël ka laeet Agër teja, noe koe andjeunna disina saat ti heulaeun oerang, tēpi ka oerang geus mareuntas; 'soepaja sakabeh bangsa noe di boemi pada nganjahokeun ka panangan Pangeran, jen eta teh langkoeng kawasa; sangkan maraneh sijeun koe Pangeran, Allah maraneh, sapapandjangna. a 2 Moesa 25: 16.  
 b p. 5: 9. c p. 3: 17. d 2 Moesa 14: 21.

## PASAL 5.

Dëmi geus kitoe, mangsa sakabeh radja-radja oerang Emor, anoe di peuntaseun tji Jordan, sabeulah ti koelon, djeung sakabeh radja-radja oerang Kanaan, anoe di sisi laeet, ngadareng bedja, tjai tji Jordan koe Pangeran disina saat ti heulaeun oerang Israil, tēpi ka oerang geus mareuntas, 'toeloel pada gimir hatena, sarta taja pisan noe masih tētëg soekmana, bawaning sijeun koe oerang Israil. a p. 2: 11, 24.

2 Dina mangsa eta Pangeran nimbala ka Josoea: Maneh geura nijjeun 'peso-peso koe batoe; seug oerang Israil koedoe soenatan deui ngadoewa-kalian. 'Prak Josoea ngadamël peso koe batoe; toeloel njoenatan oerang Israil di Pasir Koeleop.  
 3 'Kijeu sababna noe matak koe Josoea disoenatan: sakabeh djalma noe ka loewar ti Mësir, sakoe noe lalaki, sakabeh pradioerit, paraih di tēgal lēga, keur di djaln, sanggeus boedal ti Mësir. 'Karana sakabeh djalma noe boedal teh geus pada disoenatan; tatapi sakabeh djalma noe didjoeroekeun di tēgal lēga, keur di djaln, sanggeus boedal ti Mësir mah, tatjan disoenatan. 'Karana oerang Israil loemakoena di tēgal lēga teh b opat poeloeh taoen lilana, datang ka bejak sabangsa pradioerit, anoe boedal ti Mësir, sapedah hanteu noeroet ka timbalan Pangeran; 'noe matak Pangeran soempah ka darinja, hamo dipaparin neudjo kana tanah, noe koe Pangeran didjangdjiikeun ka karoehoenna, nganggo soempah, kersana dipaparinkeun ka oerang, 'nja tanah noe labar-leber tji-soesoe djeung madoe  
 4 teja. 'Ari anak-anakna koe andjeunna ditimboelkeun, ngaganti bapa-bapana; nja eta noe koe Josoea disoenatan; karana pada koeleop, da tatjan disoenatan  
 5 di djaln. 'Ari geus kitoe, barang geus

tjatjap njoenatan sabangsa kabeh, toeloj pada tjitjing di pèrnah-pèrnahna, dina pasanggrahan, tèpi ka tjalageurna.  
 9 'Ngandika Pangeran ka Josoea: Poé ijeu kami geus ngadjoengkeun ti maraneh kahinaän ti Mésir. Noe matak eta énggon diséboetkeun Gilgal, tèpi ka mangsa ajeuna.

a 2 Moesa 4:25. b 4 Moesa 14:33.  
 c 4 Moesa 14:23. d 2 Moesa 3:8.

10 Mangsa oerang Israil keur masanggrahan di Gilgal, toeloj pada milampah paska, a dina tanggal opat wélas, wantji  
 11 boerit, di tégal lapang Jériho. 'Sabada paska, isoeukna, pada dadabaran gandoem tanah eta, b roti teu ragian sarta ranggeujan beunang njangraj, nja dina  
 12 poé eta pisan. 'Ari isoeukna c Man teja eureun, sanggeus pada dadabaran gandoem tanah eta; djadi oerang Israil hanteu dipaparin deui Man; ari noe di hakan hasil tanah Kanaän beunang taoen harita.

a 3 Moesa 23:5. b 3 Moesa 23:6, 14.  
 c 2 Moesa 16:35.

13 Ari geus kitoe, keur Josoea di deukeut Jériho, hidji waktosé tjeugkat sotjana sarta ningali, a beh aja hidji djalma ngadég papajoen-pajoen, sarta panangnana njékél pèdangna beunang matèk. Sor koe Josoea dideukeutan, bari dipariksa: Sampejan teh batoer kaola atawa  
 14 moesoeh? 'Ari walonanana: Lain; satègésna kami teh kapala balad Pangeran; ajeuna kami geus datang. Broek Josoea njoeoh kana taneuh, sarta soedjoed, bari oendjoekan ka eta: Naon pangandika  
 15 Goesti ka abdi? 'Ari timbalan kapala balad Pangeran teh ka Josoea: b Geura ngalaän taroempah tina soekoe maneh; karana ijeu énggon, anoe keur ditintjak koe maneh, nja soetji. Prak Josoea milampah kitoe.

a 2 Moesa: 23:23. b 2 Moesa 3:5.

## PASAL 6.

(Ari Jériho teja geus dipeundeutan sarta ditoelakan bawaning sijeun koe oerang Israil; taja noe ka loewar, a taja noe asoep.) 'Nimbalan Pangeran ka Josoea: Masing nganjahokeun, eta Jériho koe kami geus diselehkeun ka leungeun maneh, katoet radjana djeung  
 11 sakoer noe garagah-pèrkosa. 'Maraneh, sakabeh pradjoerit, koedoe ngoerilingan eta nagara, nja moètér nagara teh sakali; kitoe pilampaheun maneh gènép

1 poé lilana. 'Djeung toedjoeh panghoeloe koedoe leumpang ti heulaeun pèti, bari marawa toedjoeh tarompet tandoek domba. Ari dina poé noe katoedjoeh maraneh koedoe ngoerilingan nagara teh toedjoeh kali, sarta panghoeloe koedoe narijoep eta tarompet. 'Demi geus kitoe, samangsa lambat nijoeupna tandoek domba teh, samangsa maraneh ngadenge sora tarompet, sakabeh djalma koedoe saroeak, masing bédas sarakna; didinja koeta nagara bakal roegroeg sadasarna; seg djalma-djalma koedoe aroenggh, masing-masing asoep ka noe dihareupan.

6 Tidinja Josoea poetra Noen njaoer para panghoeloe, seug diparentah kijeun: Sampejan geura ngagotong pèti pèrdjangdjian, sarta toedjoeh panghoeloe koedoe marawa toedjoeh tarompet tandoek domba ti heulaeun pèti Pangeran.

7 'Djeung deui Josoea marentah ka djalma-djalma: Geura arijang, koedoe ngoerilingan eta nagara; sarta sakoer noe sadija koedoe ijang ti heulaeun pèti Pangeran.

8 'Ari geus kitoe, saparantos Josoea marentah ka djalma-djalma teh, bral toedjoeh panghoeloe, marawa toedjoeh tarompet tandoek domba, arijang ti pajoeuneun Pangeran, bari narijoep tarompet, sarta pèti pèrdjangdjian Pangeran ngiringkeun.

9 'Ari sakoer noe sadija leumpang ti heulaeun panghoeloe noe narijoep tarompet, sarta balad panoe toep leumpangna ti pandeurieun pèti; madjoena bari narijoep tarompet.

10 'Sarta Josoea marentah ka djalma-djalma, kijeun parentahna: Maraneh oelah sarak, djeung oelah kadenge sowara maraneh, sarta ti biwir maraneh oelah ka loewar omong sakétjap-kétjap atjan, tèpi ka poéan kami nitah ka maraneh: Geura saroeak! didinja maraneh koedoe saroeak.

11 'Seng pèti Pangeran koe andjeunna disina ngoerilingan nagara, moètér sakali; djog daratang deui ka pasanggrahan, sarta mareuting di pasanggrahan.

12 Barang braj isoeuk a gantjang Josoea dangdan; djoeng panghoeloe ngagotong  
 13 pèti Pangeran. 'Sarta toedjoeh panghoeloe, noe marawa toedjoeh tarompet tandoek domba ti heulaeun pèti Pangeran, laleumpang teu eureun-eureun

bari narijoep tarompet; ari sakoer noe sadja leumpangna ti beulaeunana, djeung balad panoctoep leumpangna ti pandeu-rieun pëti Pangeran; madjoena bari narijoep tarompet. 'Ari ngoerilinganana nagara dina poë noe kadoewa teh sakali, seg baralik deui ka pasanggrahan. Kitoe djeung kitoe lampahna gënëp poë lilana. a p. 3:1; 7:16.

15 Dëmi geus kitoe, dina poë noe katodjoch haroedang barang balebat padjar; toeloëj ngoerilingan nagara, tjara pëta tadi, toedjoch kali; ngan dina poë eta ngoerilinganana nagara teh toedjoch kali. 'Ari geus kitoe, dina katodjoch kalina, keur pangloeloe narijoep tarompet, seg Josoea marentah ka djalma-djalma: Geura sarokerak; karana nagara teh koe Pangeran geus dipaparinkeun

17 ka maraneh. 'Tatapi nagara teh hoekoem haram, djeung saeusi-cusina, bade ka Pangeran; <sup>a</sup> ngan Rahab, dajang teja, noe pihiroepeun, nja dirina djeung sakoer noe reurendjeungan djeung eta di djëro imah, pedah njoempoetkeun oetoesan, anoe koe oerang dititah teja. 'Djeung

18 deui maraneh <sup>b</sup> koedoe sing hade-hade koe noe hoekoem haram teh; poma-poma maraneh ngaharamkeun eta teh oelah njokot ti noe hoekoem haram; tangtoe maraneh djadi matak pasanggrahan Israil dikeunaän hoekoem haram, sarta koe maraneh diripoehkeun.

19 'Ari <sup>c</sup> sakabeh émas-perak, kitoe deui barang tambaga djeung beusi, nja eta pisoetjieun bade ka Pangeran, asoep ka radja-brana Pangeran. 'Gër djalma-djalma sarokerak, bari tarompet ditarijoep. Geus kitoe, barang djalma-djalma ngadenge sora tarompet, dër djalma-djalma sarokerak, bédas pisan soerakna; <sup>d</sup> broeg koeta roegroeg sadasarna; seg djalma-djalma aroenggah ka nagara, masing-masing asoep ka noe dihareupan, sarta

21 nagara teh dibéunangkeun. 'Ari saniskara noe aja di djëro nagara, <sup>e</sup> awewelalaki, kolot-boedak, kitoe deui sapi, domba djeung kalde, koe maranehanana diharamkeun, ditoempës koe seuseukeut pëdang. a p. 2:12; Ibr. 11:31; Jak. 2:25. b 5 Moesa 13:17. c 4 Moesa 31:22, 23, 54. d 2 Kor. 10:4; Ibr. 11:30. e 5 Moesa 7:2.

22 Djeung deui Josoea marentah ka eta doewa djalma noe lolongok tanah teja:

Maraneh geura asoepan imah dajang teja, sarta ka-loewarkeun ti dinja eta awewe djeung saboga-bogana, <sup>a</sup> sakoe-maha soempah maraneh ka dinja teja. 23 'Boes eta doewa boedjang noe lolongok teh arasoep, seg Rahab dika-loewarkeun, kitoe deui indoeng-bapana, djeung doeloer-doeloerna, sarta saboga-bogana; toer sakabeh barajana dika-loewarkeun; sarta pada dipërnahkeun di loewareun 21 pasanggrahan Israil. 'Ari eta nagara dihoeroe koe seuneu, katoet sakabeh eusi-eusina; tatapi émas-perak, kitoe deui barang tambaga djeung beusi mah, disanggakeun kana radja-brana gëdong 23 Pangeran. 'Dëmi Rahab, dajang teja, djeung saeusi-imah bapana, sarta saboga-bogana, koe Josoea dihireupan. Tidinja Rahab teh <sup>b</sup> matoeh di têngah Israil, tēpi ka mangsa ajeuna; tina sabab njoempoetkeun oetoesan, noe koe Josoea 26 dipiwarang lolongok Jëriho teja. 'Dina mangsa eta Josoea ka loewar soepata, lahirna: <sup>c</sup> Saha-saha djalma noe ngadégkeun deui atawa njijieun deui ijeu nagara Jëriho, sing disapa ti pajoneun Pangeran! Njijieunna padëmen sing poës koe tjikalna, sarta ngadégkeunana panto 27 sing poës koe boengsoena! 'Tah, kitoe Pangeran njarëngan ka Josoea, sarta bedjana kaotarakéun di sakoeriling eta tanah. a p. 2:14. b Mat. 1:5. c 1 Raj. 16:34.

## PASAL 7.

Tatapi oerang Israil njarijeun kasalahan dina barangnoe hoekoem haram; karana <sup>a</sup> Akan anak Karmi, anoe anak Sabdi, anoe anak Serah, kaom Joeda, <sup>b</sup> njokot ti noe hoekoem haram; noe matak Pangeran djadi bëndoe ka oerang Israil.

a p. 22:20; 1 Rab. 2:7. b p. 6:19.

2 Tidinja Josoea miwarangan djalma ti Jëriho ka nagara Ai, anoe deukeut ka nagara Bet-Awen, wetaneun nagara Bet-El; sarta diparentah, kijeu parentahna: Maraneh geura arindit, koedoe lolongok ijeu tanah. Bral eta djalma 3 arindit, sarta lolongok Ai. 'Toeloëj baralik ka Josoea, sarta oendjoekan kijeu: Montong teuing indit bala sadajana; sina arindit antawis doewa reboe djalma atanapi tiloe reboe djalma, pitjêkapeun ngelehkeun Ai; montong njapekeun bala sadajana ka dinja; karantën <sup>a</sup> djalmana

- 1 saeutik. 'Seug tina bala kira-kira tiloe reboe djalma noe arindit ka dinja; tatapi eta teh kalaboer ti hareupeun oerang
- 5 Ai. 'Malah ti maranehanana aja noe kasabët koe oerang Ai, kira tiloe poeloh gënëp djalma, sarta pada dioebrak-abrik ti hareupeun panto nagara tēpi ka Sēbarim, djeung disabētan dina poedoenan. Seug hate djalma-djalma adjoer, djadi kawas tjai. a p. 9:25.
- 6 Toeloej Josoea <sup>a</sup> njosoek panganggona, broek njoeoh kana taneuh di hareupeun pēti Pangeran, tēpi ka boerit, nja andjeunna djeung para kokolot Israil; sarta pada neundeun taneuh ngēboel dina
- 7 sirahna. 'Pok Josoea oendjoekan: Alah, Goesti Pangeran! naha ijeu djalma-djalma mana koe andjeun disina meuntas tji Jordan, soepaja njelehkeun koering sadaja ka leungeun oerang Emor, sangkan koering sadaja digēmpoer? Mēnding koering tadi pada wajahna tjitjing di
- 8 peuntaseun tji Jordan! 'Eh Goesti! koering bade oendjoekan naon, saparantos Israil moendoer, noekang ti hareupeun
- 9 moesoehna? 'Tinangtos ēngke kadenge koe oerang Kanaān sarēng koe sadajana priboemi ijeu tanah, seug pingalingkoengneun ka koering sadaja, sarēng ngaran koering sadaja dibasmi tina boemi. Ana kitoe mah andjeun midamēl koemaha ka padjēngau andjeun noe langkoeng agoeng? a 4 Moesa 14:6.
- 10 Ari timbalan Pangeran ka Josoea: Geura tjēngkat! naha maneh njoeoh
- 11 bae kitoe? 'Israil boga dosa, nja ngarēmpak pērdjangdjian kami, noe koe kami ditimbalkeun ka darinja; nja njarokot tina barang noe hoekoem haram, nja maraling, nja barohong, malah ditjam-
- 12 poerkeun ka barangna sorangan. 'Mana oerang Israil hanteu barisaeun tagēn di hareupeun moesoehna: noekang maloendoer ti hareupeun moesoehna, sabab asoep hoekoem haram. Kami moal toeloej njarēngan ka maraneh, oepama noe hoekoem haram teh hanteu dileungit-
- 13 keun ti tēngah maraneh mah. 'Geura hoe-dang, <sup>a</sup> koedoe njoetjikeun eta djalma-djalma, bari marentah kijeu: Maraneh geura njoetjikeun diri, koedoe sadja isoekan; karana kijeu timbalan Pangeran, Allah Israil: Di tēngah maneh, Israil! aja noe hoekoem haram; maneh
- hamo bisa tagēn di hareupeun moesoeh maneh, ari noe hoekoem haram teh koe maraneh tatjan disingkirkeun ti tēngah
- 14 maraneh. 'Isoek-isoek maraneh koedoe ngadeuheus sakaom-sakaom; dēmi geus kitoe, mana-mana kaom noe ditoedjoel koe Pangeran, nja eta koedoe ngadeuheus sabangsa-subangsa; sarta mana-mana bangsa noe ditoedjoel koe Pangeran, nja eta koedoe ngadeuheus saeusi-imah saeusi-imah; sarta mana-mana eusi-imah noe ditoedjoel koe Pangeran, nja eta koedoe ngadeuheus saoeurang-saoe-
- 15 rang. 'Dēmi geus kitoe, mana-mana noe ditoedjoel mandjing hoekoem haram teh, nja eta koedoe didoeroek koe seumon, dirina djeung sabobogaanana; sabab ngarēmpak pērdjangdjian Pangeran, djeung sabab migawe noe teu patoet di Israil. a p. 3:5.
- 16 Barang braj isoek <sup>a</sup> gantjang Josoea dangdan, toeloej ngadeuheuskeun Israil, sakaom-sakaomna; seug kaom Joeda
- 17 noe ditoedjoel. 'Tidinja ngadeuheuskeun bangsa-bangsa Joeda; seug bangsa oerang Serah noe ditoedjoel. Toeloej ngadeuheuskeun bangsa oerang Serah saoeurang-saoerang; seug Sabdi noe ditoedjoel. 'Ana ngadeuheuskeun eta eusi-imahna saoeurang-saoerang, seug ditoedjoel Akan anak Karmi, anoe anak Sabdi, anoe anak Serah, kaom Joeda.
- 18 'Ngalahir Josoea ka Akan teh: Eh agoes! <sup>b</sup> geura njanggakeun hormat ka Pangeran, Allah Israil, bari ngakoe di pajoe-neun andjeunna; geura tjaritakeun ka kami, maneh milampah naon? poma
- 20 oelah disalingkoehkeun ka kami. 'Ngawangsoel Akan ka Josoea, kijeu wangsoelanana: Sajaktosna simkoering gadoeh dosa ka Pangeran, Allah Israil; kijeu noe dipilampah koe simkoering:
- 21 'ari dina barang djarahan simkoering teh nendjo hidji haroedoem boewatan Baboel, leuwih aloes, sarēng doewa ratoes gēbleg sekel perak, sarawoeh hidji poepoeton ēmas, bobotna lima poeloh sekel; ladjēng simkoering kabongroj, pek ditjokot; soemoeloen, disoempoekeun dina taneuh, di djero himah simkoering,
- 22 ari perakna ti handap. 'Tidinja Josoea miwarangan; bral piwarangan laloempat ka himahna; doemadakan ēnja, disoempoekeun dina himahna, sarta ari

- 23 perakna ti handap. 'Toeloej ditjokot ti djero himah, dibawa ka Josoea djeung ka sakabel oerang Israil; seug disang-gakeun ka pajoeneun Pangeran. 'Geus kitoe Josoea, baröng sabangsa Israil, njandak eta Akan anak Serah, sarta djeung eta perak, djeung haroedoem, djeung poepoeton emas teja, kitoe deui anakna awewe-lalaki, sapina, kaldena, dombana, himahna djeung sabobogaanana; toeloej diiringkeun ka lëbak Akor.
- 24 'Sasoempingna Josoea ngalahir: 'Naba maneh bëtngaripoehkeun ka kami djeung ka sakabel? Maneh bakal diripoehkeun deni koe Pangeran dina poë ijeu. Pek eta teh koe sabangsa Israil dibaledogan koe batoe; toeloej pada didoeroek koe seuneu, bari seug diboegbroegan koe
- 25 batoe. 'Sarta<sup>d</sup> di loehoerna pada njijieun toempokean batoe gëde pisan, tēpi ka mangsa ajeuna. Ladjëng Pangeran lēm-për tina kasangëtan bëndoena. Tina hal kitoe noe matak eta ënggon disëboet-keun lëbak Akor, tēpi ka mangsa ajeuna.

a p. 3: 1: 8; 10. b Djah. 51: 6; Joh. 9: 24. c p. 6: 18.  
d p. 8: 29; 2 Sam. 18: 17.

# PASAL S.

- Tidinja Pangeran nimbalan ka Josoea: 'Maneh oelah sijeun-sijeun sarta oelah geder! Geura mawa sabala përang kabeh, bral indit, ngaroeroeg ka Ai; masing nganjaboekun, radja Ai koe kami geus diselehkeun ka leungeun maneh, katoet rahajatna, djeung nagarana, sarta tana-hna. 'Ari eta Ai djeung radjana koe maneh koedoe dipigawe<sup>b</sup> sakoemaha maneh migawe ka Jëriho djeung ka radjana teja; 'tatapi djarahëunana, djeung sasatoanana, koe maraneh rajah adjang maraneh. Koedoe neundeun anoe baris ngabongohan ka nagara, ti toe-kangeunana. 'Pakëpoek Josoea dangdan djeung sabala përang kabeh, bakal ngaroeroeg ka Ai. Sarta Josoea milih tiloe laksa djalma noe garagah-përkosa, seug diijangkeun ti penting, 'bari diparentah, kijeu parentahna: Maraneh sing hade-hade, koedoe ngabongohan ka nagara ti toekangeun nagara; oelah djaraoeh teuing ti nagara teh, djeung maraneh
- 5 sakabel koedoe sadija. 'Ari kami djeung sakabel bala noe ngareudjeungan kami bakal njampeurkeun ka nagara; geus kitoe, samangsa eta teh boedal, mapag ka

- oerang,<sup>d</sup> tjara bareto, seug kami djeung batoer bakal kalaboer ti hareupeunana.
- 6 'Tangtoe eta pada boedal, njoesoel ka oerang, 'datang ka katarik sakabel koe oerang, pisah ti nagara; karana bakal ngaromong: Toeh, kalaboer eta teh ti hareupeun oerang, tjara bareto. Seug kami djeung batoer pikalaboereun ti
- 7 hareupeunana. 'Neut maraneh koedoe haroedang ti ënggon ngabongohan, pek meunangkeun eta nagara; tangtoe koe Pangeran, Allah maraneh, diselehkeun
- 8 ka leungeun maraneh. 'Dëmi geus kitoe, ana geus kalindih nagarana koe maraneh, seg nagara teh koe maraneh koedoe disoendoet koe seuneu. Koedoe pada ngalampahkeun<sup>f</sup> sapangandika Pangeran; masing aringët, koe kami geus di-
- 9 parentahkeun ka maraneh. 'Seug koe Josoea diijangkeun; broel laleumpang ka ënggon ngabongohan; toeloej tjari-tjing di antara Bet-El djeung Ai, ti koeloneun Ai. Ari Josoea peuting eta koelëmma di tēngah bala.
- a p. 1: 6; 7: 6.  
b p. 6: 21. c 5 Moesa 20: 14. d p. 7: 4, 5. e Pak. 20: 32. f 5 Moesa 20: 16.

- 10 Barang braj isoek<sup>a</sup> gantjang Josoea dangdan, seug ngaloris bala; toeloej djëngkar, andjeunna djeung para kokolot Israil, ti heulaen bala, ngadjoejdjoeg
- 11 ka Ai. 'Djoeng sabala përang kabeh, anoe ngiring ka andjeunna, arindit, sarta madjoë; toeloej darongkap ka hareupeun nagara, sarta masanggraban ti kalereun Ai; aja lëbak di antara andjeunna djeung Ai. 'Pek Josoea njandak kira-kira lima reboe djalma, diteundeun di antara Bet-El djeung Ai, ti koeloneun
- 12 nagara, baris ngabongohan kenel. 'Kitoe nareundeunna bala, nja eta sapasanggraban anoe ti kalereun nagara, sarta noe baris ngabongohan ajana ti koeloneun nagara. Ari dina peuting eta Josoea
- 13 angkat ka tēngah-tēngah lëbak. 'Dëmi geus kitoe, barang katendjo koe radja Ai, gësat-gësoet pada dangdan isoek-isoek, toeloej djalma eusi nagara boedal, mapag ka Israil, dek dipërang; nja eta radja djeung sabalana kabeh, ka parantina, nja ka hareupeun tanah lapang; teu njahoëun radja teh aja noe ngabongohan ka dinja ti toekangeun nagara.
- 15 'Seug Josoea djeung sakabel oerang Israil poera-poera eleh di hareupeunana,

- boer kalaboer djalan ka tégál léga.
- 16 'Gantjang sakabéh djalma noe aja di nagara dikérid, soepaja ngoedag, njoesoel ka oerang Israil; seug ngaroedag, njoesoel ka Josoea, datang ka pada katarik, pisah ti nagara. 'Djadi taja pisan djalma noe kari di Ai sarta di Bet-El, anoe hanteu ka loewar njoesoel ka Israil; ari nagara ditinggal molongo; sémproeng pada ngoedag, njoesoel ka Israil. *a p. 3:1.*
- 18 'Nimbalan Pangeran ka Josoea: Geura njodorkeun tohok, noe ditjékél koe leungeun manéh, ka Ai; karana koe kami rek diselehkeun ka leungeun manéh. Pek Josoea njodorkeun tohok, noe ditjékél
- 19 koe pananganana, ka nagara. 'Ngageuwat noe keur ngabongohan teja haroedang ti énggonna, seg laloempatan keur andjeunna njodorkeun pananganana; boes arasoep ka nagara, sarta dibeunangkeun, bari geugeuwatan nagara teh disoendoet
- 20 koe seuneu. 'Ana oerang Ai malik ka toekang, sarta narendjo, beh haseup nagara ngéboel ka langit; ari rek kaboer ka dijeu ka ditoe taja pètana, karana djalma noe kaboer ka tégál léga teja ajeuna ngahareupan ka noe ngaroedag.
- 21 'Barang katingali koe Josoea djeung koe sakabéh oerang Israil, jen nagara teh geus beunang koe noe ngabongohan teja, sarta baseup nagara ngéboel, toeloej pada malik, pek njabétan ka oerang Ai.
- 22 'Djéboel itoe ti nagara ka loewar mapag; djadi oerang Ai teh tjlok di téngah oerang Israil, aja noe ti dijeu aja noe ti ditoe; pek disarabétan, *a* datang ka taja noe dikarikeun noe ngédjat atawa
- 23 noe minggat. 'Ari radja Ai ditangkép hiroep-hiroep, sarta dideuheuskeun ka Josoea. *a p. 6:21.*
- 24 'Demi geus kitoe, barang oerang Israil geus anggeus meuntjit sakabéh oerang Ai, dina medan, di tégál léga, énggon eta ngaroedag ka oerang Israil teja, sarta geus tingdjaloprak sakabéh koe seuseukeut pédang, wani bérésih, toeloej sakabéh oerang Israil baralik ka Ai, pek disabétan koe seuseukeut pédang.
- 25 'Ari anoe roeboeh dina poé harita, lalaki-awewe, djoemlah salaksa doewa rebow, nja eta sakabéh oerang Ai. 'Sarta Josoea teu moendoerkeun pananganana *a* noe njodor njékél tohok, tépi ka bejak ngahar
- 27 ramkeun sakabéh priboemi Ai. 'Ngan ari

- sasatoan djeung djarabeun eta nagara *b* koe Israil dirajah adjang dirina sorangan, noeroetkeun pangandika Pangeran, noe ditimbalken ka Josoea teja.
- 28 'Ari Ai teh koe Josoea dihoeroe, sarta didamél toempoekan langgeng, nja eta karoeksakan, tépi ka mangsa ajeuna.
- 29 'Demi radja Ai koe andjeunna digantoeng dina kai tépi ka wantji boerit; *c* ari waktow soeroep panon-poé Josoea maparin parentah, seug majitna ditoe-roenkeun tina kai, dipitjeun ka haroupeun lawang panto nagara, *d* sarta di lochoerna pada njieum toempoekan batow gède pisan, tépi ka mangsa ajeuna. *a 2 Moesa 17:11. b p. 8:2. c 5 Moesa 21:23; p. 10:27. d p. 7:26.*
- 30 Mangsa eta Josoea ngadamél hidji altar di goenoeng Ebal, bade ka Pangeran, Allah Israil; 'ngaboektikeun dawoehan Moesa, abdi Pangeran, ka oerang Israil teja, *a* sakoemaha noe kaoengélkeun dina kitab toret Moesa, nja eta altar koe batow goelentoengan, noe teu kaoengkoelan beusi; seug dina loehoer eta pada ngoerbankeun ka Pangeran koerban doeroekan, djeung mareuntjit koerban panarima. 'Sarta andjeunna di dinja njérat dina batow-batow, *b* noeroen toret Moesa, noe beunang Moesa njératkeun di hareupeun oerang Israil
- 31 teja. 'Ari sabangsa Israil, djeung para kokolotna, para pangeroes sarta para hakimna narangtoeng kentja-katoehoeun pèti, pabéhérn para panghoeloe, ahli-ahli Lewi, noe ngagotong pèti pèrdjangdjan Pangeran, boh semah, boh noe asal boemi; noe saparo njanghareup ka goenoeng Gërisim, noe saparo deui njanghareup ka goenoeng Ebal; *c* ngaboektikeun dawoehan Moesa, abdi Pangeran teja, koedoe ngabèrkahan ka
- 32 bangsa Israil pangheula-heulana. 'Sangeusna kitoe andjeunna ngaos saeusina toret, bèrkabna djeung panjapana, sadajana bae noe kaoengélkeun dina kitab
- 33 toret. 'Saniskara noe didawoehkeun koe Moesa, taja sakétjap-kétjap atjan anoe hanteu diaos koe Josoea di hareupeun sapakoempoelan Israil; dalah awewe-awewe, djeung baroedak, kitoe deui semah-semah noe loemakoe di téngah maranehanana, pada araja. *a 2 Moesa 20:25; 5 Moesa 27:4. b 5 Moesa 27:3. c 5 Moesa 11:29; 27:12.*

## PASAL 9.

Geus kitoe, mangsa bedjana kadenge  
 1 <sup>a</sup> koe sakabel radja-radja, noe di peuntaseun tji Jordan, di pigoenoengan, djeung di tanah handap, sarta di sabasisir laeot gède, tēpi ka pēlēbah goenoeng Libanon,  
 2 nja eta oerang Het, oerang Emor, oerang Kanaan, oerang Pares, oerang Hiwi  
 3 djeung oerang Jēboes teja, 'toeloej karoempoel sarerejana, sēdja mērangsan ka Josoea djeung ka Israil, sarta sanijat.  
 4 <sup>a p. 5:1. b p. 3:10.</sup>  
 5 'Tatapi ari priboemi Gibon ngadareunge bedja <sup>a</sup> hal anoe koe Josoea dipidamēl  
 6 ka Jēriho djeung ka Ai teja, 'toeloej eta oge njiijeun akal; aja noe lalumpang, poera-poera djadi oetoesan, sarta marawa endong baroeroek dina kaldekaldena, djeung karoeng anggoer baroetoet nja barēdah sarta beunang ngaroet; 'ari soekoena make taroempah baroeroek sarta beunang nambalan, djeung papakeanana baroetoet, sarta sakabel  
 7 roti bēkēlna toehoer nja boeloekan. 'Bral lalumpang ka pasanggrahan <sup>b</sup> di Gilgal, ngadareubeusan ka Josoea; pok aroendjoekan ka andjeunna djeung ka oerang Israil kieu: Noen, simkoering darongkap ti tanah noe djaoeh; ari ajenna moegi ngadamēl pērdjangdjian ka simkoering. 'Njalaoer oerang Israil ka oerang Hiwi teh: Palangsijang maneh tjtjng di tēngah kami; <sup>c</sup> moen kitoe mah, koemaha kami teh njiijeun pērdjangdjian  
 8 ka maneh? 'Pioendjoekna ka Josoea: Noen, simkoering teh kabeh-kabeh abdi gamparan. Ari lahiran Josoea ka darinja: Maraneh teh saha, sarta ti mana nja  
 9 asal? 'Wangsoelanana: Soemoehoeu pariksa, abdi gamparan darongkap ti nagara noe djaoeh kalangkoeng-langkoeng, tina pērkawis padjēnēngan Pangeran, Allah gamparan; karantēn simkoering ngaroeping wartana, sarēng saniskantēn noe  
 10 koe andjeunna didamēl di Mēsir; 'kitoe deui saniskantēn, <sup>d</sup> noe koe andjeunna didamēl ka eta doewa radja oerang Emor, noe di peuntaseun tji Jordan, ka Sibon, radja Hesbon, sarēng ka Og, radja Basan, noe di Astarot teja. 'Ladjēng para sēsēpoeh simkoering, sarēng sadajana priboemi tanah simkoering, pada misaoer ka simkoering, kieu saoeerna: Maraneh

geura njokot pibēkēleun baris di djalan, bral lalumpang, nēpangan eta djalma, sarta koedoe aroendjoekan kieu: Simkoering sadaja abdi arandjeun; ari ajenna moegi ngadamēl pērdjangdjian ka simkoering sadaja. 'Ijeu roti simkoering, basa ditjokot ti rorompok pikeun pibēkēleun simkoering, dina poēan ijang sēdja ngadeubeusan ka arandjeun teh, soemoehoeu panas keneh; doepi ajenna, geuning geus toehoer, sarēng boeloekan.  
 11 'Sarawoeh eta karoeng anggoer, basa dieusian koe simkoering, wareuteuh; tah geuning, geus barēdah; kitoe deui ijeu papakean sarēng taroempah simkoering geus baroetoet, tina kalangkoeng tēbih  
 12 djalanna. 'Top djalma pada njokot tina bēkēlna, sarta <sup>e</sup> teu naros heula ka lamba  
 13 Pangeran. 'Prak bae Josoea ngadamēl karahajoean ka darinja, sarta dipaparin pērdjangdjian bakal dihariroepan; malah-malah gēgēden padjēmoehan pada soempah ka darinja. <sup>a p. 6:20. 21. b p. 5:10; 10:43. c 2 Moesa 23:32. d 4 Moesa 21:24, 33. e 4 Moesa 27:21.</sup>  
 14 Dēmi geus meunang tiloe poē ti sanggeus ngadamēl pērdjangdjian ka darinja teh, toeloej oerang Israil ngadareunge bedja, jen eta teh tatanggana, sarta tji  
 15 tjingna di tēngah oerang Israil. 'Ana geus madjoe oerang Israil, seug dina poē noe katiloe daratang ka nagara-nagarana; ari eta nagarana nja eta Gibon, Kapira, Berot djeung Kirjat-Jarim.  
 16 'Hanteu koengsi disabētan koe oerang Israil, tina sabab gēgēden padjēmoehan geus pada soempah ka darinja njēboet Pangeran, Allah Israil. Toeloej sapadjēmoehan tinggēlēndēng ka para gēgēden.  
 17 'Ari salaoer para gēgēden ka sapadjēmoehan teh: Kami geus pada soempah ka darinja njēboet Pangeran, Allah Israil, noe matak ajenna kami teu kadoega naradjang ka darinja. 'Kami dek mētakeun kieu ka darinja, eta maranehanana dek dihariroepan, <sup>a</sup> soepaja oelaha aja bēlēndoe ka oerang, tina sabab soempah, noe koe kami dipake soempah ka darinja  
 18 teja. 'Njalaoer deui para gēgēden ka oerang Israil: Sina hariroep bae; tatapi sina djaradi <sup>b</sup> toekang soeloeh djeung toekang tjai pikeun sapadjēmoehan, sa-koemaha kasaoeran para gēgēden ka darinja. <sup>a 2 Sam. 21:1. 2. b 5 Moesa 22:11.</sup>

22 Tidinja eta koe Josoea pada disaoer, sarta dilahiran, kijeu labirna: Koe naon maraneh ngabobodo ka kami sakabeh, ngomong, jen: Simkoering teh djaoeh katjida ti arandjeun; padahal maraneh  
23 tjitjing teh di tengah kami? 'Ari ajeuna maraneh teh disapa, sarta lèbah maraneh hamo aja noe pikapenggeleun tina ngawoela, nja eta djadi toekang soeloeh djeung toekang tjai pikeun gedong Allah  
24 kami. 'Ngawangsoel eta teh ka Josoea, kijeu wangsoelanana: Salèrsna, abdi gamparan dibedjaan sarèng jaktos pisan, Pangeran, Allah gamparan, nimbalan ka Moesa abdina, kèrsa maparinkeun ka arandjeun ijeu satanah kabeh, sarèng kèrsa noempoeurkeun sadajana priboemi tanah ijeu ti pajoeneun arandjeun; noe mawi simkoering langkoeng-langkoeng nja sarijeun koe arandjeun, koe karna njawa simkoering: kitoe noe mawi simkoering milampah pèrkawis eta. 'Doepi ajeuna, kabeh-kabeh, simkoering teh araja di kawasa gamparan; soemangga, midamél ka simkoering sadaja koemaha pisaceunana sarèng koemaha pilèrseunana koe pangraos gamparan. 'Seg koe Josoea dipidamél kitoe, sarta diloepoetkeun ti leungeun oerang Israil, oelah  
25 datang ka dipaehan. 'Poé harita keneh eta teh koe Josoea pada dibakoekeun toekang soeloeh djeung toekang tjai pikeun padjemoehan, sarta pikeun altar Pangeran, tèpi ka mangsa ajeuna, di enggon anoe bakal dipilih koe Pangeran.

## PASAL 10.

Geus kitoe, mangsa Adoni-Sidik, "radja Jérusalem, ngadenge bedja, jen Josoea meunangkeun Ai, sarta dibaramkeun; <sup>b</sup> sakoemaha andjeunna ngadamél ka Jérifo djeung ka radjana, nja kitoe keneh ngadamél na ka Ai djeung ka radjana; djeung deui jen priboemi Gibon ngahadean ka oerang Israil, sarta  
26 tjaritjing di tengahna: 'toeloj sarijeuneun kabina-bina. Sabab Gibon teh nagara gède, saperti sahidji nagara karadjaan; estoe gède ti batan Ai, djeung sakabeh djalmana garagah. "Tidinja Adoni-Sidik, radja Jérusalem, ngoetoesan ka Hoham, radja Hebron, ka Piram, radja Jarmoet, ka Japia, radja Lakis, djeung ka Dèbir, radja Eglon, mihatoer

4 kijeu: 'Moegi geura tjaralik ka kaeola sarèng ngabantoe ka kaeola; oerang njabèt ka Gibon, doemeh ngahadean ka  
5 Josoea djeung ka oerang Israil. 'Seug karoempoel eta lima radja oerang Emor, nja eta radja Jérusalem, radja Hebron, radja Jarmoet, radja Lakis djeung radja Eglon teja; bral pada mangkat, sarta marawa sakabeh wadya-baladna; toeloj pada masanggrahan deukout Gibon,  
6 sarta mèrangan ka dinja. 'Geus kitoe oerang Gibon ngadjoeroengkeun ka Josoea, ka pasanggrahan di Gilgal, oendjoekan kijeu: Abdi gamparan moegi oelah ditjoelkeun koe panangan gamparan; moegi sing unggal linggih ka abdi sarèng njalamètkeun ka abdi, nja abdi teh moegi dipitoeloeng; karantèn sadajana radja-radja oerang Emor, noe tjaralik di pigoeuengan, geus gempoe-  
7 ngan, dek awon ka abdi. 'Bral Josoea angkat ti Gilgal, njandak sakabeh pradioerit djeung sakabeh noe gagah-pèr-  
8 kosa. 'Aja timbalan Pangeran ka Josoea: 'Maneh montong sijeun-sijeun koe eta; karana koe kami geus diselehkeun ka leungeun maneh; <sup>a</sup> hidji ge moal aja  
9 noe tagèn di hareupeun maneh. 'Ari Josoea <sup>c</sup> ngadak-ngadak ngaboeroedoeg ka darinja; angkatna ti Gilgal kadjeng  
10 bac sapeupeuting. 'Sarta <sup>f</sup> koe Pangeran digoejdjoedkeun di hareupeun Israil; pek disabètan, rosa pisan panjabètna di Gibon, sarta dioedag-oedag djalan tandjakan Bet-Horon, djeung disabètan tèpi ka Aseka djeung tèpi ka Makeda.  
11 'Ari geus kitoe, mangsa keur kalaboer ti hareupeun Israil, sabot eta keur dina poedoean Bet-Horon, goer Pangeran ti langit ngaragragkeun batoe galède ka darinja, tèpi ka Aseka; hos parah; loba noe parah koe batoe hoedjan-boewah, ti batan noe dipareuntjit koe oerang Israil koe pèdang. <sup>a</sup> 1 Moesa 14: 18. <sup>b</sup> p. 8: 2. <sup>c</sup> p. 8: 1; 11: 6. <sup>d</sup> 5 Moesa 11: 25. <sup>e</sup> p. 11: 7. <sup>f</sup> 2 Moesa 14: 24; 23: 27.

12 Waktoe eta Josoea oendjoekan ka Pangeran, dina poéan Pangeran njelehkeun eta oerang Emor ka hareupeun oerang Israil, ari pioendjoekna kasaksian koe oerang Israil: Eh panon-poé! geura tjitjing lèbah Gibon; sarta boelan geura ngarandég lèbah lèbak Ajalon!  
13 'Dég panon-poé teh tjitjing, sarta boelan

ngarandég, tépi ka djalma-djalma geus malés ka moesoehna. Noe kitoe teh lain kaeugélkeun dina <sup>a</sup> Kitab djalma bé-nér! Ari panon-poé ngarandég di téngah langit, hanteu gantjang soeroep, kira sapoé djépoet. 'Ka toekang ka hareup taja poé saperti eta, hal Pangeran <sup>b</sup> ngamakboel ka panéda djalma; karana Pangeran noe mangmérangkeun Israil.

<sup>a</sup> 2 Sam. 1:18. <sup>b</sup> Jak. 5:16. c p. 9:6.

16 Ari eta lima radja teja kalaboer, seug njaroempoet dina hidji goeha, di Makeda. 'Aja noe ngoeninga ka Josoea, pioendjoekeun: Noen, anoe lima radja teja kapéndak, keur njaroempoet dina goeha, di Makeda. 'Pilahir Josoea: Geura ngadjoengkélkeun batoe galéde kana lijang goeha, djeung koedoe neundeun djalma di hareupna, baris ngadjaga ka da-rinja. 'Ari maraneh oelah ngarandég; koe-doe ngaroedag njesoel ka moesoeh maraneh, boerak-barik noe pandeuri, oelah dibikeun asoep ka nagara-nagarana; ka-rana koe Pangeran, Allah maraneh, geus pada diselehkeun ka leungeun maraneh.

20 'Dëmi geus kitoe, mangsa Josoea djeung orang Israil geus anggeus njabétan eta, rosa pisan panjabétna, datang ka bérè-sihna, sarta ari anoe kari, sakoer anoe ngédjat, geus arasoep ka nagara noe rareugreug, 'toeloej sabala kabeh baralik ka pasanggrahan, ka Josoea, ka Makeda, sarta salamét; <sup>a</sup> ka orang Israil hidji ge taja noe ngoesikkeun

22 letahna. 'Pok Josoea marentah: Geura boeka lijang goeha, sarta bidjilkeun ka kami eta lima radja teja tina djéro goeha. 'Prak pada nilampah kitoe; noe lima radja dibidjilkeun tina goeha, di-deuheuskeun ka Josoea; nja eta radja Jérusalem, radja Hebron, radja Jar-moet, radja Lakis djeung radja Eglon

24 teja. 'Geus kitoe, mangsa eta radja-radja dibidjilkeun, didenheuskeun ka Josoea, seug Josoea njaoer sakabeh orang Is-rail, sarta marentah ka para kapala pradjoerit, anoe ngiring angkat: Geura njalampeurkenn, <sup>b</sup> soekoe maraneh tintjakkeun kana poendoek ijeu radja-radja. Seg pada njampeurkeun, pek soekoena ditintjakkeun kana poendoek-poendoek

25 na. 'Ngalahir Josoea ka kapala-kapala

teh: Poma oelah sarijeun djeung oelah galedér; masing talégér djeung masing galéde hate; karana Pangeran tangtoe ngadamél kijeu ka sakabeh moesoh maraneh, anoe koe maraneh keur dipé-rangan. 'Sanggeusna kitoe pek koe Jo-soea radja teh disabétan, dipachan, bari toeloej digarantoeng dina lima kai; ari ngagantoengna dina kai teh <sup>c</sup> tépi ka boerit. 'Dëmi geus kitoe, wantji soeroep panon-poé Josoea maparin parentah, seug pada ditoeroenkeun tina kai, bari toeloej diparitjeun kana djéro goeha, oeroetna njoeempoet teja, sarta nareun-deun batoe galéde dina lijang goeha, tépi ka mangsa ajeuna pisan.

<sup>a</sup> 2 Moesa 11:7. <sup>b</sup> Djab. 110:1. c p. 8:29.

28 Dina poé eta keneh Josoea meunang-keun Makeda; pek disabétan koe seuseu-keut pédang, katoet radjana; nagarana diharamkeun katoet sakabeh njawa noe ngeusian; taja pisan noe dikarikeun; ari radja Makeda dipidamél sakoemaha midamélna ka radja Jériho teja.

29 Tidinja Josoea ladjéng deui ti Makeda, njandak sabangsa Israil; ari angkatna

30 ka Libna, pek méréngan ka Libna. 'Seug eta oge koe Pangeran diselehkeun ka leungeun Israil, katoet radjana; pek di-sabétan koe seuseukeut pédang, katoet sakabeh njawa noe ngeusian; eusina taja pisan noe dikarikeun; ari radjana dipidamél sakoemaha midamélna ka ra-dja Jériho teja.

31 Tidinja Josoea ladjéng deui ti Libna, njandak sabangsa Israil; ari angkatna ka Lakis; toeloej masanggrahan deu-keut nagara eta, sarta dipérangan. 'Seug Lakis ge koe Pangeran diselehkeun ka leungeun Israil; ari dibeunangkeunana dina poé noe kadoewa; pek disabétan koe seuseukeut pédang, katoet sakabeh njawa noe ngeusian, sakoemaha midamélna ka Libna teja.

33 Mangsa eta djéboel Horam, radja Ge-ser, sédja ngabantoe ka Lakis; pek koe Josoea eta radja disabétan sarta djeung balana, datang ka djalmana taja pisan noe dikarikeun.

34 Tidinja Josoea ladjéng deui ti Lakis, njandak sabangsa Israil; ari angkatna ka Eglon; toeloej masanggrahan deu-keut nagara eta, sarta dipérangan. 'Seug dibeunangkeun dina poé eta keneh; pek

- disabétan koe seuseukeut pèdang; ari sakabel njawa noe ngeusian koe andjeunna diharamkeun dina poé eta kenéh, sakoemaha midamél na ka Lakis teja.
- 36 Tidinja Josoea djéngkar deui ti Eglon, njandak sabangsa Israil; ari angkatna
- 37 ka Hebron, pek dipérangan. 'Toeloej dibeunangkeun, sarta disabétan koe seuseukeut pèdang, katoet radjana, djeung sakabel nagarana, sarta sakabel njawa noe ngeusian; taja pisan noe dikarikeun; sakoemaha midamél na ka Eglon teja; ari nagarana diharamkeun katoet sakabel njawa uoo ngeusian.
- 38 Tidinja Josoea malik, angkat ka Dëbir, njandak sabangsa Israil; pek dipérangan. 'Toeloej dibeunangkeun, katoet radjana djeung sakabel nagarana; pek disabétan koe seuseukeut pèdang, nja ngaharamkeun sakabel njawa noe ngeusian; taja pisan noe dikarikeun; sakoemaha noe koe andjeunna dipidamél ka Hebron teja, nja kitoe pisan midamél na ka Dëbir djeung ka radjana, sarta sakoemaha midamél na ka Libna djeung ka radjana teja.
- 40 Kitoe koe Josoea disabétanana <sup>a</sup> sata-nah eta kabe; nja eta pigoenoengan, djeung tanah kidoel, djeung tanah handap, sarta lamping-lamping, katoet sakabel radja-radjana; taja pisan noe dikarikeun; ari sakoer noe aja ambëkanana diharamkeun, <sup>b</sup> sakoemaha timbalan Pangeran, Allah Israil teja. 'Koe Josoea disabétan kabe, ti Kades-Barnea tèpi ka Gasa, sarta <sup>c</sup> satanah Gosen tèpi
- 41 ka Gibon. 'Ari eta sakabel radja-radja djeung tauah-tanahna koe Josoea dibeunangkeun sapisan; <sup>d</sup> karana Pangeran, Allah Israil, mangmërangkeun Israil.
- 43 'Tidinja Josoea moelih ka pasanggrahan <sup>e</sup> di Gilgal, diiring koe sabangsa Israil.
- <sup>a</sup> p. 9: 1. <sup>b</sup> 5 Moesa 20: 16. <sup>c</sup> p. 11: 16. <sup>d</sup> 5 Moesa 1: 30; 3: 22. <sup>e</sup> p. 9: 6.

## PASAL 11.

Ari geus kitoe, mangsa Jabin, radja Hasor, ngadenge bedja, toeloej ngoetoetan ka Jobab, radja Madon, djeung ka radja Simron, sarta ka radja Aksap;

2 'kitoe deui ka radja-radja noe di kaler, di pigoenoengan djeung di tégel lapang, kidoeleun <sup>a</sup> Kinërot, djeung di tanah handap, sarta di Napot-Dor, sisi laeet;

- 3 'ka oerang Kanaän noe di wetan djeung di koelon, kitoe deui ka oerang Emor, oerang Het, oerang Pares, oerang Jëboes noe di pigoenoengan, djeung ka oerang Hiwi <sup>b</sup> noe di handapeun goenoeng Hermon, di tanah Mispa. 'Tidinja eta teh
- 4 pada boedal, mawa sakabel wadya-baladna, djalma mangpirang-pirang, <sup>c</sup> reja-na tjara keusik di sisi laeet, sarta koeda
- 5 djeung kareta loba katjida. 'Ari eta sakabel radja-radja mokprok; toeloej moeroeboel, song masanggrahan sare-rejana deukeut tjai Merom, sèdja më-
- 6 rangkan ka Israil. 'Nimbalan Pangeran ka Josoea: <sup>d</sup> Manéh montong sjeun-sjeun koe eta; karana isoekan, wajah kiwari, kabe ge koe kami tangtöe di-selehkeun, kasarabët di hareupeun Israil; ari koedana koe manéh <sup>e</sup> koedoe diba-
- 7 seuneu. 'Bral Josoea angkat, njandak sakabel pradjoerit, ngaroeroeg ka eta di sisi tjai Merom teja, <sup>f</sup> sarta kën-
- 8 tjëng pisan; pek ditëmpeoh. 'Toeloej koe Pangeran pada diselehkeun ka leungeun Israil; seug disabétan, djeung dioedag-oedag, tèpi ka Sidon gëde, sarta
- 9 tèpi ka Misrëpot-Maim, djeung tèpi ka lëbak Mispe, tèbeh wetan; pada disabétan, datang ka taja pisan noe dikarikeun. 'Koe Josoea dipidamél sakoemaha timbalan Pangeran ka andjeunna teja; koedana dibadjegan, djeung kare-tana didoeroekan koe seuneu. <sup>a</sup> p. 12: 3.
- <sup>b</sup> Hak. 3: 3. <sup>c</sup> Hak. 7: 12; Wah. 20: 8. <sup>d</sup> p. 10: 8. <sup>e</sup> 2 Sam. 8: 4. <sup>f</sup> p. 10: 9.
- 10 Tidinja Josoea moelih dina mangsa eta, sarta meunangkeun Hasor, djeung radjana disabët koe pèdang; karana Hasor tadina djadi loeloege eta saka-
- 11 beh karadjaän. 'Ari sakabel njawa noe ngeusian disabétan koe seuseukeut pèdang, <sup>a</sup> pada diharamkeun; sakoer noe aja ambëkanana taja noe kari, sarta
- 12 Hasor dihoeroe koe seuneu. 'Djeung sakabel nagara eta radja-radja, katoet sakabel radjana, koe Josoea dibeunangkeun; pek disabétan koe seuseukeut pèdang, pada diharamkeun kabe, <sup>b</sup> sakoemaha dawoehan Moesa, abdi Pangeran
- 13 teja. 'Ngan ari sakabel nagara noe përnahna dina loehoer pasir-pasirna, han-teu dihoeroe koe oerang Israil, kadjaba ti Hasor; eta woengkoel noe koe Josoea

- 14 dihoeroe. 'Ari sakabeli djarahem eta nagara-nagara, djeung sasatoanana, 'koo oerang Israil dirajali keur dirina sorangan; ngan ari sakabeli manoesa mah disabétan koe seuseukeut pédang, datang ka ditoempoerkeun kabeh; sakoer noe aja ambékanana taja noe dikarikeun.
- 15 'Sakoemaha timbalan Pangeran ka Moesa abdina, nja kitoe dawoehan Moesa ka Josoea, sarta nja kitoe noe koe Josoea dipidamél; taja pisan pérkara noe disingsalkeun ti sadajana, noe koe Pangeran ditimbalkeun ka Moesa teja. *a p. 10: 40.*

*b 5 Moesa 20: 16. c p. 8: 2.*

- 16 Kitoe koe Josoea dibeunangkeunana satanah eta kabeh, nja eta pigoenengan, djeung satanah kidoel, sarta 'satanah Gosen, kitoe deui tanah handap, djeung tanah lapang, djeung pigoenengan Israil, sarta tanahna noe handap-handap, 'ti sémét 'goenoeng goendoel, noe nandjak ka Seir, tépi ka Baál-Gad, noe di lébak Libanon, di handapeun goenoeng Hermon; malah sakabeli radja-radjana koe andjeunna dibeunangkeun, sarta pada disabétan, dipaehan. 'Lila katjida 'Josoea méranganana ka eta sakabeli radja-radja.
- 17 'Taja nagara noe ngahadean ka oerang Israil, 'kadjaba ti oerang Hiwi, priboemi Gibon teja; noe reja mah dibeunangkeun djalan pérang. 'Karana pangérsa Pangeran ngaheuraskeun hatehatena, sina pada mapag pérang ka Israil, 'soepaja pada diharamkeun, oelah aja noe dikoernijain, satégésna soepaja pada ditoempoer, sakoemaha timbalan Pangeran ka Moesa teja. *a p. 10: 41.*

*b p. 10: 26. c 5 Moesa 7: 22. d p. 9: 15. e 1 Moesa 15: 16.*

- 21 'Tidinja Josoea angkat dina mangsa eta, seug ngabasmí oerang Enak teja, leungit ti pigoenengan, ti Hebron, ti Dëbir, ti Anab, sarta ti sapigoenengan Joeda djeung ti sapigoenengan Israil; koe Josoea diharamkeun katoet nagara-nagara. 'Di satanah oerang Israil taja noe kari oerang Enak teh; ngan di nagara Gasa, di Gat sarta di Asdod karina.
- 22 'Tah, kitoe satanah kabeh koe Josoea dibeunangkeunana, téroes sakoemaha noe koe Pangeran diandikakeun ka Moesa teja; toeloj koe Josoea dimilikkeun ka Israil, noeroetkeun bagianana, noeroetkeun kaum-kaomna. 'Geus kërta tanah teh tina pérang. *a p. 14: 15.*

## PASAL 12.

- Nja ijeu radja-radja eta tanah, noe karsabët koe oerang Israil, sarta dimilik tanah-tanahna, di peuntaseun tji Jordan, tébeh pangbidjilan panon-poé, 'ti sémét tji Arnon tépi ka goenoeng Hermon, sarta djeung satanah lapang, ti wetan; 'nja eta 'Sihon, radja oerang Emor, noe tjalik di Hesbon, sarta marentah ti sémét Aroër, noe di sisi tji Arnon sarta di téngah lébak, djeung ka saténgah Gilad, tépi ka tji Jabok, watës oerang Amon; 'djeung ka tanah lapang, tépi ka laot Kinerot, ti wetan, sarta tépi ka laot tanah lapang, nja eta laot Oejah, ti wetan, djalan ka Bet-Jësimot; sarta ti kidoel sémét hilireun toetoeagan Pisga. 'Kitoe deui 'wëwëngkëran Og, radja Basan, kaäsoep sesa jaksa, tjalikna di Astarot djeung di Edrei, 'sarta marentah ka goenoeng Hermon, ka Sal-ka, djeung ka satanah Basan, tépi ka watës oerang Gësoer djeung oerang Maäka, sarta ka saténgah Gilad, watës Sihon, radja Hesbon teja. 'Moesa, abdi Pangeran, sarta djeung oerang Israil, geus njabétan eta; 'sarta koe Moesa, abdi Pangeran, tanahna geus diwariskeun ka oerang Roebin, ka oerang Gad djeung ka saténgah kaum Mënase.

*a 4 Moesa 21: 13. b 4 Moesa 21: 24. c 4 Moesa 21: 33. d 4 Moesa 32: 33.*

- 7 'Sarta 'nja ijeu radja-radja eta tanah, noe disabétan koe Josoea djeung oerang Israil, di peuntaseun tji Jordan, ti koe-lon, ti sémét Baál-Gad, noe di lébak Libanon, tépi ka 'goenoeng goendoel, noe nandjak ka Seir teja; toeloj koe Josoea diwariskeun ka kaum-kaom Israil, noeroetkeun bagianana; 'anoe di pigoenengan, di tanah handap, di tanah lapang, dina lamping-lamping, di tégal léga sarta di tanah kidoel; nja eta oerang Het, oerang Emor, oerang Kanaän, oerang Pares, oerang Hiwi djeung oerang Jëboes: 'radja Jëriho, hidji; radja Ai, anoe gigireun Bet-El, hidji; 'radja Jëroesalem, hidji; radja Hebron, hidji; 'radja Jarmoet, hidji; radja Lakis, hidji; 'radja Eglon, hidji; radja Geser, hidji; 'radja Dëbir, hidji; radja Geder, hidji; 'radja Horma, hidji; radja Arad, hidji; 'radja Libna, hidji; radja Adoelam, hidji;

- 16 'radja Makeda, hidji; radja Bet-El, hidji;  
 17 'radja Tapoeah, hidji; radja Heper, hidji;  
 18 'radja Apek, hidji; radja Lasaron, hidji;  
 19 'radja Madon, hidji; radja Hasor, hidji;  
 20 'radja Simron-Méron, hidji; radja Aksap,  
 21 hidji; 'radja Taanak, hidji; radja Mëgido,  
 22 hidji; 'radja Kedes, hidji; radja Joknam,  
 23 deukent goenoeng Karmel, hidji; 'radja  
 Dor, di tanah Dor, hidji; radja Gojim,  
 24 di Gilgal, hidji; 'radja Tirsa, hidji. Djoem-  
 lah tiloe poeloeh hidji radja. a p. 10: 40.  
 b p. 11: 17.

## PASAL 13.

- Ari Josoea " geus sêpoe, geus lila  
 pisan oemoerna, hidji mangsa Pa-  
 ngeran ngandika ka andjeunna: Maneh  
 geus kolot, geus lila nja oemoer, sarta  
 tanah teh masih loba nakër noe kari  
 2 baris beunangkeuneun. 'Nja ijeu tanah  
 anoe masih kari teh: sawëwngkon  
 oerang Pëlisti djeung satanah Gësoer.  
 3 'Ti sëmët tji Sihor, noe di hareupeun  
 Mësir, tēpi ka watës Ekron, di kaler,  
 kaitoeng ka oerang Kanaän: nja eta  
 noe lima gëgëdoeg oerang Pëlisti: oe-  
 rang Gasa, oerang Asdod, oerang As-  
 këlon, oerang Gat djeung oerang Ekron;  
 4 kitoe deui oerang Awim, 'di kidoel;  
 satanah oerang Kanaän, djeung Meara,  
 bogana oerang Sidon, tēpi ka Apek,  
 5 tēpi ka watës oerang Emor; 'djeung  
 deui tanah oerang Gëbal, sarta sago-  
 noeng Libanon, tēbeh pangbidjilan pa-  
 non-poë, ti sëmët Baäl-Gad, noe di han-  
 dapeun goenoeng Hermon, tēpi ka asoep  
 6 ka tanah Hamat; 'sakabeh pribomi  
 pigoenengan, ti goenoeng Libanon tēpi  
 ka Misrëpot-Maim, sakabeh oerang Si-  
 don; nja eta koe kami rek disaling-  
 kirkeun ti hareupeun oerang Israil; koe-  
 doe lotërekeun bae ka Israil, baris djadi  
 milik, sakoemaha timbalan kami ka  
 7 maneh teja. 'Mana ajeuna geura bagi-  
 keun eta tanah, milikkeun ka noe sa-  
 lapan kaom djeung ka noe satëngah  
 kaom Mënase. a p. 11: 18.  
 8 Barëngan eta teh " oerang Roebin  
 djeung oerang Gad geus narampa mi-  
 likna, noe dipaparinkeun ka darinja koe  
 Moesa, di peuntaseun tji Jordan, ti we-  
 tan, sakoemaha noe dipaparinkeun ka  
 darinja koe Moesa, abdi Pangeran teja;  
 9 'ti sëmët Aroër, noe di sisi tji Arnon,

- sarta nagara noe di tēngah lëbak, djeung  
 satanah rata Medëba, tēpi ka Dibon;  
 10 'djeung sakabeh nagara Sihon, radja  
 oerang Emor, anoe ngaradjaan di Hes-  
 bon teja, tēpi ka watës oerang Amon;  
 11 'djeung Gilad, sarta wëwëngkëran oe-  
 rang Gësoer djeung oerang Maäka, kitoe  
 deui sagoenoeng Hermon djeung satanah  
 12 Basan, tēpi ka Salka; 'sakaradjaan Og,  
 di Basan, anoe ngaradjaan di Astarot  
 djeung di Edrei (nja eta noe masih  
 kari tina sesa jaks teja); eta kubeh  
 kasarabët koe Moesa sarta disalingkir-  
 13 keun. 'Tatapi oerang Israil teu njing-  
 kirkeun oerang Gësoer djeung oerang  
 Maäka; djadi Gësoer djeung Maäka teh  
 tjtjing di tēngah Israil, tēpi ka mangsa  
 14 ajeuna. 'Ngan kaom Lewi mah " hanteu  
 dipaparin milik; koerban seumeu bade  
 ka Pangeran, Allah Israil, nja eta noe  
 djadi milikna, sakoemaha pangandikana  
 ka darinja teja. a 4 Moesa 32: 33. b 5 Moesa 18: 1.  
 15 Ari maparinkeunana Moesa ka kaom  
 anak-poetoe Roebin teh, noeroetkeun  
 16 bangsa-bangsana. 'Ari wëwëngkëranana  
 ti sëmët Aroër, noe di sisi tji Arnon,  
 sarta nagara noe di tēngah lëbak, djeung  
 satanah rata anoe deukent Medëba;  
 17 'Hesbon djeung sakabeh nagarana, noe  
 di tanah rata; Dibon, Bamot-Baäl djeung  
 18 Bet-Baäl-Maon; 'Jahas, Këdemot djeung  
 19 Mepaät; 'Kirjataim, Sibma, djeung Seret-  
 20 Sahar, noe di goenoeng lëbak; 'djeung  
 Bet-Peor, sarta toetoeagan Pisga, djeung  
 21 Bet-Jësimot. 'Kitoe deui sakabeh nagara  
 tanah rata, djeung sakaradjaan Sihon,  
 radja oerang Emor, noe ngaradjaan di  
 Hesbon, anoe kasabët koe Moesa, " ba-  
 rëng para gëgëden Midian, nja eta Ewi,  
 Rekem, Soer, Hoer djeung Reba, bopati  
 Sihon, noe tjaralik di tanah eta teja.  
 22 'Tjatjakan " Balhoem anak Beor, noe-  
 djoem teja, koe oerang Israil dipaeh  
 koe pëdang, ditambahkeun ka noe ka-  
 23 sarabët koe maranehanana. 'Ari watës  
 anak-poetoe Roebin, " nja eta tji Jordan  
 sawatës-watësna. Nja eta milik anak-  
 poetoe Roebin, sabangsa-bangsana, na-  
 gara-nagara djeung pidesaänana.  
 a 4 Moesa 31: 8. b 4 Moesa 22: 5. c 4 Moesa 34: 12.  
 24 Ari maparinkeunana Moesa ka kaom  
 Gad, ka anak-poetoe Gad, noeroetkeun  
 25 bangsa-bangsana. 'Ari wëwëngkëranana  
 nja eta Jaser, djeung sakabeh nagara

Gilad, sarta satengah tanah oerang Amon, tēpi ka Aroër, noe di hareupeun Raba; 26 'sarta ti Hesbon tēpi ka Ramot-Mispe djeung Bēlonim; djeung ti Mahanaim tēpi 27 ka watēs Dēbir; 'kitoe deui di lēbak: Bet-Haram, Bet-Nimra, Soekot djeung Sapon, sesa karadjaan Sihon, radja Hesbon, tji Jordan sawatēs-watēsna, tēpi ka toeng-toeng laot Kineret, peuntaseun tji Jordan, ti wetan. 'Nja eta milik anak-poetoe Gad, subangsa-bangsana, nagara-nagara djeung pidesanana.

29 Djeung deui Moesa geus maparin ka satengah kaom Mēnase, sarta nja eta bogana satengah kaom anak-poetoe Mēnase, noeroetkeun bangsa-bangsana. 'Ari wēwēngkērana ti sēmēt Mahanaim, satanah Basan, sakaradjaan Og, radja Basan teja, djeung " pidesaan Jair, noe 31 di Basan; gēnēp poeloeh nagara; 'sarta satengah Gilad, djeung Astarot sarta Edrei, nagara karadjaan Og, di Basan, nja eta djadi bogana anak-poetoe Makir, anoe poetra Mēnase, tēgēs satengah anak-poetoe Makir, sabangsa-bangsana.

a 4 Moesa 32: 41.

32 Nja eta noe dimilikkeun koe Moesa di tēgal lapang Moab, di peuntaseun tji Jordan Jēriho, sabeulah ti wetan. 33 'Tatapi ka kaom Lewi mah Moesa teu maparin milik; " Pangeran, Allah Israil, nja eta noe djadi milikna, sakoemaha pangandikana ka darinja teja.

a 4 Moesa 18: 20; 5 Moesa 10: 9.

#### PASAL 14.

Sarta nja ijeu noe dimilik koe oerang Israil di tanah Kanaān, noe dimilikkeun ka darinja " koe panghoeloe Elasar, djeung Josoea poetra Noen, sarta para loeloegoe ahli karoeohon kaom-kaom 2 oerang Israil, 'koe lantaran <sup>b</sup> lotēre, baris nangtoekeun samilik-milikna, sakoemaha timbalan Pangeran koe lantaran Moesa, hal noe salapan kaom sarta noe 3 satengah kaom teja. 'Karana noe doewa kaom sarta noe satengah kaom deui koe Moesa geus dipaparin milik di peuntaseun tji Jordan; " tatapi ahli Lewi mah koe andjeunna hanteu dipaparin milik di 4 tēngah maranehanana. 'Karana anak-poetoe Joesoep teh doewa kaom, Mēnase djeung Epraim; sarta teu marere doeoeman ka ahli Lewi dina tanah; <sup>d</sup> satē-

gēsna pada mere nagara baris piēnggoneunana, sarta djeung sampalanana, keur ingon-ingonna djeung keur bobogaanana.

5 'Sakoemaha timbalan Pangeran ka Moesa teja, nja kitoe oerang Israil ngalalam-pahkeunana, sarta pada ngabagikeun tanah.

a 4 Moesa 34: 17. b 4 Moesa 26: 55.

c p. 13: 14. d 4 Moesa 35: 2, 3.

6 Djēboel oerang Joeda ngadareuhensan ka Josoea, di Gilgal; pok Kaleb poetra Jēpoene, oerang Kēnas teja, mihatoer kijeu: Andjeun leuwih oeninga ka " pangandika, noe diandikakeun koe Pangeran ka Moesa, piwarangan Allah, di Kades-Barnea, hal pērkawis kaeola sareng hal pērkawis andjeun teja. 'Kaeola oemoer opat poeloeh taoen, basa kaeola koe Moesa, abdi Pangeran, dipiwarang ti Kades-Barnea, lolongok tanah; ana geus wangsoel, kaeola oendjoekan ka andjeunna sakoemaha noe dina hate kaeola. 'Ari doeloer-doeloer, anoe reureudjeunna indit, ngaririsir kana hate djalma-djalma; <sup>b</sup> doepi kaeola mah mantek nja anoe ka Pangeran, Allah kaeola. 'Ladjēng " Moesa soempah dina dintēn eta, kijeu lahirna: Saēnja-ēnjana tanah, anoe tadi ditintjak koe soekoe maneh, pimilikeun maneh sarta pimilikeun anak-intjoe maneh salalanggēngna, sabab maneh mantek nja anoe ka Pangeran, Allah kami. 'Ari ajeuna, geuning kaeola dihiroepan koe Pangeran, sakoemaha pangandikana teja, geus opat poeloeh lima taoen ijeu, ti wangkid Pangeran ngandikakeun pangandika kitoe ka Moesa, sabot Israil loemampah di tēgal lēga teja; ari ajeuna, salērēsna, kaeola teh dintēn ijeu oemoer dalapan poeloeh 11 lima taoen. 'Kaeola dangēt ajeuna masih bēdas kenēh, sakoemaha dina poēan kaeola koe Moesa dipiwarang teja; sapērtos kakoewatan kaeola harita, nja kitoe pisan kakoewatan kaeola ajeuna, tjat kana pērang, <sup>d</sup> tjat kana ka loewar, 12 tjat kana asoep. 'Ari ajeuna, moegi lelerkeun ka kaeola ijeu pigoenoengan, anoe diandikakeun koe Pangeran dina dintēn eta; karana andjeun ge ngadangoe dina dintēn eta, jen di dinja aja " oerang Enak, sareng nagara noe galēde nja rareugreug; malali-mandar Pangeran kērsa njarēngan ka kaeola, dongkap ka disalingkirkeun koe kaeola, sakoemaha

- 13 pangandika Pangeran teja. 'Tidinja Kaleb poetra Jépoene teh koe Josoea di-  
bérkahan, / sarta dileler Hebron, djadi  
14 milikna. 'Kitoe noe matak Hebron djadi  
milik Kaleb poetra Jépoene, oerang Ké-  
nas teja, tépi ka mangsa ajeuna, sapedah  
mantek anoetna ka Pangeran, Allah  
15 Israil. 'Ari ngaran Hebron tadina / Kir-  
jat-Arba; nja eta Arba teh hidji djalma  
gêde, kañoep bangsa Enak. <sup>a</sup> Geus kërta  
tanah teh tina pérang. *a* 4 Moesa 14: 24;  
5 Moesa 1: 36. *b* 4 Moesa 14: 24. *c* 4 Moesa 32: 10.  
*d* 4 Moesa 27: 17; 5 Moesa 31: 2. *e* 4 Moesa  
13: 22, 23. / *p* 15: 13. *g* 1 Moesa 23: 2. *h* *p* 11: 23.

## PASAL 15.

- Ari geus kitoe, élot kaom anak-poetoe  
Joeda sabangsa-bangsana nêpi ka wa-  
tës Edom, nja eta <sup>a</sup> ka tégal léga Sin,  
2 tébél kidoel, toengtoeng ti kidoel. 'Ari  
watësna ti kidoel, ti sémét toengtoeng  
laoet Oejah, tina <sup>b</sup> lengkong noe njang-  
3 hareup ngidoel; 'djol ka kidoeleun tan-  
djakan Akrabim, téroes ka Sin, seg nan-  
djak ti kidoeleun Kades-Barnea, téroes  
ka Hesron, nandjak deui ka Adar, toe-  
4 loej mengkol ka Karka; 'téroes deui ka  
Asmon, bras ka waloengan Mésir, sarta  
ari kèbatna watës teh ka laoet. Nja eta  
5 piwatéseun maraneh ti kidoel. - 'Ari wa-  
tësna ti wetan laoet Oejah, tépi ka moe-  
hara tji Jordan. - 'Ari watësna sabeulah  
ti kaler ti sémét lengkong laoet, ti moe-  
6 hara tji Jordan; 'seg watës teh nandjak  
ka Bet-Hogla, téroes ti kalereun Bet-  
Araba, nandjak deui watës teh ka <sup>c</sup> batoe  
7 Bohan anak Roebin; 'seg watës teh  
nandjak deui ka Dëbir, ti lébak Akor,  
toeloj ngaler ngadjoejdjoeg ka Gilgal,  
noe pabénérantandjakan Adoemim, anoe  
kidoeleun waloengan; seg watës teh té-  
8 roes ka tjai En-Semes, sarta ari kèbatna  
ka En-Rogel; 'ti dinja watës teh nandjak  
ka lébak anak Hinom, ka gigireun oerang  
Jéboes, ti kidoel (nja eta Jérosalem);  
seg watës teh nandjak deui ka poen-  
9 tjak goenoeng, noe di hareupeun lébak  
Hinom, ti koelon, anoe djadi toengtoeng  
lébak Répaïm, ti kaler; 'ti poentjak  
eta goenoeng watës teh ladjoe ka tji-  
njoesoe Neptoah, bras ka nagara-nagara  
pigoenoengan Epron; ladjoe deui watës  
teh ka Baála (nja eta Kirjat-Jarim);  
10 'ti Baála watës teh mengkol ngoelon ka

goenoeng Seir, téroes ka gigireun goe-  
noeng Jarim, ti kalerna (nja eta Késa-  
lon), sarta moedoen ka Bet-Semes, seg  
11 téroes ka Timna; 'bras watës teh ka  
gigireun Ekron, ti kaler, seg watës teh  
ladjoe ka Sikron, téroes ka goenoeng  
Baála, sarta bras ka Jabnol; ari kèbatna  
12 watës teh ka laoet. - 'Ari watësna ti koe-  
lon nja eta <sup>d</sup> lauet gède sawatës-watës-  
na. Nja eta watës anak-poetoe Joeda  
sabangsa-bangsana, sakoeriling-boeng-  
king. *a* 4 Moesa 34: 3. *b* *p* 18: 10. *c* *p* 18: 17.  
*d* 4 Moesa 34: 6.

- 13 'Ari <sup>a</sup> Kaleb poetra Jépoene teja dipa-  
parin docoeman di têngah oerang Joeda,  
noeroetkeun timbalan Pangeran ka Jo-  
soea; dipaparin nagara Arba, bapa Enak  
14 teja, nja eta Hebron. 'Sarta Kaleb <sup>b</sup> ti  
dinja njingkirkeun eta tiloe toeroenan  
Enak, nja eta Sesai, Ahiman djeung Tal-  
15 mai, pada anak Enak. 'Geus kitoe Kaleb  
mangkat ti dinja ka priboemi Dëbir;  
ari ngaran Dëbir tadina Kirjat-Seper.  
16 'Pok Kaleb misaoer: <sup>c</sup> Saha-saha noe  
ngelehkeun Kirjat-Seper, datang ka beu-  
nangna, nja eta koe kami dek dibere  
Aksa, anak kami, baris pipamadjika-  
17 neunana. 'Seg dibeunangkeun koe Otniël,  
poetra Kénas, anoe adi Kaleb; toeloj  
dileler Aksa poetrana, keur pipamadji-  
18 kaneunana. 'Dëmi geus kitoe, barang  
Aksa datang, seg ngomongan ka Otniël,  
soepaja ka rama Aksa njoehoeneun  
hidji lahan. Djoet Aksa teh <sup>d</sup> toeroen  
tina kalde. Dipariksa koe Kaleb: Aja  
19 naon, nji? 'Pihatoerna: Simkoering njoe-  
hoeneun bérkah; wireh simkoering koe  
ama dipaparin tanah kidoel, moegi di-  
paparin deui tji-njoesoe. Seug dileler tji-  
njoesoe di girang djeung tji-njoesoe di  
hilir. *a* *p* 14: 13-15. *b* *Isak* 1: 10. *c* *Isak* 1: 12.  
*d* 1 Moesa 24: 64.
- 20 Nja eta milik kaom anak-poetoe Joeda  
sabangsa-bangsana.
- 21 Ari nagara-nagara di toengtoeng ka-  
om anak-poetoe Joeda ka pélébah wa-  
tës Edom, di kidoel, nja ijeu: Kab-  
22 sel, Eder djeung Jagoer; 'Kina, Di-  
23 mona djeung Adada; 'Kedes, Hasor  
24 djeung Jitnan; 'Sip, Telem djeung  
25 Balot; 'Hasor-Hadata djeung Këriot-  
26 Hesron, nja eta Hasor; 'Amam, Sëma  
27 djeung Molada; 'Hasar-Gada, Hesmon  
28 djeung Bet-Pelet; 'Hasar-Soeal, Berseba

29 djeung Bisioty; 'Ba'la, Ijim djeung  
30 Esem; 'Eltolad, Kēsil djeung Norma;  
31 'Siklag, Madmana djeung Sansana;  
32 'Lēbaot, Silhim, Ain sarta Rimon. Djoem-  
lah doewa poeloeh salapan nagara djeung  
pidesa'anana.

33 Ari di tanah handap teja: Estaol,  
34 Sora djeung Asna; 'Sanoah, En-Ganim,  
35 Tapoeah djeung Enam; 'Jarmoet, Adoe-  
36 lam, Soko djeung Aseka; 'Sa'raim, Adi-  
37 taim, Gēdera djeung Gēderotaim; opat  
wēlas nagara djeung pidesa'anana.

38 Sēnan, Hadasa djeung Migdal-Gad;  
39 'Dilan, Mispē djeung Joktel; 'Lakis, Bos-  
40 kat djeung Eglon; 'Kabon, Lahmas  
41 djeung Kitlis; 'Gēderot, Bet-Dagon, Na-  
42 ma djeung Makeda; gēnēp wēlas nagara  
djeung pidesa'anana.

43 Libna, Eter djeung Asan; 'Jiptah,  
44 Asna djeung Nēsib; 'Kēhila, Aksib  
djeung Maresa; salapan nagara djeung  
pidesa'anana.

45 Ekron djeung pilēmboeranana sarta  
46 pidesa'anana. 'Ti Ekron ka laot, saka-  
beb noe di sabeulah Asdod djeung pide-  
sa'anana.

47 Asdod, pilēmboeranana djeung pide-  
sa'anana; Gasa, pilēmboeranana djeung  
pidesa'anana, tēpi ka waloengan Mēsir  
sarta ka laot gēde sawatēs-watēsna.

48 Ari di pigoenengan teja: Samir, Ja-  
49 tir djeung Soko; 'Dana djeung Kirjat-  
50 Sana (nja eta Dēbir); 'Anab, Estēmo  
51 djeung Anim; 'Gosen, Holon djeung Gilo;  
sawēlas nagara djeung pidesa'anana.

52 Arab, Doema djeung Esan; 'Janoem,  
53 Bet-Tapoeah djeung Apeka; 'Hoemta,  
Kirjat-Arba (nja eta Hebron), djeung  
Sior; salapan nagara djeung pidesa'anana.

54 Maon, Karmel, Sip djeung Joeta,  
55 'Jisrel, Jokdam djeung Sanoah; 'Kain,  
56 Giba djeung Timna; sapeloeh nagara  
djeung pidesa'anana.

57 Halhoel, Bet-Soer djeung Gēdor; 'Ma-  
58 rat, Bet-Anot djeung Eltekōn; gēnēp  
nagara djeung pidesa'anana.

59 Kirjat-Baal (nja eta Kirjat-Jarim)  
60 djeung Raba; doewa nagara djeung pi-  
desa'anana.

61 Ari di tēgal lēga: Bet-Araba, Midin  
62 djeung Sēkaka; 'Nipsan, djeung Nagara  
Oejah, sarta En-Gedi; gēnēp nagara  
djeung pidesa'anana.

63 Ari moenggoeh oerang Jēboes, pri-

boemi Jēroesalem, oerang Joeda teu  
barisaem njingkirkeuninja; djadi oe-  
rang Jēboes teh tjitjing reudjeung oe-  
rang Joeda di Jēroesalem, tēpi ka mangsa  
ajeuna.

## PASAL 16.

Ari ēlot anak-poetoe Joesoep djolna  
Ati tji Jordan Jēriho, lēbah tjai Jēriho,  
ti wetan, nja eta tēgal lēga, noe nan-  
djak ti Jēriho, njorang pigoenengan  
2 Bet-El; 'ti Bet-El watēs teh bras ka  
Loes, tēroes ka watēs oerang Erek, di  
3 Atarot; 'seg moedoen ngoelon ka watēs  
oerang Japlet, tēpi ka watēs Bet-Horon  
hilir, sarta tēpi ka Geser; ari kēbatna  
4 ka laot. 'Djadi anak-poetoe Joesoep, "  
Mēnase djeung Epraim, geus pada boga  
5 milik. 'Ari watēs anak-poetoe Epraim,  
sabangsa-bangsana, uja ijeu: ari watēs  
milikna ti wetan Atarot-Adar, tēpi ka  
6 Bet-Horon girang; 'bras watēs teh ngoe-  
lon ka Mikmētāt, ti kaler; seg watēs teh  
mengkol ngetan ka Ta'nat-Silo, sarta  
ngaliwat ka dinja ti wetan, ka Janoah;  
7 'seg moedoen ti Janoah ka Atarot,  
djeung ka Na'arat; toeloeh notog ka Jē-  
8 riho, sarta bras ka tji Jordan. 'Ti Ta-  
poeah watēs teh ngoelon ka tji Kana,  
sarta ari kēbatna ka laot. Nja eta mi-  
lik kaom anak-poetoe Epraim sabangsa-  
9 bangsana. 'Sarta djeung nagara-nagara,  
noe diingkarkeun pikeun anak-poetoe  
Epraim<sup>6</sup> di sadjēro milik anak-poetoe  
Mēnase, sakabeh nagara djeung pidesa-  
10 anana. 'Ari eta teh hanteu njingkirkeun  
oerang Kana'an anoe tjitjing di Geser;  
djadi oerang Kana'an teh tjitjing di tē-  
ngah Epraim, tēpi ka mangsa ajeuna;  
tatapi koemawoela, digawekeun.

a 1 Moesa 48. 5. b p. 17. 9.

## PASAL 17.

Sarta nja ijeu ēlot kaom Mēnase; ka-  
Drana eta teh tjikal Joesoep. Moeng-  
goehing Makir, tjikal Mēnase, bapa Gi-  
lad, sapedah eta teh djadi pradjoerit,  
noe matak dipaparin tanah Gilad djeung  
2 Basan teja. 'Djadi ēlot teh pikeun anak-  
poetoe Mēnase noe salijan ti eta, sa-  
bangsa-bangsana, nja eta pikeun anak-  
poetoe Abiēsēr, anak-poetoe Helek,  
anak-poetoe Asriēl, anak-poetoe Sekem,  
anak-poetoe Heper djeung anak-poetoe

- Sēmida. Nja eta kabeh poetra Mēnase, anoe poetra Joesoep, tēgēs noe lalaki, sabangsa-bangsana. 'Dēmi a Sēlaphad anak Heper, anoe anak Gilad, anoe anak Makir, anoe poetra Mēnase, teu bogaeun anak lalaki, ngan anak awewe bae, sarta nja ijeu ngaran anakna: Mahla djeung
- 4 Noa, Hogla, Milka djeung Tirsā. 'Tidinja eta ngadareuheusan ka pajoeneun panghoeloe Elasar, djeung ka pajoeneun Josoea poetra Noen, sarta ka pajoeneun para gēgēden; pok aroendjoekan kijeu:
- 5 'Aja timbalan Pangeran ka Moesa, koering sadaja kēdah dipaparin milik di tēngah doeloer-doeloer koering. Seg pada dipaparin milik di tēngah doeloer ramana, noeroetkeun timbalan Pangeran.
- 6 'Ari Mēnase teh katibanan sapoeloeh bagian, kadjaba ti tanah Gilad djeung Basan, noe di peuntaseun tji Jordan.
- 7 'Karana poetra Mēnase noe awewe baroga milik di tēngah poetrana noe lalaki; ari tanah Gilad teja geus kapiboga koe poetra Mēnase noe salijan ti eta.
- a 4 Moesa 26:33. b 4 Moesa 27:7.
- 8 'Ari watēs Mēnase ti sēmēt Aser ka Miknētāt, anoe di hareupeun Sēkem; seg watēs teh madjoe ngatoehoe, ka priboemi En-Tapoeah. 'Tanah Tapoeah bogana Mēnase; tatapi nagara Tapoeah, noe dina watēs Mēnase mah, bogana
- 9 oerang Epraim. 'Toeloj watēs teh moedoen ka tji Kana, ka kidoeleun eta tjai. Ari nagara-nagara noe di dinja kaasoep ka Epraim, ajana a di tēngah nagara Mēnase; djadi watēs Mēnase teh ti kalereun eta tjai; ari kēbatna ka laoe;
- 10 'noe ti kidoel bogana Epraim, ari noe ti kaler mah bogana Mēnase, sarta laoe teh djadi watēsna; ari ti kaler narotog ka Aser, sarta ti wetan ka Isaskar.
- 11 'Djeung deui di Isaskar djeung di Aser aja noe kaasoep ka Mēnase, nja eta b Bet-Sau djeung pilēmboeranana, Jiblam djeung pilēmboeranana, priboemi Dor djeung pilēmboeranana, priboemi En-Dor djeung pilēmboeranana, priboemi Taanak djeung pilēmboeranana, sarta priboemi Mēgido djeung pilēmboeranana;
- 12 tiloe tjoetak. 'Ari oerang Mēnase a teu bisaeun njingkirkeun eusi eta nagara-nagara, sarta oerang Kanaān daekeun
- 13 tjitjing dina eta tanah. 'Geus kitoe, a satjap-tjap oerang Israil bēdas, oerang

Kanaān disina koemawoela; ari pērkarā njingkirkeun mah, hanteu disingkirkeun.

a p. 16:9. b Hak. 1:27. c p. 15:63. d p. 16:10; Hak. 1:28.

- 14 'Ari anak-poetoe Joesoep aroendjoekan ka Josoea, kijeu pioendjoekna: Koo naon andjeun noe mawi ka simkoering maparin ēlot sahidji sarēng bagian sahidji bae pikeun milik? Mapan simkoering bangsa gēde, poerwa simkoering dibērkahan koe Pangeran dongkap ka
- 15 dangēt ajeuna. 'Lahiran Josoea ka darinja: Lamoen ēnja maraneh bangsa gēde, koedoe aroenggah ka leuweung, noewaran di dinja pikeun maraneh, dina tanah oerang Pares djeung oerang Rape, lamoen maraneh di pigoenoenan Epraim sēsēk mah. 'Pioendjoek anak-poetoe Joesoep teh: Eta pigoenoenan hanteu pitjēkapeun pikeun simkoering; sarēng sadajana oerang Kanaān, noe tjitjing di tanah lēbak teja, a pada gadoeh karēta beusi, boh anoe di Bet-Sau sarēng pilēmboeranana, boh anoe di lēbak Jisrel.
- 17 'Ngalahir Josoea ka anak-poetoe Joesoep, nja ka Epraim djeung ka Mēnase teh, kijeu lahirna: Maneh teh bangsa gēde, sarta rosa nja kakoewatan; maneh
- 18 moal boga ēlot sahidji bae; 'saēnjana pigoenoenan pibogaeun maneh; sape-dah leuweung eta teh, geura pek toewaran, geus kitoe piadjangneun maneh djeung lamping-lampingna; karana oerang Kanaān teh geus tangtoe kasingkirkeun koe maneh, nadjan bogaeun karēta beusi, nadjan bēdas oge eta teh.
- a Hak. 1:19.

## PASAL 18.

- Tidinja sapadjēmoean oerang Israil karoempoel ka nagara a Silo, sarta masangkeun himah tēpangan teja di dinja; harita tanah teh geus taloe di hareupeunana. 'Tatapi oerang Israil tinggal keneh toedjoeh kaom, anoe tatan dibagianan pimilikmana. 'Noe matlak Josoea ngalahir ka oerang Israil: Sabaraha pililaunana deui maraneh nja rek kēndor madjoe meunangkeun tanah, noe geus dipaparinkeun ka maraneh koe Pangeran, Allah karoehoen maraneh!
- 4 'Maraneh geura mere tiloe djalma tina hidji-hidji kaom; koe kami dek diti-tah, sina pada dangdan, sarta toeloj

ngidëran tanah, bari ditoeclis-toeliskeun sakadar pimilikeun kaom-kaom; seug  
 5 daratang deui ka kami. 'Tanah teh koe eta koedoe dibagi toedjoeh bagian; ari Joeda mah pitëtépeun dina wëwëngkëranana di kidoel, sarta anak-poetoe Joe-  
 6 soep pitëtépeun dina wëwëngkëranana di kaler. 'Djadi tanah teh koe maraneh koedoe ditoeclis-toeliskeun, didijieun toedjoeh bagian, toeloej bawa ka dijeu ka kami; mangke maraneh koe kami dipanglotërekeun di dijeu di pajoeneun Pangeran, Allah maraneh. 'Karana ahli Lowi mah<sup>b</sup> teu meunang bagian di tengah maraneh; karana kapanghloe-  
 7 loean ti Pangeran, nja eta milikna; sarta ari Gad, djeung Roebin, sarta noe satëngah kaom Mënase mah, geus narampa milikna di peuntaseun tji Jordan, ti wetan,<sup>c</sup> anoe dipaparinkeun ka darinja koe Moesa, abdi Pangeran. *a* Nak. 21:19;

1 Sam. 1:3. b p. 19:33. c 4 Moesa 32:33.

8 Prak eta djalma-djalma darangdan, bari toeloej leumpang. Sarta Josoea marentah ka noe laleumpang baris noeliskeun tanah teh, kijeu parentahna: Geura laleumpang, koedoe ngidëran tanah, sarta toelis-toeliskeun sakali, seug baralik deui ka kami; mangke maraneh koe kami dipanglotërekeun di dijeu, di  
 9 pajoeneun Pangeran, di Silo. 'Bral eta djalma laleumpang, ngalanglangan tanah, bari ditoecliskeun dina kërta, noeroetkeun nagara-nagara, didijieun toedjoeh bagian; toeloej ngadareuheusan deui ka  
 10 Josoea, ka pasanggahan di Silo. 'Pek koe Josoea sadajana dipanglotërekeun di Silo, di pajoeneun Pangeran; djadi Josoea di dinja ngabagikeun tanah ka oerang Israil, noeroetkeun bagianana.  
 11 Seug bidjil ëlot kaom anak-poetoe Binyamin sabangsa-bangsana; ari djolna watës ëlotna di antara anak-poetoe Joe-  
 12 da djeung anak-poetoe Joesoep. 'Ari watësna sabeulah ti kaler ti sëmët tji Jordan; seg watës teh nandjak ka gigireun Jëriho, ti kalerna; toeloej nandjak ngoe-  
 13 lon njeorang pigoenoengan, ari këbatna ka tégal lëga<sup>a</sup> Bet-Awen. 'Ti dinja watës teh tëroes ka Loes, ka gigireun Loes, ti kidoelna (nja eta Bet-El); seg watës teh moedoen ka Atarot-Adar, lëbah goe-  
 14 noeng noe ti kidoeleun Bet-Horon hilir. 'Ladjoe deui watës teh, seg mengkol

ka sabeulah ti koelon, ngidoel, ti goe-  
 noeng noe di hareupeun Bet-Horon ka kidoel: ari këbatna ka Kirjat-Baal (nja eta Kirjat-Jarim), nagara oerang Joeda.  
 15 Nja eta sabeulah ti koelon. 'Ari sabeulah ti kidoel ti sëmët toengtoeng Kirjat-Jarim; seug djolna watës teh ka koelon, sarta brasna ka tji-njoesoe Nep-  
 16 toah. 'Seg watës teh moedoen ka toengtoeng goenoeng, anoe di hareupeun<sup>b</sup> lëbak anak Hinom, anoe di lëbak Rëpaim, ti kaler, sarta moedoen ka lëbak Hinom, ka gigireun oerang Jëboes, ti kidoelna, seg moedoen deui ka<sup>c</sup> En-  
 17 Rogel: 'toeloej ladjoe ngaler, bras ka En-Semes, bras deui ka Gëlilot, noe pabënëran tandjakan Adoemim, seg moedoen ka<sup>d</sup> batoe Bohan anak Roebin;  
 18 'tëroes ka gigireun pëlëbah Araba, ti kalerna, sarta moedoen ka Araba; 'të-  
 19 roes deui watës teh ka gigireun Bet-Hogla, ti kalerna, sarta ari këbatna watës teh ka<sup>e</sup> lengkong laot Oejah, noe ngaler, ka moehara tji Jordan, ti kidoel.  
 20 Nja eta watësna ti kidoel. 'Ari sabeulah ti wetan tji Jordan noe djadi watësna. Nja eta milik anak-poetoe Binyamin sabangsa-bangsana, watësna sakoeriling-boengking. *a* p. 7:2. *b* p. 15:8. *c* p. 15:6.  
*d* p. 15:6. *e* p. 15:2.

21 Ari nagara-nagara kaom anak-poetoe Binyamin sabangsa-bangsana, nja ijeu: Jëriho, Bet-Hogla djeung Emek-Kësis;  
 22 'Bet-Araba, Sëmaraim djeung Bet-El;  
 23 'Awim, Para djeung Opra; 'Këpar-Amo-  
 24 ni, Opni djeung Geba; doewa wëlas nagara djeung pidesaänana; 'Gibon, Ramah  
 25 djeung Berot; 'Mispe, Këpira djeung  
 26 Mosa; 'Rekem, Irpel djeung Tarala;  
 27 'Sela, Elep djeung Jëboesi (nja eta Jë-  
 28 roesalem), Gibat djeung Kirjat; opat wëlas nagara djeung pidesaänana. Nja eta milik anak-poetoe Binyamin sabangsa-bangsana.

#### PASAL 19.

Toeloej bidjil ëlot noe kadoewa, keur  
 1 Simon, pikeun kaom anak-poetoe Si-  
 mon sabangsa-bangsana; ari milik eta  
 ajana di tengah milik anak-poetoe Joeda.  
 2 'Ari noe djadi milikna, nja eta Berseba,  
 3 djeung Seba, sarta Molada; 'Hasar-  
 4 Soeal, Bala djeung Esem, 'Eltolad, Bëtoel  
 5 djeung Horma; 'Siklag, Bet-Markabot

6 djeung Hasar-Soesa; 'Bet-Lébaot djeung  
Saroehen; tiloe wélas nagara djeung  
7 pidesaánana; 'Ain, Rimon, Eter djeung  
Asan; opat nagara djeung pidesaánana;  
8 'katoet sakabéh desa-desa, noe di sa-  
koeriling eta nagara-nagara, tépi ka  
Baálat-Beér, nja eta Ramah kidoel. Nja  
eta milik kaom anak-poetoe Simon sa-  
9 bangsa-bangsana. 'Ari milik anak-poetoe  
Simon teh ti bagian anak-poetoe Joeda;  
karana bagian anak-poetoe Joeda léga  
tening; kitoe noe matak anak-poetoe  
Simon boga milik di téngah milik Joeda.  
10 Seng bidjil élot noe katiloe, keur  
anak-poetoe Sëboeloen sabangsa-bang-  
sana. Ari watës milik eta tépi ka Sarid;  
11 seug watësna nandjak ngoelon, nja eta  
ka Marala, sarta notog ka Dabeset,  
djeung notog ka waloengan, noe di ha-  
12 reupeun Joknam. 'Sarta ti Sarid malik  
ngetan, ka tébeh pangbidjilan panon-  
poë, tépi ka watës Kislot-Tabor; djol  
13 ka Dabérat, seg nandjak ka Japia; 'ari  
ti dinja téroes ka wetan, tébeh pang-  
bidjilan, ka Gat-Heper, ka Et-Kasin, sarta  
bras ka Rimon, anoe kèbat ka Nea;  
14 'seg watës teh mengkol ngoeriling eta,  
ngaler ka Hanaton, sarta ari kèbatna  
15 lébak Iptah-El; 'djeung deui Katat, Na-  
halal, Simron, Idala sarta Bet-Lehem;  
doewa wélas nagara djeung pidesaánana.  
16 'Nja eta milik anak-poetoe Sëboeloen  
sabsangsa-bangsana, nagara-nagara eta  
sarta djeung pidesaánana.  
17 Keur Isaskar bidjil élot noe kaopat,  
pikeun anak-poetoe Isaskar sabangsa-  
18 bangsana. 'Ari watës eta tépi ka Jisrel,  
19 Kësoelot djeung Soenem; 'Haparaim,  
20 Sion djeung Anaharat; 'Rabit, Kison  
21 djeung Ebes; 'Remet, En-Ganim, En-  
22 Hada djeung Bet-Pases; 'ari watës teh  
notog ka Tabor, Sahasima djeung Bet-  
Semes; sarta kèbatna watës teh ka tji  
Jordan; gënép wélas nagara djeung pi-  
23 desaánana. 'Nja eta milik kaom anak-  
poetoe Isaskar sabangsa-bangsana, na-  
gara-nagara sarta djeung pidesaánana.  
24 Toeloej bidjil élot noe kalima, keur  
kaom anak-poetoe Aser sabangsa-bang-  
25 sana. 'Ari watës eta Helkat, Hali, Beten  
26 djeung Aksap; 'Alamelek, Amad djeung  
Misal; sarta notog ka goenoeng Kar-  
mel, ti koelonna, djeung ka Sihor-Lib-  
27 nat; 'sarta malik ka tébeh pangbidjilan

panon-poë, ka Bet-Dagon; djeung notog  
ka Sëboeloen djeung ka lébak Iptah-El,  
ti kalereun Bet-Emek djeung Nèhiel;  
28 bras ka Kaboel, ti kentjæunana, 'sarta  
ka Ebron, Rëhob, Hamon djeung Kana,  
29 tépi ka Sidon gëde; 'seg watës teh ma-  
lik ka Ramah, sarta tépi ka nagara Ti-  
roes, noe reugreug; seg watës teh malik  
ka Hosa; sarta ari kèbatna ka laeet,  
30 lébah bilangan Aksib; 'djeung deni Oe-  
ma, Apek djeung Rëhob; doewa likoer  
31 nagara djeung pidesaánana. 'Nja eta  
milik kaom anak-poetoe Aser sabang-  
sa-bangsana, nagara-nagara eta sarta  
djeung pidesaánana.

32 Keur anak-poetoe Naptali bidjil élot  
noe kagënép, pikeun anak-poetoe Nap-  
tali sabangsa-bangsana. 'Ari watës eta  
ti sëmët Helep, ti ki pasang<sup>a</sup> noe di Sa-  
ananim, djeung Adami-Nekeb, sarta Jab-  
nel, tépi ka Lakoem; sarta ari kèbatna  
34 ka tji Jordan; 'toeloej watës teh malik  
ngoelon ka Asnot-Tabor, sarta ti dinja  
bras ka Hoekoek, djeung notog ka Sëboe-  
loen, ti kidoel, djeung ka Aser notogna ti  
koelon, kitoe deui ka Joeda di tji Jordan,  
35 tébeh pangbidjilan panon-poë. 'Ari na-  
gara noe reugreug nja ijeu: Sidim, Ser  
djeung Hamat, Rakat djeung Kineret;  
36 'Adama, Ramah djeung Hasor; 'Kedes,  
37 Edrei djeung En-Hasor; 'Iron djeung  
Migdal-El, Horem, Bet-Anat djeung Bet-  
Semes; salapan wélas nagara djeung pi-  
38 desaánana. 'Nja eta milik kaom anak-  
poetoe Naptali sabangsa-bangsana, na-  
gara-nagara sarta djeung pidesaánana.

<sup>a</sup> Hsk. 4: 11.

40 Pikeun kaom anak-poetoe Dan sa-  
bangsa-bangsana bidjil élot noe katoe-  
41 djoeh. 'Ari watës milik eta: Sora, Estaol  
42 djeung Ir-Semes; 'Saálabin, Ajalon djeung  
43 Itla; 'Elon, Timnata djeung Ekron;  
44 'Eltéke, Gibëton djeung Baálat; 'Jëhoed,  
45 Bëne-Barak djeung Gat-Rimon; 'Me-Jar-  
kon sarta Rakon, rendjeung wëwëng-  
47 kèran di pëlëbah Jopa. 'Tatapi watës  
anak-poetoe Dan teh ngalëgaan;<sup>a</sup> ka-  
rana anak-poetoe Dan arindit mërangan  
ka Lesem, dibeunangkeun, sarta disa-  
bëtan koe seusenkeut pëdang, toeloej  
dimilik, sarta diëusian; seug Lesem teh  
disëboetkeun Dan, noeroetkeun djënë-  
48 ngan Dan, karoehoenna. 'Nja eta milik  
kaom anak-poetoe Dan sabangsa-bang-

sana, nagara-nagara eta sarta djeung pidesa'anana. a 11ak. 19.

49 Ana geus anggeus ngamilikkeunana tanah, noeroetkeun watës-watësna, seng oerang Israil ka Josoea poetra Noen ngahatoerkeun pimilikeun di têngah marahanana. 'Noeroetkeun timbalan Pangeran eta teh ngahatoerkeun ka Josoea nagara noe dipoendoet, " nja eta Timat-Serah, di pigoenoengan Epraim; ti dinja eta nagara koe andjeunna dipidamel sarta ditjalikan. a p. 21:30.

51 Nja eta milik-milik " beunang ngamilikkeun panghoeloe Elasar, djeung Josoea poetra Noen, sarta para loeloegoe ahli karoehoen kaom-kaom oerang Israil, koe lantaran lotère, " di Silo, di pajoeneun Pangeran, hareupeun lawang himah tępangan. Geus anggeus ngabagikeunana tanah. a p. 14:1; 17:4. b p. 18:1.

## PASAL 20.

7 Tidinja Pangeran ngandika ka Josoea, kijeu pangandikana: 'Maneh koedoe mitjatoer ka oerang Israil, kijeu nja pok: Maraneh geura nangtoekeun bakal nagara panjalindoengan, " anoe koe kami diandikakeun ka maraneh koe lantaran

3 Moesa teja, 'pigeusaneun kaboer ka dinja noe maehan, anoe maehan djalma teu dihadja, teu kalawan njaho; ari eta teh sing djaradi panjalindoengan keur maraneh, baris njingkiran noe pimaléseun pati. 'Satijap-tijap aja noe kaboer ka salah-sahidji eta nagara, nja eta koedoe nangtoeng dina lawang panto nagara, sarta moepoelibkeun përkarana ka hareupeun kokolot-kokolot nagara eta; seug koe eta koedoe dibawa asoep ka nagara, sarta dibere piënggoneun, sina

5 tjitjing reureudjeungan. 'Sarta lamoen dioedag, disoesoel koe noe pimaléseun pati, eta noe maehan teh teu meunang diselehkeun ka leungeunna; karana maehan soteh ka batoeur teu kalawan njaho, djeung teu geuleuhenn ka dinja ti kamari-mangkoekna. 'Seug koedoe tjitjing di nagara eta nēpi ka djonghokna ka harenpeun padjémoean, baris dihoekoe-man, " nēpi ka maot panghoeloe gēde, anoe djēng dina mangsa harita; di dinja noe maehan teh meunang balik, moelang ka nagarana sorangan, djeung ka imahna, tēgēs ka nagara oeroet ma-

7 nehanana kaboer. 'Toeloj njaroejtikeun Kedes, bilangan Galilea, di pigoenoengan Naptali; djeung Sēkem, di pigoenoengan Epraim, sarta Kirjat-Arba, nja eta Hebron, di pigoenoengan Joeda. 'Sarta noe ditangtoekeun di peuntaseun tji Jordan Jēriho, ti wetan, " nja eta Beser, di tēgal lēga, dina tanah rata, ti kaom Roebin; djeung Ramot, bilangan Gilad, ti kaom Gad; sarta Golan, bilangan Basan, ti kaom Mēnase. 'Nja eta nagara noe dipastikeun keur sakabeh oerang Israil, sarta keur semah noe ngoembara di tēngahna, soepaja saha-saha noe maehan djalma teu dihadja, seg kaboer ka dinja, oelah wara dipaehan koe leungeun noe pimaléseun pati, nēpi ka djonghokna ka hareupeun padjémoean. a 4 Moesa 35:6. b 4 Moesa 35:25. c 5 Moesa 4:43.

## PASAL 21.

Djēboel para loeloegoe ahli karoehoen bangsa Lewi ngadareuheusan ka panghoeloe Elasar, djeung ka Josoea poetra Noen, sarta ka para loeloegoe ahli karoehoen kaom-kaom oerang Israil; 'pok malihatoer ka arandjeunna di Silo, di tanah Kana'an, kijeu pihatoerna: " Aja timbalan Pangeran koe lantaran Moesa, kaola sadaja moedoe dibere nagara pikeun piënggoneun, sarawoeh sampalanana baris tjtjjoan kaola. 'Sok oerang Israil " pada mere ka ahli-ahli Lewi ti samilik-milikna, noeroetkeun timbalan Pangeran, ijeu nagara-nagara djeung sampalanana. a 4 Moesa 35:2. b 1 Bab. 6:34.

4 Seug bidjil élot keur bangsa-bangsa oerang Kahat; ari anak-poetoe panghoeloe Haroen, kaasoep ahli Lewi, nampa ti kaom Joeda, djeung ti kaom Simou, sarta ti kaom Binyamin, koe lantaran lotère, tiloe wēlas nagara.

5 Ari anak-poetoe Kahat anoe kari, nampa ti bangsa-bangsa kaom Epraim, djeung ti kaom Dan, sarta ti satēngah kaom Mēnase, koe lantaran lotère, sa-poeloeh nagara.

6 Ari anak-poetoe Gerson nampa ti bangsa-bangsa kaom Isaskar, djeung ti kaom Aser, djeung ti kaom Naptali, sarta ti satēngah kaom Mēnase noe di Basan teja, koe lantaran lotère, tiloe wēlas nagara.

7 Ari anak-poetoe Mērari sabangsa-

6 djeung Hasar-Soesa; 'Bet-Lébaot djeung Saroeihen; tiloe wélas nagara djeung  
 7 pidesaánana; 'Ain, Rimon, Eter djeung Asan; opat nagara djeung pidesaánana;  
 8 'katoet sakabeh desa-desa, noe di sa-koeriling eta nagara-nagara, tépi ka Baálat-Beér, nja eta Ramah kidoel. Nja eta milik kaom anak-poetoe Simon sa-  
 9 bangsa-bangsana. 'Ari milik anak-poetoe Simon teh ti bagian anak-poetoe Joeda; karana bagian anak-poetoe Joeda léga teuing; kitoe noe matak anak-poetoe Simon boga milik di téngah milik Joeda.  
 10 Seug bidjil élot noe katiloe, keur anak-poetoe Sëboeloen sabangsa-bangsana. Ari watës milik eta tépi ka Sarid;  
 11 'seug watësna nandjak ngoelon, nja eta ka Marala, sarta notog ka Dabeset, djeung notog ka waloengan, noe di ha-  
 12 reupeun Joknam. 'Sarta ti Sarid malik ngetan, ka tébeh pangbidjilan panon-poë, tépi ka watës Kislot-Tabor; djol  
 13 ka Dabërat, seg nandjak ka Japia; 'ari ti dinja téroes ka wetan, tébeh pangbidjilan, ka Gat-Heper, ka Et-Kasin, sarta bras ka Rimon, anoe këbat ka Nea;  
 14 'seg watës teh mengkol ngoeriling eta, ngaler ka Hanaton, sarta ari këbatna ka  
 15 lëbak Iptah-El; 'djeung deui Katat, Nahalal, Simron, Idala sarta Bet-Lehem; doewa wélas nagara djeung pidesaánana.  
 16 'Nja eta milik anak-poetoe Sëboeloen sabangsa-bangsana, nagara-nagara eta sarta djeung pidesaánana.  
 17 Keur Isaskar bidjil élot noe kaopat, pikeun anak-poetoe Isaskar sabangsa-  
 18 bangsana. 'Ari watës eta tépi ka Jisrel, Kësoclot djeung Soenem; 'Haparaim,  
 19 Sion djeung Anaharat; 'Rabit, Kison djeung Ebes; 'Remet, En-Ganim, En-  
 20 Hada djeung Bet-Pases; 'ari watës teh notog ka Tabor, Sahasima djeung Bet-Semes; sarta këbatna watës teh ka tji Jordan; gënëp wélas nagara djeung pi-  
 21 desaánana. 'Nja eta milik kaom anak-poetoe Isaskar sabangsa-bangsana, nagara-nagara sarta djeung pidesaánana.  
 22 'Toeloej bidjil élot noe kalima, keur kaom anak-poetoe Aser sabangsa-bangsana. 'Ari watës eta Helkat, Hali, Beten  
 23 djeung Aksap; 'Alamelek, Amad djeung Misal; sarta notog ka goenoeng Karmel, ti koelouna, djeung ka Sihor-Lib-  
 24 nat; 'sarta malik ka tébeh pangbidjilan

panon-poë, ka Bet-Dagon; djeung notog ka Sëboeloen djeung ka lëbak Iptah-El, ti kalereun Bet-Emek djeung Nëhiël;  
 25 bras ka Kabool, ti kentjaemana, 'sarta ka Ebron, Rëhob, Hamon djeung Kana, tépi ka Sidon gëde; 'seg watës teh malik ka Ramah, sarta tépi ka nagara Ti-roes, noe reugreug; seg watës teh malik ka Hosa; sarta ari këbatna ka laoot,  
 26 lëbah bilangan Aksib; 'djeung deui Oema, Apek djeung Rëhob; doewa likoer  
 27 nagara djeung pidesaánana. 'Nja eta milik kaom anak-poetoe Aser sabangsa-bangsana, nagara-nagara eta sarta djeung pidesaánana.  
 28 Keur anak-poetoe Naptali bidjil élot noe kagënëp, pikeun anak-poetoe Naptali sabangsa-bangsana. 'Ari watës eta ti sëmët Helep, ti ki pasang<sup>a</sup> noe di Sa-ananim, djeung Adami-Nekeb, sarta Jab-nel, tépi ka Lakoem; sarta ari këbatna  
 29 ka tji Jordan; 'toeloej watës teh malik ngoelon ka Asnot-Tabor, sarta ti dinja bras ka Hoekoek, djeung notog ka Sëboeloen, ti kidoel, djeung ka Aser notogna ti koelon, kitoe deui ka Joeda di tji Jordan,  
 30 tébeh pangbidjilan panon-poë. 'Ari nagara noe reugreug nja jieu: Sidim, Ser djeung Hamat, Rakat djeung Kineret;  
 31 'Adama, Ramah djeung Hasor; 'Kedes, Edrei djeung En-Hasor; 'Iron djeung Migdal-El, Horem, Bet-Anat djeung Bet-Semes; salapan wélas nagara djeung pi-  
 32 desaánana. 'Nja eta milik kaom anak-poetoe Naptali sabangsa-bangsana, nagara-nagara sarta djeung pidesaánana.

<sup>a</sup> Hak. 4: 11.

40 Pikeun kaom anak-poetoe Dan sabangsa-bangsana bidjil élot noe katoe-  
 41 djoeh. 'Ari watës milik eta: Sora, Estaol djeung Ir-Semes; 'Saálabin, Ajalon djeung  
 42 Itla; 'Elon, Timnata djeung Ekron; 'Eltëke, Gibëton djeung Baálat; 'Jëhoed,  
 43 Bëne-Barak djeung Gat-Rimon; 'Me-Jarkon sarta Rakon, reudjeung wëwëng-  
 44 këran di pëlëbah Jopa. 'Tatapi watës anak-poetoe Dan teh ngalëgaän; <sup>a</sup> karana anak-poetoe Dan arindit mërangkan ka Lesem, dibeunangkeun, sarta disabëtan koe seuseukeut pëdang, toeloej dimilik, sarta dieusian; seug Lesem teh disëboetkeun Dan, noeroetkeun djënë-  
 45 ngan Dan, karoehoenna. 'Nja eta milik kaom anak-poetoe Dan sabangsa-bang-

sana, nagara-nagara eta sarta djeung pidesanana. a Hak. 18.

19 Ana geus anggeus ngamilikkeunana tanah, noeroetkeun watës-watësna, seug oerang Israil ka Josoea poetra Noen ngahatoerkeun pimilikeun di têngah nanehanana. 'Noeroetkeun timbalan Pangeran eta teh ngahatoerkeun ka Josoea nagara noe dipoendoet, " nja eta Timmat-Serah, 'di pigoenoengan Epraim; tidinja eta nagara koe andjeunna dipidamel sarta ditjalikan. a p. 24: 30.

51 Nja eta milik-milik " beunang ngamilikkeun panghoeloe Elasar, djeung Josoea poetra Noen, sarta para loeloegoe ahli karochoen kaom-kaom oerang Israil, koe lantaran lotère, 'di Silo, di pajoeneun Pangeran, hareupeun lawang himah tępangan. Geus anggeus ngabagikeunana tanah. a p. 14: 1; 17: 4. b p. 18: 1.

## PASAL 20.

1 Tidinja Pangeran ngandika ka Josoea, kijeun pangandikana: 'Maneh koedoe mitjatoer ka oerang Israil, kijeun nja pok: Maraneh geura nangtoekeun bakal nagara panjalindoengan, " anoe koe kami diandikakeun ka maraneh koe lantaran

3 Moesa teja, 'pigeusaneun kaboer ka dinja noe maehan, anoe maehan djalma teu dihadja, teu kalawan njaho; ari eta teh sing djaradi panjalindoengan keur maraneh, baris njingkiran noe pimalèseun pati. 'Satijap-tijap aja noe kaboer ka salah-sahidji eta nagara, nja eta koedoe nangtoeng dina lawang panto nagara, sarta moepoelikeun perkarana ka hareupeun kokolot-kokolot nagara eta; seug koe eta koedoe dibawa asoep ka nagara, sarta dibere piénggoneun, sina

5 tjitjing reureudjeungan. 'Sarta lamoen dioedag, disoesoel koe noe pimalèseun pati, eta noe maehan teh teu meunang diselehkeun ka leungeunna; karana maehan soteh ka batoer teu kalawan njaho, djeung teu geuleubeun ka dinja ti kamari-mangkoeuna. 'Seug koedoe tjitjing di nagara eta népi ka djoughokna ka hareupeun padjémoean, baris dihoekoe-man, 'népi ka maot panghoeloe gède, anoe djéneng dina mangsa harita; tidinja noe maehan teh meunang balik, moelang ka nagarana sorangan, djeung ka imahna, tégés ka nagara oeroet ma-

7 nehanana kaboer. 'Toeloelj njaroejtikeun Kedés, bilangan Galilea, di pigoenoengan Naptali; djeung Sèkem, di pigoenoengan Epraim, sarta Kirjat-Arba, nja eta Hebron, di pigoenoengan Joeda. 'Sarta noe ditangtoekeun di peuntaseun tji Jordan Jériho, ti wetan, 'nja eta Deser, di tégel lèga, dina tanah rata, ti kaom Roebin; djeung Ramot, bilangan Gilad, ti kaom Gad; sarta Golan, bilangan Basan, ti ka-

9 om Ménase. 'Nja eta nagara noe dipastikeun keur sakabéh oerang Israil, sarta keur semah noe ngoembara di têngahna, soepaja saha-saha noe maehan djalma teu dihadja, seg kaboer ka dinja, oelah wara dipachan koe leungeun noe pimalèseun pati, népi ka djoughokna ka hareupeun padjémoean. a 4 Moesa 35: 6  
b 4 Moesa 35: 25. c 5 Moesa 4: 13.

## PASAL 21.

1 Djéboel para loeloegoe ahli karochoen bangsa Lewi ngadareuheusan ka panghoeloe Elasar, djeung ka Josoea poetra Noen, sarta ka para loeloegoe ahli karochoen kaom-kaom oerang Israil; 'pok malihatoer ka arandjeunna di Silo, di tanah Kanaán, kijeun pihatoerna: " Aja timbalan Pangeran koe lantaran Moesa, kaoela sadaja moedoe dibere nagara piénggoneun, sarawoeh sampalanana baris tjoetjoéan kaoela. 'Sok oerang Israil 'pada mere ka ahli-ahli Lewi ti samilik-milikna, noeroetkeun timbalan Pangeran, ijeu nagara-nagara djeung sampalanana. a 4 Moesa 35: 2. b 1 Bab. 6: 54.

4 Seug bidjil élot keur bangsa-bangsa oerang Kahat; ari anak-poetoe panghoeloe Haroen, kaasoep ahli Lewi, nampa ti kaom Joeda, djeung ti kaom Simon, sarta ti kaom Binyamin, koe lantaran lotère, tiloe wélas nagara.

5 Ari anak-poetoe Kahat anoe kari, nampa ti bangsa-bangsa kaom Epraim, djeung ti kaom Dan, sarta ti saténgah kaom Ménase, koe lantaran lotère, sapoeloeh nagara.

6 Ari anak-poetoe Gerson nampa ti bangsa-bangsa kaom Isaskar, djeung ti kaom Aser, djeung ti kaom Naptali, sarta ti saténgah kaom Ménase noe di Basan teja, koe lantaran lotère, tiloe wélas nagara.

7 Ari anak-poetoe Mérari sabangsa-

bangsana nampa ti kaom Roebin, djeung ti kaom Dan, sarta ti kaom Sêboeloen, doewa wêlas nagara.

- 8 Nja eta nagara-nagara djeung sampalanana koe oerang Israil dibere ka ahli-ahli Lewi, koe lantaran lotêre, noeroet-keun timbalan Pangeran koe lantaran
- 9 Moesa teja. 'Ari merena ti kaom anak-poetoe Joeda sarta ti kaom anak-poetoe Simon teh ijeu nagara-nagara, noe di-
- 10 sarêboet ngaranna; nja eta djadi bogana anak-poetoe Haroen, kaasoep bangsa oerang Kahat, noe kaasoep poetra Lewi; karana nja eta noe nampa êlot anoe
- 11 barangmimiti. 'Ari noe dibere ka darinja, \* nja eta nagara Arba, bapa Enak, tégês Hebron, di pigoenoengan Joeda, katoet sampalanana noe sakoerilingua.
- 12 'Tatapi ari lahan eta nagara sarta djeung pidesanana mah dibere ka Kaleb poetra Jêpoene, djadi milik Kaleb. a p. 15:13.
- 13 'Ari noe dibere ka anak-poetoe panghoeloe Haroen, \* nja eta Hebron djeung sampalanana, noe djadi nagara panjalindoengan baris noe maehan; kitoe
- 14 deui Libna djeung sampalanana; 'Jatir djeung sampalanana, sarta Estêmoa
- 15 djeung sampalanana; 'Holon djeung sampalanana, sarta Dêbir djeung sampalanana; 'Ain djeung sampalanana, Joeta
- 16 djeung sampalanana, sarta Bet-Semes djeung sampalanana; salapan nagara,
- 17 ti eta doewa kaom teja. 'Ari ti kaom Binyamin: Gibon djeung sampalanana,
- 18 sarta Geba djeung sampalanana; 'Anatot djeung sampalanana, sarta Almon djeung
- 19 sampalanana; opat nagara. 'Djoemlah nagara anak-poetoe Haroen, para panghoeloe, tiloe wêlas nagara djeung sampalanana. a p. 20:7.
- 20 'Ari bangsa-bangsa anak-poetoe Kahat, ahli Lewi, nja eta noe kari ti anak-poetoe Kahat teja, nampana na-
- 21 gara êlotna ti kaom Epraim. 'Ari noe koe eta dibere ka darinja, \* nja eta Sêkem djeung sampalanana, di pigoenoengan Epraim, noe djadi nagara panjalindoengan baris noe maehan; kitoe
- 22 deui Geser djeung sampalanana; 'Kibsaïm djeung sampalanana, sarta Bet-Horon djeung sampalanana; opat na-
- 23 gara. 'Ari ti kaom Dan: Eltêke djeung sampalanana, sarta Gibêton djeung sam-
- 24 palanana; 'Ajalon djeung sampalanana,

sarta Gat-Rimon djeung sampalanana; opat nagara. 'Ari ti noe satêngah kaom Mênase: Taanak djeung sampalanana, sarta Gat-Rimon djeung sampalanana; doewa nagara. 'Djoemlah sapoeloeh nagara djeung sampalanana; djadi bogana bangsa-bangsa anak-poetoe Kahat anoe kari.

a p. 20:7.

- 27 'Ari anak-poetoe Gerson, kaasoep bangsa-bangsa ahli Lewi, ti satêngah kaom Mênase nampa \* Golan, bilangan Basan, djeung sampalanana, noe djadi nagara panjalindoengan baris noe maehan; kitoe deui Bestêra djeung sampalanana; doewa
- 28 nagara. 'Ari ti kaom Isaskar: Kision djeung sampalanana, Dabêrat djeung sampalanana, 'Jarmoet djeung sampalanana, sarta En-Ganim djeung sampalanana; opat nagara. 'Ari ti kaom Aser: Misal djeung sampalanana, Abdon djeung sam-
- 30 palanana, 'Helkat djeung sampalanana, sarta Rêhob djeung sampalanana; opat
- 32 nagara. 'Ari ti kaom Naphtali: <sup>b</sup> Kedes, bilangan Galilea, djeung sampalanana, noe djadi nagara panjalindoengan baris noe maehan; kitoe deui Hamot-Dor djeung sampalanana, sarta Kartan djeung sam-
- 33 palanana; tiloe nagara. 'Djoemlah nagara oerang Gerson sabangsa-bangsana, tiloe wêlas nagara djeung sampalanana.

a p. 20:8. b p. 20:7.

- 34 'Ari bangsa-bangsa anak-poetoe Mêrari, nja eta ahli Lewi anoe kari, ti kaom Sêboeloen nampa Joknam djeung sampalanana, Karta djeung sampalanana, 'Dimna djeung sampalanana, sarta Nahalal djeung sampalanana; opat na-
- 35 gara. 'Ari ti kaom Roebin: <sup>a</sup> Beser djeung sampalanana, sarta Jahsa djeung
- 37 sampalanana; 'Kêdemot djeung sampalanana, sarta Mepaât djeung sampalanana; opat nagara. 'Ari ti kaom Gad: <sup>b</sup> Ramot, bilangan Gilad, djeung sampalanana, noe djadi nagara panjalindoengan baris noe maehan; kitoe deui Mahanaim
- 39 djeung sampalanana; 'Hesbon djeung sampalanana, sarta Jaser djeung sampalanana; kabehna opat nagara. 'Djoemlah nagara-nagara anak-poetoe Mêrari sabangsa-bangsana, nja eta anoe kari tina bangsa-bangsa ahli Lewi, ari êlot eta nja eta doewa wêlas nagara. a p. 20:8. b p. 20:8.
- 41 <sup>a</sup> Djoemlah nagara-nagara ahli Lewi, di têngah milik oerang Israil, opat poeloeh

12 dalapan nagara djeung sampalanana. 'Ari eta sakabeh nagara, hidji-hidji nagara pada aja sampalanana sakoerilingna; nja kitoe eta nagara sakabeh. *a* 4 Moesa 35: 7.

13 'Tah, kitoe Israil koe Pangeran dipaparin satanah kabeh, noe koe andjeunna didjangdjikeun, nganggo soempah, kersana dipaparinkeun ka karoehoenna teja; koe oerang Israil geus kamilik sarta dienggonan. 'Malah koe Pangeran<sup>a</sup> dipaparin reureuh ti sakoeriling, tēroes sakoemaha soempah andjeunna ka karoehoenna; <sup>b</sup> ari sakabeh moesoeh-moesoehna taja hidji-hidji atjan anoe tagēn di hareupeunana; sakabeh moesoehna koe Pangeran dipaparinkeun ka leungeunna.

15 'Sadajana pangandika kabagdjaan, noe diandikakeun koe Pangeran ka anak-poetoe Israil teja, <sup>c</sup> hidji pangandika go taja noe pētjat; sadajana tinékanan. *a* p. 22: 4; 23: 1. *b* 5 Moesa 11: 25; p. 1: 5. *c* p. 23: 14.

# PASAL 22.

Mangsa eta Josoea njaoer oerang Roebin, oerang Gad djeung satengah kaom Mēnase teja, 'sarta dilahiran kijeu: Maraneh geus pada ngestoekeun<sup>a</sup> sakabeh anoe ditimbalkeun ka maraneh koe Moesa, abdi Pangeran, sarta geus pada noeroet ka omongan kami dina saniskara, noe koe kami diparentahkeun ka maraneh. 'Doeloer-doeloer maraneh koe maraneh hanteu ditinggalkeun<sup>b</sup> sakijeu lilana, tēpi ka poē jieu, sarta maraneh geus pada ngadjaga kana djagaan timbalan Pangeran, Allah maraneh. 'Ari ajeuna Pangeran, Allah maraneh, <sup>c</sup> geus maparin reureuh ka doeloer-doeloer maraneh, sakoemaha pangandikana ka darinja teja; mana ajeuna baralik bae, moelang ka himah-himah maraneh, ka tanah milik maraneh, <sup>d</sup> noe dipaparinkeun ka maraneh koe Moesa, abdi Pangeran, di peuntaseun tji Jordan. 'Ngan maraneh sing ijatna pisan, koedoe pada ngalampahkeun timbalan djeung papakon, noe ditimbalkenn ka maraneh koe Moesa, abdi Pangeran; <sup>e</sup> koedoe masing njaaḥ ka Pangeran, Allah maraneh, djeung ngalakonan sakabeh djalanua, sarta ngestoekeun timbalanana; djeung koedoe ngarakētan ka andjeunna, sarta ngabakti ka andjeunna tēroes reudjeung hate sarta tēroes djeung njawa maraneh.

6 'Seug koe Josoea dibērkanan sarta di-djoeroeng leumpang; bral maroelang sahimah-himahna. *a* 4 Moesa 32: 20; 5 Moesa 8: 18. *b* p. 11: 18. *c* p. 1: 13; 21: 44. *d* p. 13: 8. *e* 5 Moesa 6: 5; 8: 6; 10: 12; 11: 13.

7 'Ari noe satengah kaom Mēnase koe Moesa geus dipaparin di tanah Basan; dēmi noe satengah deui koe Josoea dipaparin reudjeung doeloer-doeloerna di peuntaseun tji Jordan, ti koelon. Djeung deui keur dipiwarang moelang koe Josoea ka himah-himahna, eta koe andjeunna dibērkanan, 'sarta dilahiran, kijeu lahirna: Maraneh geura moelang ka himah-himah maraneh, mawa kamoektian gēde, mawa ingon-ingon loba nakēr, sarta ēmas-perak, tambaga djeung beusi, kitoe deui papakean reja katjida; barang djaharan ti moesoeh maraneh<sup>a</sup> bagikeun djeung doeloer-doeloer maraneh. *a* 4 Moesa 31: 27.

9 'Bral oerang Roebin, oerang Gad djeung satengah kaom Mēnase teh maroelang ti oerang Israil, ti Silo, noe di tanah Kanaan teja, ngadjoegdjoeg ka tanah Gilad, nja ka tanah milikna, noe kamilik koe maranehanana noeroetkeun timbalan Pangeran, koe lantaran Moesa teja.

10 'Barang daratang ka wēwēngkon tji Jordan, anoe di tanah Kanaan, prak oerang Roebin, oerang Gad djeung satengah kaom Mēnase teh njarijeun hidji altar di dinja, di sisi tji Jordan, altar

11 noe gēde, soepaja katendjo. 'Tidinja oerang Israil ngadarengē bedja kijeu: Saēnjana, oerang Roebin, oerang Gad djeung satengah kaom Mēnase teh njarijeun hidji altar pēlēbah tanah Kanaan, di wēwēngkon tji Jordan, ti peuntaseun

12 oerang Israil. 'Barang oerang Israil geus ngadarengē kitoe, seug sapa djemoelian oerang Israil karoempoel ka Silo, sēdja indit ka darinja, ngaroeroeg.

13 'Sarta oerang Israil ngahiras ka tanah Gilad, ka oerang Roebin, ka oerang Gad, djeung ka satengah kaom Mēnase, <sup>a</sup> nja eta Pinēhas poetra panghoeloe Elasar

14 teja, 'sarta direudjeungan sapoeloeh gēgēden, ti hidji-hidji ahli-karoehoēn sagēgēden-sagēgēden, ti oenggal-oenggal kaom Israil; nja eta pada djadi loeloegoe ahli karoehoēn-karoehoenna di bareboe-reboe

15 oerang Israil. 'Ari geus darongkap ka oerang Roebin, ka oerang Gad djeung ka

- satengah kaom Mënase, di tanah Gilad  
 teh, pok njalaoer ka darinja, saोजना: 16  
 'Aja pitjatoer sapadjëmoechan Pangeran,  
 kijeun: Nahaon kasalahan, noe koc ma-  
 raneh dilampahkeun ka Allah Israil teh,  
 wët oendoer ajeuna ti poengkoereun Pa-  
 ngeran, <sup>b</sup> djalan maraneh njiyeun altar  
 keur diri maraneh, sêdja baraha ajeuna  
 17 ka Pangeran? 'Koetan kadorakaan 'Peor  
 teja saeutik teuing ka oerang? Eta oerang  
 tēpi ka mangsa ajeuna tatjan koengsi  
 bérésih ti dinja, sanadjan datang 18  
 balahi ka padjëmoechan Pangeran; 'kari-  
 kari maraneh ajeuna aloendoer ti poeng-  
 koereun Pangeran. Dēmi geus kitoe,  
 ajeuna maraneh baha ka Pangeran, tang-  
 toe éngke andjeunna ngabëndoean ka  
 19 sapadjëmoechan Israil. 'Geura, oepama  
 tanah milik maraneh nadjis mah, ang-  
 goer mareuntas ka tanah kagoengan  
 Pangeran, <sup>d</sup> noe kaénggonan balan-  
 dongan Pangeran, seg baroga milik di  
 tēngah kaoela sadaja; sarta poma oelah  
 baha ka Pangeran, djeung oelah baha  
 ka kaoela sadaja, djalan njiyeun altar  
 keur diri maraneh, djaba ti altar Pa-  
 20 ngeran, Allah oerang teja. 'Naha Akan  
 anak Serah teja lain migawe kasalahan  
 dina barang hoekoem haram, noe matak  
 aja bébëndoe ka sapadjëmoechan Israil?  
 sarta lain eta djalma sorangan bae noe  
 pach tina kadorakaanana. a 4 Moesa 25: 7.  
 b 3 Moesa 17: 8, 9; 5 Moesa 12: 13. c 5 Moesa  
 1: 3. d p. 18: 1.
- 21 Ngawangsoel oerang Roebin, oerang  
 Gad djeung satengah kaom Mënase teh,  
 kijeun wangsoelanana ka para loeloegoe  
 22 bareboe-reboe oerang Israil teh: 'Allah,  
 Allah Pangeran, Allah, Allah Pangeran,  
 nja eta noe langkoeng oeninga, sarta  
 Israil nja eta noe koedoe nganjahokeun,  
 oepama tina baha, sarta oepama tina  
 migawe kasalahan ka Pangeran mah,  
 montong kaoela sadaja disalamëtkeun  
 23 poé ijeu. 'ari njiyeun altar teh keur diri  
 kaoela, sêdja oendoer ti poengkoereun  
 Pangeran mah; atawa oepama aja ni-  
 jat ngoerbankeun koerban doeroekan  
 atawa koerban kadaharan dina loehoer  
 eta, atawa oepama aja nijat mêtakeun  
 koerban panarima dina loehoer eta mah,  
 24 soemangga Pangeran njiksa. 'Salérésna,  
 kaoela pangmarilampah kitoe teh tina  
 salémpang, tina aja sababna; tjarek

- kaoela: \* Ka-hareupna poetra-poetoe sa-  
 rampejan bok bisi ngaromong ka anak-  
 intjoe kaoela, kijeun pokna: Maraneh dek  
 25 nahaon ka Pangeran, Allah Israil? 'Da  
 noe didamél watés koc Pangeran antara  
 kaoela djeung maraneh, oerang Roebin  
 djeung oerang Gad! nja etatji Jordan; ma-  
 raneh teu boga bagian ka Pangeran. Ana  
 kitoe mah anak-intjoe kaoela koc poetra-  
 poetoe sarampejan meureun pada dicu-  
 26 reunkeun ibadah ka Pangeran. 'Noe mat-  
 tak kaoela nguromong: 'Ilajoe oerang  
 popolah keur diri oerang, njiyeun hidji  
 altar, lain pikeun koerban doeroekan,  
 27 lain pikeun koerban peuntjitan; 'satē-  
 gēsna minangka saksi eta teh di antara  
 kaoela sadaja djeung sarampejan, sarta  
 di antara toeroenan-toeroenan oerang  
 pandeurieun oerang, nandakeun kaoela  
 pada meunang milampah ngabakti ka  
 Pangeran, di pajoeneunana, koc lanta-  
 ran koerban kaoela doeroekan, koc lan-  
 taran koerban kaoela peuntjitan, djeung  
 koc lantaran koerban kaoela panarima;  
 oelah koengsi ka-hareupna poetra-poe-  
 toe sarampejan ngaromong ka anak-  
 intjoe kaoela: Maraneh teu boga bagian  
 28 ka Pangeran. 'Mana tjarek kaoela: Ana  
 ngaromong kitoe eta teh ka-hareupna  
 ka oerang djeung ka toeroenan oerang,  
 dek didjawab kijeun: Geura tarendjo eta  
 titiron altar Pangeran, beunang njiyeun  
 karoehoen kaoela, lain pikeun koerban  
 doeroekan, lain pikeun koerban peun-  
 tjitan, satēgēsna minangka saksi di an-  
 29 tara kaoela djeung maraneh. 'Palijas  
 teuing <sup>b</sup> kaoela baraha ka Pangeran,  
 atawa oendoer ajeuna ti poengkoereun  
 Pangeran, njiyeun deui altar pikeun koer-  
 ban doeroekan, pikeun koerban kada-  
 haran, atawa pikeun koerban peuntjitan,  
 djaba ti altar Pangeran, Allah oerang,  
 noe di hareupeun balandongan andjeun-  
 na. a 5 Moesa 6: 20. b p. 24: 16.
- 30 Barang panghoeloe Pinéhas, djeung  
 para gégēden padjëmoechan, sarta para  
 loeloegoe bareboe-reboe oerang Israil  
 noe sasaréngan, geus ngareungeun eta  
 kasaoran, noe disaoerkeun koc oerang  
 Roebin, oerang Gad djeung oerang Mē-  
 31 nase teja, pangrasana hade pisan. 'Ari  
 saocer Pinéhas poetra panghoeloe Ela-  
 sar ka oerang Roebin, ka oerang Gad  
 djeung ka oerang Mënase teh: Ajeuna

kaola pada tĕrang, estoe Pangeran ling-  
gih di tĕngah oerang, sarehna sampejan  
teu marilampah kasalahan kitoe ka Pa-  
ngeran; djadi oerang Israil koe sarampe-  
jan diloepeotkeun ti panangan Pangeran.  
32 Bral Pinĕhas poetra panghoeloe El-  
sar djeung para gĕgĕden teja maroelĕh  
ti oerang Roebĕn djeung ti oerang Gad,  
ti tanah Gilad, ka tanah Kanaĕn, ka  
33 oerang Israil; seg lapor. 'Ari rarasaĕn  
oerang Israil eta pĕrkara hade pisan;  
sarta oerang Israil maroedji ka Allah,  
djeung teu ngaromong deui dek indit  
ka darinja ngaroeroeg, baris ngaroeksak  
tanah, noe diĕnggonan koe oerang Roe-  
34 bin djeung koe oerang Gad teja. 'Seug koe  
oerang Roebĕn djeung oerang Gad eta al-  
tar disĕboetkeun: Minangka saksi eta teh  
di antara oerang, jen Pangeran teja Allah.

### PASAL 23.

Dĕmi geus kitoe, lawas ti lawas ti  
Dsanggeus Pangeran " maparin reu-  
reuh ka Israil ti sakabeh moesoeĕ-moe-  
soehna ti sakoeriling, sarta Josoea geus  
2 sĕpoeĕ, lila pisan oemoerna, 'toeloej  
Josoea " njaoer sabangsa Israil, katoet  
para kokolotna, para loeloegoena, para  
hakimna sarta para pangoeroesna; seug  
pada dilahiran kĕju: Kami teh geus  
3 kolot, geus lila nja oemoer. 'Ari mara-  
neh teh pada nendjo saniskara, noe koe  
Pangeran, Allah maraneĕ, didamĕl ka  
eta sakabeh bangsa-bangsa di hareu-  
peun maraneĕ teja; karana Pangeran,  
Allah maraneĕ, " nja eta noe mangmĕ-  
rangkeun maraneĕ. 'Masing aringĕt, ari  
4 bangsa-bangsa noe masih kari koe kami  
geus dilotĕrekeun ka maraneĕ, pimili-  
keun kaom-kaom maraneĕ, ti sĕmĕt tji  
Jordan, barĕng sakabeh bangsa noe beu-  
nang kami ngabasmĕ, nĕpi ka laot gĕde,  
5 tĕbeh pangsoeroepan panou-poĕ. 'Ari  
Pangeran, Allah maraneĕ, nja eta noe  
bakal ngadjongklokkeuninja ti hareu-  
peun maraneĕ, bari disingkirkeun ti  
hareupeun maraneĕ; ari tanahna pika-  
wariseun koe maraneĕ, " sakoemaha noe  
koe Pangeran, Allah maraneĕ, diandi-  
6 kakeun ka maraneĕ teja. 'Mana mara-  
neh sing pĕngkoeh pisan nja ngestoe-  
keun djeung ngalampahkeun saniskara,  
noe kaoengĕlkeun dina kitab toret  
Moesa; ' poma oelah njimpang ti dinja

7 ka katoehoe atawa ka kentja; 'poma  
oelah tjampoer djeung eta bangsa-bang-  
sa, noe masih kari di maraneĕ; / djeung  
ngaran aĕllahanana koe maraneĕ oelah  
diaringĕtkeun, sarta oelah dipake soem-  
pah, soemawonna moen ngabakti atawa  
8 njĕmbah ka darinja. 'Satĕgĕsna koedoe  
pada ngarakĕtan ka Pangeran, Allah  
maraneĕ, " sakoemaha noe geus dila-  
lampahkeun koe maraneĕ tĕpi ka poĕ  
9 ajeuna. 'Karana Pangeran geus njing-  
kabkeun ti hareupeun maraneĕ " bangsa  
noe galĕde nja rarosa; ari moenggoeh  
maraneĕ mah, djalma hidji ge taja noe  
tagĕn di hareupeun maraneĕ tĕpi ka  
10 poĕ ajeuna. 'Hidji djalma ti maraneĕ  
pingoedageun sareboe; karana Pangeran,  
Allah maraneĕ, / nja eta noe mangmĕ-  
rangkeun maraneĕ, sakoemaha pangan-  
11 dikana ka maraneĕ teja. 'Mana mara-  
neh sing tĕmĕn ngadjaga diri maraneĕ,  
koedoe njaĕh ka Pangeran, Allah ma-  
12 raneĕ. 'Sabalikna, oepama maraneĕ da-  
tang ka oendoer mah, djeung ngarakĕ-  
tan ka sesa eta bangsa-bangsa, anoe  
masih kari di maraneĕ teja, " sarta baba-  
rajaĕn djeung eta, reudjeung tjampoer  
djeung eta, sarta eta tjampoer djeung  
13 maraneĕ: 'masing kanjahokeun koe ma-  
raneĕ, moen kitoe mah Pangeran, Allah  
maraneĕ, moal ladjĕng njingkabkeun eta  
bangsa-bangsa ti hareupeun maraneĕ;  
' malah eta teh tangtoe minangka djirĕt  
djeung minangka ridjĕt ka maraneĕ,  
sarta minangka pangrangket keur gigir  
maraneĕ, djeung minangka panjotjog  
dina panon maraneĕ, " tĕpi ka mara-  
neh digĕmpoer, dileungitkeun tina ijeu  
tanah noe aloes, anoe dipaparinkeun  
ka maraneĕ koe Pangeran, Allah ma-  
14 raneĕ. 'Djeung deui, mere njaho, " kami  
ajeuna rek mijang, njorang djalan sa-  
eusi boemi; sarta maraneĕ pada njaho  
tĕroes reudjeung hate sarta tĕroes djeung  
njawa maraneĕ, ari sadajana pangan-  
dika kabagdjaĕn, noe diandikakeun koe  
Pangeran, Allah maraneĕ, tina bal  
maraneĕ teja, " hidji pangandika ge  
taja noe pĕtjat; sadajana tinĕkanan  
ka maraneĕ; taja pangandika noe pĕ-  
15 tjat sahidji-hidji atjan. 'Ari geus kitoe,  
sakoemaha sadajana pangandika kabag-  
djaĕn, noe diandikakeun ka maraneĕ  
koe Pangeran, Allah maraneĕ teja, geus

tinékanaan ka maraneh teh. nja kitoe keneh Pangeran tangtöe ngaboektikeun ka maraneh sadajana pangandika katjilakaän, tēpi ka maraneh ditoempoer, dileungitkeun tina ijeu tanah noe aloes, noe dipaparinkeun ka maraneh koe Pangeran, Allah maraneh. 'Lamoen maraneh ngarēmpak pērdjangdjian Pangeran, Allah maraneh, noe koe andjeunna ditimbalkéun ka maraneh teja, sarta los leumpang ngabarakti ka aállahan, djeung njarēmbah ka dinja, tangtöe Pangeran djadi bēndoe ka maraneh, sarta maraneh tangtöe tereh digēmpoer, dileungitkeun tina ijeu tanah noe aloes, noe koe andjeunna dipaparinkeun ka maraneh.

a p. 21:44. b p. 24:1; 1 Sam. 10:17. c p. 10:42. d 5 Moesa 6:19; p. 13:6. e 5 Moesa 5:32; 28:14. f 2 Moesa 23:13. g p. 24:31. h 5 Moesa 4:34. i 3 Moesa 26:8; 5 Moesa 32:30. j 5 Moesa 1:30. k 5 Moesa 7:3. l 4 Moesa 33:55; 5 Moesa 7:16. m 5 Moesa 11:17. n 1 Radja 2:2. o p. 21:45.

#### PASAL 24.

Tidinja Josoea ngoempoelkeun sakabeh kaom Israil ka nagara Sēkem, sarta njaouer para kokolot Israil, para loeloe-goena, para hakimna djeung para panggoeroesna; toeloelj pada ngadeuheusan ka pajoeneun Allah. 'Pok Josoea ngalahir ka eta sakabeh djalma-djalma: Kijeu timbalan Pangeran, Allah Israil: Karoehoen maraneh ti baheula ngarēnggon di peuntaseun bangawan, nja eta Terah, bapa Ibrahim djeung bapa Nahor; sarta sok pada ngabakti ka aállahan. 'Geus kitoe karoehoen maraneh Ibrahim koe kami ditjandak ti peuntaseun bangawan, djeung ditoejoen idērān di satanah Kanaän, djeung dilobakeun toeroenanana, sarta dipaparin Israhak. 'Ari Israhak koe kami dipaparin Jakoeb djeung Esaoe; seug Esaoe koe kami dipaparin pigoenoengan Seir keur piēnggoneunana; ari Jakoeb djeung anak-anakna marijang ka Mēsir. 'Tidinja kami miwarangan Moesa djeung Haroen; sarta kami ngadatangkeun bala hi ka Mēsir, sakoemaha noe koe kami didamēl di tēngahna teja; sanggeus kitoe maraneh koe kami dika-loewarkeun. 'Ari kolot-kolot maraneh koe kami geus dika-loewarkeun ti Mēsir, toeloelj maraneh datang ka laoet, sarta oerang Mēsir ngaroedag, njoesol ka kolot-kolot maraneh, mawa kareta sarta noe taroem-

7 pakna, tēpi ka laoet Agēr. 'Seug pada sasambat ka Pangeran; toeloelj Pangeran ngajakeun poēk di antara maraneh djeung oerang Mēsir, sarta ngaroengkoepkeun laoet ka darinja, wani pada kalipoetan; koe panon maraneh katen-djo noe didamēl koe kami di Mēsir. Toeloelj maraneh tjitjing di tēgal lēga lila katjida. 'Geus kitoe maraneh koe kami didatangkeun ka tanah oerang Emor, noe ngēnggon di peuntaseun tji Jordan; seug eta teh mērangkan ka maraneh, tatapi koe kami diselehkeun ka leungeun maraneh, sarta tanahna koe maraneh dibeunangkeun; ari djalma koe kami ditoempoer ti hareupeun maraneh. 'Toeloelj dangdan Balak anak Sipor, radja Moab teja, pek mērangkan ka Israil; sarta nitahan ngala Balhoem anak Beor, sina njapa ka maraneh. 'Tatapi kami teu kērsa ngamakboel ka Balhoem; malah eta datang ka ngabērkan badis ka maraneh; djadi maraneh koe kami diloe-poetkeun ti leungeunna. 'Geus kitoe maraneh meuntas tji Jordan, sarta daratang ka Jēriho; pek maraneh dipērangan koe priboemi Jēriho, koe oerang Emor, oerang Pares, oerang Kanaän, oerang Het, oerang Girgas, oerang Hiwi djeung oerang Jēboes; tatapi koe kami pada diselehkeun ka leungeun maraneh. 'Malah kami ngirimkeun engang ti heulaun maraneh, seg maranehanana koe eta didjongklokkeun ti hareupeun maraneh, nja eta noe doewa radja oerang Emor teja, lain koe pēdang maneh, lain koe gondewa maneh. 'Djadi kami teh ka maraneh maparin tanah, anoe lain beunang migawe maraneh, djeung nagara-nagara, anoe lain beunang nji-jeun maraneh, sarta koe maraneh dieusian; ari kēbon anggoer djeung kēbon djetoen, anoe lain beunang mēlak maraneh, kapoeloek koe maraneh. 'Mana ajeuna maraneh koedoe pada sijeun koe Pangeran, sarta koedoe pada ngabakti ka andjeunna djeung satēmēna sarta djeung sajaktina; sarta singkirkeun aállahan, noe sok dibarakti koe karoehoen maraneh di peuntaseun bangawan djeung di Mēsir; koedoe pada ngabakti ka Pangeran. 'Tatapi oepama goreng mah koe pangrasa maraneh ngabakti ka Pangeran teh, geura milih ajeuna

koe maraneh, anoe mana dek dibakti, boh aallahan anoe sok dibakti koe karoeoen maraneh, noe di peuntaseun bangawan teja, boh aallahan oerang Emor, noe tanabna diénggonan koe maraneh; ari moenggoelh diri kami djeung saeusi-imah kami mah sêdja ngabakti ka Pangeran.

a p. 23:2. b 1 Moesa 11:27. c 1 Moesa 11:31; 15:7. d 1 Moesa 21:2. e 1 Moesa 25:25, 26. f 5 Moesa 2:5. g Djab. 105:26. h 2 Moesa 14:1. i 4 Moesa 21:21. j 4 Moesa 22: k 2 Moesa 23:28. l Djab. 44:4. m 5 Moesa 6:10, 11. n 1 Hadj. 18:21.

- 16 Ngawangsoel djalma-djalma teh, kijeu wangsoelanana: Palijas teuing koering dongkap ka ninggalkeun Pangeran, ngabakti ka aallahan. 'Karantên Pangeran, Allah koering sadaja, " nja eta noe nginditkeun koering saréng kolot-kolot koering ti tanah Mésir, ti imah koemawoela, saréng noe ngadamél tanda-tanda " noe sakitoe aragoengna di hareupeun panon koering, sarawoeh ngaraksa ka koering di sakabeh djalman, anoe dilakonan koe koering, saréng di sakabeh bangsa, anoe disorang koe koering di téngahna. 'Sama-lah Pangeran ngadjongklokkeun ti hareupeun koering eta sadajana bangsa-bangsa, nja eta oerang Emor, pribomei ijeu tanah teja. Koering oge sêdja ngabakti ka Pangeran; karantên nja andjeunna Allah koering.

a 2 Moesa 13:14. b 5 Moesa 6:22.

- 19 Dêmi lahiran Josoea ka djalma-djalma teh: Maraneh moal bisa ngabakti ka Pangeran; karana andjeunna teh Allah noe langkoeng soetji, audjeunna teh Allah " noe langkoeng goemati, " moal ngahampoera kana kamasijatan djeung kana dosa-dosa maraneh. 'Lamoen maraneh ninggalkeun Pangeran, ngabakti ka aallahan, " geus tangtœ andjeunna moengkoer, djeung midamél katjilakaan ka maraneh, sarta maraneh dibejak-keun, sanggeusna andjeunna midamél kabagdjaan ka maraneh.

a 2 Moesa 20:5. b 2 Moesa 23:21. c p. 23:15, 16.

- 21 Pihatoer djalma-djalma teh ka Josoea: Moal; estoe koering teh sêdja ngabakti ka Pangeran.

- 22 Lahiran Josoea ka djalma-djalma teh: Maraneh pada djadi saksi ka diri sorangan, jen maraneh geus milih Pangeran, sanggoep ngabakti ka andjeunna. Ari pihatoerna: Soemoehoen, tarima djadi saksi.

- 23 Ari ajeuna, " geura pada njingkir-keun aallahan, noe aja di téngah maraneh, sarta koedoe meroehkeun hate maraneh ka Pangeran, Allah Israil.

a 1 Moesa 35:2; 1 Hak. 10:16; 1 Sam. 7:3.

- 24 Pihatoer djalma-djalma teh ka Josoea: Koering sanggêm ngabakti ka Pangeran, Allah koering sadaja, saréng sêdja anoet ka timbalanana.

- 25 'Tab, kitoe Josoea dina poë eta ngadamél përdjangdjan ka djalma-djalma, " sarta nangtoekeun pikoekoeh rendjeung 26 hoekoem ka dinja di Sêkem. 'Ari sagala përkara noe tadi teja koe Josoea disëratkeun dina kitab toret Allah; sarta andjeunna njandak hidji batœ gëde, diadëgkeun di dinja, di handapeun hidji kijara, anoe deukeut kasoetjian Pangeran. 'Pok Josoea ngalahir ka sakabeh djalma-djalma: Tab, ijeu batœ noe djadi saksi ka oerang; karana eta teh geus ngadenge sakabeh pangandika Pangeran, noe koe andjeunna diandikakeun ka oerang; sarta djadi saksi ka maraneh, soepaja maraneh oelah nganglës ka

- 27 Allah maraneh. 'Toeloj djalma-djalma teh koe Josoea didjoeroeng moelang ka samilik-milikna.

a 2 Moesa 15:25.

- 29 Sanggeusna sagala përkara noe tadi teja, toeloj Josoea poetra Noen, abdi Pangeran, poepoes, oemoer saratoes sapoeloeh taoen. 'Tidinja dikoerëbkeun dina wëwëngkëran milikna, " di Timnat-Serah, noe di pigoenoengan Epraim. 31 kalereun goenoeng Gaas. 'Ari oerang Israil " ngabakti ka Pangeran sapan-djang djoemënëng Josoea djeung sapan-djang djoemënëng para kokolot, anoe lila oemoerna ti Josoea, sarta noe pada oeningaeun dina sakabeh dadamëlan Pangeran, anoe koe andjeunna geus didamél ka Israil.

a p. 19:50; 1 Hak. 2:9. b Hak. 2:7.

- 32 Ari " toelang Joeseop, noe koe oerang Israil dibawa indit ti Mésir teja, koe oerang Israil dikoerëbkeun di Sêkem, dina tégel saloewoek, " anoe beunang ngagaleuh Jakoehti poetra-poetra Hemor, rama Sêkem, harga saratoes wang perak teja; sarta djadi milik anak-poetoe Joeseop.

a 1 Moesa 50:25; 2 Moesa 13:19. b 1 Moesa 33:19.

- 33 Tidinja Elasar poetra Haroen teja poepoes; toeloj dikoerëbkeun di pasir Pinëhas poetrana, noe dileler ka Pinëhas; ajana di pigoenoengan Epraim.

## KITAB PARA HAKIM.

## PASAL 1.

- Ari geus kitoe sanggeus poepoes Josoea, oerang Israil <sup>a</sup> naros ka Pangeran, kijeu pioendjoekna: Anoe mana koering sadaja noe piinditeun ti heula ka oerang
- 2 Kanaän, pikeun mērangan! 'Ari timbalan Pangeran: <sup>b</sup> Joeda noe koedoe indit; masing njabo, tanah teh koe kami geus di-
- 3 selehkeun ka leungeunna. 'Pok Joeda ngomong ka Simon doeloerna: Hajoe, indit djeung kaoela <sup>c</sup> ka elot kaoela, oerang pērangan ka Kanaän: kaoela ge mēngke leumpang djeung maneh ka elot maneh. Seug Simon teh miloe djeung Joeda.
- 4 'Bral Joeda indit; toeloj oerang Kanaän djeung oerang Pares koe Pangeran dipariukeun ka leungeunna; pek disabētan
- 5 di Besek, salaksa djalma. 'Ari di Besek oerang Joeda manggih Adoni-Besek; pek dipérangan; seug oerang Kanaän djeung
- 6 oerang Pares pada kasamboet. 'Dēmi Adoni-Besek kaboer; seug dioedag, njoesoel ka dinja, sarta datang ka ditangkēp; toeloj dipotongan indoeng leungeun-soekoena. 'Pok ngomong Adoni-Besek: Toedjoeh poeloeh radja noe dipotongan indoeng leungeun-soekoena
- 7 aja di kolong medja aing, moeloengan hakaneun; sakoemaha pagawean aing, nja kitoe aing dibalēs koe Allah. Seug dibawa ka Jérusalem, toeloj pael di dinja. <sup>a</sup> p. 20: 18. <sup>b</sup> 1 Moesa 49: 8. <sup>c</sup> Jos. 15: 1.
- 8 Toeloj oerang Joeda mērangan ka Jérusalem, sarta dibeunangkeun; ari eusina disabētan koe seuseukeut pēdang, sarta nagarana dihoeroe koe seuneu.
- 9 'Sanggeus kitoe oerang Joeda arjang deui, sēdja mērangan ka oerang Kanaän, noe tjtjting di pigoenoengan, djeung di tanah kidoel, sarta di tanah bandap.
- 10 'Bral Joeda leumpang ka oerang Kanaän noe tjtjting di Hebron (ari ngaran Hebron tadina Kirjat-Arba); pek njabētan Sesai, Ahiman djeung Talmai teja.
- 11 'Bral leumpang deui ti dinja ka priboemi Dēbir; ari ngaran Dēbir tadina Kirjat-
- 12 Seper. 'Pok Kaleb misaoer: <sup>a</sup> Saha-saha noe ngelehkeun Kirjat-Seper, datang ka

- beunangna, nja eta koe kami dek dibero Aksa, anak kami, baris pipamadjikaneunana. 'Seg dibeunangkeun koe <sup>b</sup> Otniēl, poetra Kēnas, anoe saderek Kaleb sandapeun; toeloj dileler Aksa poetrana,
- 13 keur pipamadjikaneunana. 'Dēmi geus kitoe, barang Aksa datang, seg ngomongan ka Otniēl, soepaja ka ruma Aksa njochoenkeun hidji lahan. Djoet Aksa teh toeroen tina kalde. Dipariksa koe Kaleb: Aja
- 14 naon, nji! 'Pihatoerna: Simkoering njochoenkeun bērkah; wireh simkoering koe ama dipaparin tanah kidoel, moegi dipaparin deui tji-njoesoe. Seug koe Kaleb dileler tji-njoesoe di girang djeung tji-njoesoe di hilir. <sup>a</sup> Jos. 15: 16. <sup>b</sup> p. 3: 9.
- 15 'Ari anak-poetoe <sup>a</sup> dahoewan Moesa, bangsa Kain teja, arindit ti <sup>b</sup> nagara pakormaän, barēng djeung oerang Joeda, ka tēgal lēga Joeda, anoe di kidoeleun Arad; bral leumpang, toeloj ngēnggon
- 16 djeung eta djalma-djalma. 'Bral Joeda leumpang djeung Simon doeloerna; pek njabētan oerang Kanaän anoe tjtjting di Sēpat, sarta diharankeun kabe; ari ngaran eta nagara dilandi Horma.
- 17 'Djeung deui Joeda meunangkeun Gasasa-wēwēngkēranana, djeung Askēlon sawēwēngkēranana, sarta Ekron sawēwēngkēranana. 'Ari Joeda disarēngan Pangeran; pek njingkirkeun eusi pigoenoengan; tapi teu bisaun njingkirkeun priboemilēbak, sabab eta teh boga <sup>c</sup> kareta
- 18 beusi. 'Ari Hebron teh <sup>d</sup> dihatoerkeun ka Kaleb, noeroet sakoemaha lahiran Moesa teja; seug Kaleb ti dinja njing-
- 19 kirkeun anak Enak noe tiloe teja. 'Ari oerang Jēboes, priboemi Jérusalem, teu disingkirkeun koe oerang Binyamin; <sup>e</sup> djadi oerang Jēboes teh tjtjting di Jérusalem reudjeung oerang Binyamin, tēpi ka mangsa ajeunna. <sup>a</sup> 4 Moesa 10: 29; 24: 21. <sup>b</sup> 5 Moesa 34: 3. <sup>c</sup> Jos. 17: 16. <sup>d</sup> Jos. 14: 6. <sup>e</sup> Jos. 15: 63.
- 20 'Ari anak-poetoe Joesoep nja kitoe deui arindit ka Bet-El, sarta disarēngan
- 21 Pangeran. 'Seug anak-poetoe Joesoep nitahan noe lolongok Bet-El (<sup>a</sup> ari

- 24 ngaran eta nagara tadina Loes). 'Beh noe karëmit narendjo, aja hidji djalma bidji ti nagara; pok ngaromong ka eta: Tjik, kaoela toedoeheun paranti asoep ka nagara; tangtoe kaoela milampah kahamanan ka maneh. 'Heug koe eta ditoeoeheun paranti asoep ka nagara; pek eusi nagara disabëtan koe seuseukeut pëdang, tatapi eta djalma djeung sakabeh barajana didjoeroeng leumpang.
- 25 'Bral eta djalma leumpang ka tanah oerang Het, toeloëj njiëun bidji nagara, sarta dingaranan Loes. Nja kitoe ngaranna tëpi ka mangsa ajeuna. *a Jos. 18: 13.*
- 26 'Ari " Mënase teu njingkirkeun Bet-San djeung pilëmboeranana, Taanëk djeung pilëmboeranana, priboemi Dor djeung pilëmboeranana, priboemi Jiblam djeung pilëmboeranana, sarta priboemi Mëgido djeung pilëmboeranana; ari oerang Kanaän daekeun tjitjing dina eta tanah.
- 27 'Geus kitoe, satijap-tijap Israil bëdas, oerang Kanaän disina koemawoela; ari përkara njingkirkeun mah, hanteu disingkirkeun. *a Jos. 17: 11-13.*
- 28 'Ari " Epraim teu njingkirkeun oerang Kanaän anoe tjitjing di Geser; djadi oerang Kanaän teh tjitjing di têngahna, di Geser. *a Jos. 16: 10.*
- 29 Sëboeloen teu njingkirkeun priboemi Kitron djeung priboemi Nahalol; ari oerang Kanaän teh tjitjing di têngahna, tatapi djadi koemawoela.
- 30 Aserteun njingkirkeun priboemi Ako, priboemi Sidon, Ahlab, Aksib, Helba, Apik djeung Rehob; 'djadi oerang Aser teh tjitjing di têngah oerang Kanaän, priboemi tanah; karna hanteu disingkirkeun.
- 31 Naptali teu njingkirkeun priboemi Bet-Semes djeung priboemi Bet-Anat; djadi tjitjingna di têngah oerang Kanaän, priboemi tanah. Tatapi priboemi Bet-Semes djeung Bet-Anat djadi koemawoela ka dinja.
- 32 'Ari oerang Dan " koe oerang Emor disëdëkkeun ka pigoenongan, teu dibeunkeun toeroen ka lëbak. 'Malah-malah oerang Emor daekeun tjitjing di goenong Heres, di Ajalon djeung di Saalbim; tatapi leungeun anak-poetoe Joe-soep datang ka beurat, sarta oerang Emor djadi koemawoela. 'Ari watës oerang Emor ti sëmët tandjakan Akribim, ti batoe tjadas ka tonggoh. *a p 18: 1.*

## PASAL 2.

- Tidinja Malaikat Pangeran soemping ti <sup>a</sup> Gilgal ka Bokim, sarta ngalahir kijeun: <sup>b</sup> Maraneh koe kami diinditkeun ti Mësir, djeung didatangkeun kana tanah, noe koe kami didjangdjikeun ka karoeloen maraneh, kalawan soempah; ari lahir kami, <sup>c</sup> hamo kami ngarobahkeun përdjangdjian kami ka maraneh <sup>d</sup> salalanggëngna; 'sarta maraneh <sup>e</sup> oelah njiëun përdjangdjan ka priboemi ijeu tanah; ari altar-altarna <sup>f</sup> koe maraneh koedoe dibongkar. Kari-kari maraneh hanteu noeroet ka parentah kami; koe naon maraneh migawe kitoe? 'Djeung deui kami ngalahir: <sup>g</sup> Moal toeloëj kami ngadjongklokkeun inja ti hareupeun maraneh; malah eta teh tangtoe minangka [panjotjog] dina gigir maraneh, sarta aallahanana tangtoe minangka ridjët ka maraneh. 'Ari geus kitoe, barang Malaikat Pangeran ngalahirkeun eta sagala pilahir noe tadi ka sakabeh oerang Israil, <sup>h</sup> seug djalma-djalma tjareurik tingsalëgroek. 'Noe matak eta ënggon disëboetkeun Bokim; sarta pada ngoerban di dinja ka Pangeran. *a Jos. 10: 41. b 2 Moesa 20: 2. c 3 Moesa 26: 9. d 2 Moesa 23: 32. e 5 Moesa 7: 5. f Jos. 23: 13. g p. 21: 2.*
- 6 Sanggeus djalma-djalma " koe Josoea didjoeroeng lakoe teja, toeloëj oerang Israil maroelang masing-masing ka milikna, sëdja meunangkeun tanah. 'Ari djalma-djalma teh ngabarakti ka Pangeran <sup>b</sup> sapandjang djoemëngëng Josoea djeung sapandjang djoemëngëng para kolot, anoe lila oemoerna ti Josoea, noe pada ningali sakabeh dadamëlan Pangeran noe aragoeng, anoe koe andjeunna <sup>c</sup> didamël ka Israil teja. 'Toeloëj Josoea poetra Noen, abdi Pangeran, poepoes. <sup>d</sup> 'oe moer saratoes sapoeleoh taen; 'tidinja dikoerëbkeun dina wëwëngkëran milikna, di Timnat-Heres, noe di pigoenongan Epraim, kalereun goenong Gaës. 'Kitoe kenëh sabangska djaman eta geus pada <sup>e</sup> dirjoengkeun ka karoeloen. Seug hoedang toeroenan eta ti pandeurieunana, noe teu pati njarahoeun ka Pangeran, kitoe kenëh ka dadamëlan, noe koe andjeunna didamël ka Israil teja. *a Jos. 24: 28. b Jos. 24: 31. c Jos. 24: 29. d 1 Moesa 25: 8.*

- 11 Tidinja oerang Israil marigawe noe goreng di pajoeneun Pangeran, sarta  
 12 ngabarakti ka <sup>a</sup> Baal-Baal. 'Tjoel pada ninggalkeun Pangeran, Allah karoehoenna, noe ngaloewarkeun maranehanana ti tanah Mésir; bral laleumpang, noeroet ka aállahan, noe dipiallah koe bangsa-bangsa noe sakoerilingna, sarta njarémbahna ka dinja; djadi pada nji-  
 13 jeun pibéndoeun Pangeran. 'Ari Pangeran <sup>b</sup> koe eta ditinggalkeun, seug ngabarakti ka Baal djeung ka <sup>c</sup> Astarta.  
 14 'Ladjéng Pangeran djadi béndoe ka Israil, sarta diselehkeun ka leungeun rampog; pek koe eta dirampogan; djeung <sup>d</sup> diséráhkeun ka leungeun moesoeh-moesoehna ti sakoeriling, sarta geus teu barisaeun tagéndihareupeun moesoehna.  
 15 'Ka mana bae boedalna, panangan Pangeran sok ngalawan ka darinja, matak tilaka, <sup>e</sup> sakoemaha pangandika Pangeran, djeung sakoemaha soempah Pangeran ka darinja teja; estoe disoe-  
 16 kërkeun angot pisan. 'Tidinja Pangeran ngajakeun <sup>f</sup> hakim-hakim; seug <sup>g</sup> koe eta disalamètkeun ti leungeun noe ngarampog ka maranehanana. 'Tatapi ka hakim-hakimna ge eta hanteu noeroet; anggoer <sup>h</sup> djarinah, noeroet ka aállahan, sarta disarémbah; gantjang témén eta teh ujalinkir tina djalan, noe dilakonan koe karoehoenna, djalan noeroet ka timbalan Pangeran teja; ari ijeu teu mi-  
 17 lampah kitoe. 'Sarta satijap-tijap Pangeran ngajakeun hakim keur maranehanana, geus kitoe Pangeran njaréngan ka eta hakim, sarta njalamètkeun maranehanana tina leungeun moesoeh-moesoehna, sapandjang djoeménéng eta hakim; karana Pangeran <sup>i</sup> handjakaleun tina gégéroenganana, tina sabab noe njarédékkeun djeung noe ngagéntjet ka maranehanana. 'Demi geus kitoe, mangsa hakim teh geus poepoes, seug aloendoer, lébar deni lampahna, <sup>j</sup> ngoengkoelan ka kolot-kolotna; los leumpang, noeroet ka aállahan, dibarakti sarta disarémbah; hanteu mitjeun pagaweanana  
 20 atawa lampahna noe heuras. 'Ladjéng Pangeran djadi béndoe ka Israil; ari pangandikana: Sapedah eta 'bangsa <sup>k</sup> ngarémpak pérjangdjian kami, noe koe kami ditimbalkeun ka karoehoenna, sarta hanteu noeroet ka parentah kami,

- 21 'noe matak kami sabalikna moal toe-  
 loej njingkirkeun ti hareupeunana djalna hidji-hidji atjan, bangsa noe dikarikeun  
 22 koe Josoea keur waktée maot; 'noe dipalar, dek njoba-njoba Israil koe lantaran eta, daekeun ngestoekeun djalan Pangeran, sarta ngalakonan, sakoemaha ngestoekeunana karoehoenna, atawa  
 23 hanteu. 'Seug eta bangsa-bangsa koe Pangeran diarantép, hanteu tereh disingkahkeun, djeung hanteu dipaparinkeun ka panangan Josoea. <sup>a</sup> p. 3:7; 8:33.  
<sup>b</sup> p. 10:6, 13. <sup>c</sup> p. 3:7; 1 Radj. 11:5. <sup>d</sup> 5 Moesa 32:30. <sup>e</sup> 3 Moesa 26:17; 5 Moesa 28:25. <sup>f</sup> 3 Moesa 17:9, 12. <sup>g</sup> p. 3:9, 15. <sup>h</sup> 2 Moesa 34:16. <sup>i</sup> p. 10:10. <sup>j</sup> 2 Moesa 32:7. <sup>k</sup> Jos. 23:16.

## PASAL 3.

- Nja ijeu bangsa-bangsa, noe diarantép  
 N koe Pangeran, <sup>a</sup> kërsa njoba-njoba Israil koe lantaran eta, nja eta salobana noe teu pati njarahoéun dina sakabéh  
 2 pérang Kanaän teja; 'ngan soepaja toeroenan-toeroenan Israil pada njaho, sangkan pada diadjar pérang, soema-  
 3 wonna noe teunjarahoéun ti tadina: 'lima gégédoeg oerang Pélisti, djeung sakabéh oerang Kanaän, oerang Sidon djeung oerang Hiwi, noe tjitjing di goenoeng Libanon, ti sémét goenoeng Baal-Hermon tépi ka pélēbah <sup>b</sup> asoep ka Hamat.  
 4 'Nja eta noe djadi lantaran njoba-njoba Israil, soepaja kanjahoan daekeun noeroet hanteuna kana timbalan Pangeran, noe koe andjeunna ditimbalkeun ka karoehoenna, koe lantaran Moesa teja.  
 5 'Ari oerang Israil tjaritjingna <sup>c</sup> di tengah oerang Kanaän, oerang Het, oerang Emor, oerang Pares, oerang Hiwi  
 6 djeung oerang Jéboes; 'ari <sup>d</sup> anak eta noe awewe koe oerang Israil ditjokot keur pipamadjikaneunana, sarta anak sorangan noe awewe dibikeun ka anak eta noe laki; toer ngabarakti ka aállahanana. <sup>a</sup> p. 2:22. <sup>b</sup> 4 Moesa 13:22. <sup>c</sup> p. 1:21, 29, 30. <sup>d</sup> 2 Moesa 34:16; 5 Moesa 7:3.  
 7 Ari oerang Israil marigawe noe goreng di pajoeneun Pangeran, djeung mopohokeun ka Pangeran Allahna, sarta ngabarakti <sup>e</sup> ka Baal-Baal djeung ka  
 8 Astarta-Astarta. 'Tidinja Pangeran <sup>f</sup> djadi béndoe ka Israil, sarta diséráhkeun ka leungeun Koesan-Risataim, radja Mesopotami; seug oerang Israil pada ngawoela ka Koesan-Risataim teh meunang